

FJÁRMÁLARÁÐUNEYTI
RÍKISBÓKHALD

Ríkisreikningur fyrir árið 2000

Heildaryfirlit

Á g ú s t 2 0 0 1

Merking tákna

- núll, þ.e. ekkert
- 0 talan er minni en helmingur þeirrar einingar sem notuð er
- . tala á ekki að koma eðli málsins samkvæmt
- ... niðurstaða ekki marktæk
- , komma aðskilur heila tölu og aukastafi

Stytting fjárhæða.

Samtala undirliða þarf ekki að koma heim við heildartölur vegna styttingar talna. Fjárhæðir eru styttaðar vélrænt. Heildarsamtölur eru styttaðar sérstaklega.

ISBN 9979-890-12-6

Útlit: Grafísk hönnun ehf.

Umbrot og prentvinnsla: Steindórsprent-Gutenberg

EFNISYFIRLIT

Inngangsorð fjármálaráðherra.....	5
Uppgjör og afkoma ríkissjóðs 2000	7
Áritun fjármálaráðherra og ríkisbókara	17
Áritun ríkisendurskoðanda.....	19
Yfirlitsreikningur A-hluta ríkissjóðs.....	21
Rekstrarreikningur.....	22
Efnahagsreikningur	23
Sjóðsstreymi	24
Skýringar með reikningi A-hluta ríkissjóðs	25
1. Ríkisreikningur og reikningsskilareglur ríkisaðila	27
2. Tekjujöfnuður og lánsfjárför A-hluta ríkissjóðs	30
3. Tekjur A-hluta ríkissjóðs.....	31
4. Skattar á tekjur einstaklinga	33
5. Skattar á tekjur lögaðila.....	34
6. Skattar á tekjur og hagnað, ótalið annars staðar	35
7. Tryggingagjöld	36
8. Eignarskattar.....	37
9. Virðisaukaskattur	38
10. Vörugjöld og aðrir sértækir veltuskattar	39
11. Aðrir skattar á vöru og þjónustu.....	40
12. Skattar ótaldir annars staðar	41
13. Arðgreiðslur.....	41
14. Vextir og aðrar eignatekjur.....	42
15. Neyslu- og leyfisgjöld	42
16. Sektir.....	43
17. Sala eigna	43
18. Fjárframlög.....	44
19. Sérstakt endurmat á virði ríkisfyrirtækja.....	44
20. Gjöld A-hluta ríkissjóðs.....	45
21. Gjöld æðstu stjórnar ríkisins.....	49
22. Gjöld forsætisráðuneytis.....	50
23. Gjöld menntamálaráðuneytis	52
24. Gjöld utanríkisráðuneytis	54
25. Gjöld landbúnaðarráðuneytis.....	55
26. Gjöld sjávarútvegsráðuneytis.....	57
27. Gjöld dóms- og kirkjumálaráðuneytis.....	58

28. Gjöld félagsmálaráðuneytis	60
29. Gjöld heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytis.....	61
30. Gjöld fjármálaráðuneytis	65
31. Gjöld samgönguráðuneytis.....	69
32. Gjöld iðnaðarráðuneytis.....	70
33. Gjöld viðskiptaráðuneytis	72
34. Gjöld Hagstofu Íslands	73
35. Gjöld umhverfisráðuneytis	74
36. Fjármagnskostnaður	75
37. Hlutabréf og eignarhlutir í fyrirtækjum	77
38. Erlent stofnfé.....	80
39. Veitt löng lán	80
40. Vöru- og efnisbirgðir	81
41. Óinnheimtar ríkistekjur	82
42. Skammtímakröfur, aðrar	82
43. Handbært fé, nettó	83
44. Höfuðstóll.....	84
45. Lífeyrisskuldbindingar	86
46. Áfallnir ógjaldfallnir vextir, langtímaskuldir.....	87
47. Tekin löng lán.....	87
48. Krafa á ríkistekjur	89
49. Ógreidd gjöld (án vaxta)	89
50. Áfallnir ógjaldfallnir vextir, skammtímaskuldir.....	90
51. Tekin stutt lán.....	90
52. Aðrar skammtímaskuldir.....	91
Séryfirlit.....	93
1. Tekjur ríkissjóðs – sundurliðun.....	95
2. Gjöld ráðuneyta og stofnana	100
3. Eignaskrá ríkisins yfir varanlega rekstrarfjármuni	111
Ríkisaðilar utan A-hluta ríkissjóðs	113
Ríkisaðilar utan A-hluta ríkissjóðs.....	115
B-hluti. Ríkisfyrirtæki 2000.....	116
C-hluti. Lánastofnanir ríkisins 2000	117
D-hluti. Fjármálastofnanir ríkisins 2000	118
E-hluti. Hlutafélög og sameignarfélög að hálfu eða meira í eigu ríkissjóðs 2000	119

Inngangsorð fjármálaráðherra

Niðurstöðutölur rekstrarreiknings ríkissjóðs fyrir árið 2000 sýna halla að fjárhæð 4,3 milljarða króna, en hinsvegar skilar ríkissjóður 9,5 milljarða króna lánsfjárafgangi á árinu auk þess sem ráðstafað var 8,8 milljörðum króna til lækkunar skuldbindinga ríkissjóðs hjá LSR. Afkoman er lakari en gert var ráð fyrir við afgreiðslu fjárlaga, þar sem rekstrarafgangur var áætlaður 16,7 milljarðar króna. Skýring á þessu fráviki felst alfarið í bókfærslu óreglulegra liða, sem hafa áhrif á rekstrarafkomu ársins, en án þeirra hefði rekstrarafgangur verið rúmum 22 milljarðar króna.

Meðal óreglulegra liða vegur þyngst 17 milljarða króna gjaldfærsla lífeyrisskuldbindinga umfram áætlanir, einkum vegna kjarasamninga grunnskóla- og framhaldsskólakennara. Með gerð þessara samninga er að ljúka ferli svokallaðra aðlögunarsamninga þar sem hluti dagvinnulauna í heildarlaunum er aukinn. Slík tilfærsla hefur hins vegar áhrif til hækkunar á áunnum lífeyrisréttindum þessara starfsmanna og þar með á skuldbindingar ríkissjóðs. Auk þess vega afskriftir skattkrafna tæplega 7 milljörðum króna umfram áætlun. Nýr hugbúnaður í tekjukerfum ríkissjóðs hefur gefið mun betri yfirsýn yfir útistandandi tekjur og betri grundvöll til að leggja mat á þær. Gagnrýnin endurskoðun á uppfærðum kröfum leiddi í ljós að þær hafa verið ofmetnar í reikningum fyrri ára og var ákveðið að stíga stórt skref í að endurmeta þessar kröfur nú en þessu verkefni verður fram haldið á þessu ári.

Afkoma ríkissjóðs á rekstrargrunni árið 2000 var lakari en árið áður en þá nam rekstrarhagnaður 23 milljörðum króna. Til viðbótar því sem nefnt er hér að framan skýrist lakari afkoma ársins 2000 af sveiflum í sölu ríkiseigna. Á árinu 1999 nam söluhagnaður 11 milljörðum króna, en hann var óverulegur árið 2000. Sé hins vegar litið til sjóðstreymisins, þ.e. hvað rekstur ársins skilar af handbæru fé, þá er það svipað hvort árið eða um 17 milljarðar króna.

Ríkissjóður skilar lánsfjárafgangi á árinu 2000 fjórða árið í röð, en í því felst svigrúm hans til að greiða niður skuldir eða bæta stöðu sína að öðru leyti. Lánsfjárafgangur nam 9,5 milljörðum króna á árinu og nemur uppsafnaður afgangur síðastliðinna fjögurra ára 48 milljörðum króna sem að stærstum hluta hefur verið varið til að greiða niður innlendar skuldir ríkissjóðs. Þá hefur ríkissjóður auk þess greitt tæpa 17 milljarða króna til lækkunar á skuldbindingum sínum hjá LSR.

Á undanförnum árum hefur markvisst verið unnið að því að bæta skilvirkni í opinberum rekstri. Við það starf hefur verið beitt ólíkum aðferðum en sammerkt þeim er þó, að þar er horft til þess hvort viðkomandi rekstur skilar því sem honum er ætlað með hagkvæmum hætti, í stað

Þess að einblína á kostnað við öflun aðfanga eins og áður tíðkaðist. Í innri rekstri ríkisins hefur verið unnið að innleiðingu árangursstjórnunar. Sú aðferð felur í sér skýrari ábyrgðarskil milli ráðuneyta og stofnana, auk bættrar áætlanagerðar með áherslu á langtímahugsun og forgangsröðun verkefna. Þá er sífellt horft til þess hvort tilteknum þáttum í starfsemi ríkisins sé betur fyrir komið í höndum einkaaðila og við það beitt útboðum á einstökum rekstrarþáttum eða einkaframkvæmd. Þessu starfi lýkur þó aldrei og verður haldið áfram að þróa rekstur ríkisins í samræmi við þróun nútíma stjórnunaraðferða.

Mikilvæg forsenda þess að greina áframhaldandi tækifæri til hagræðingar og til að fylgja eftir verkefnum, er að upplýsingakerfi ríkisins séu nútímaleg og geti með öflugum hætti svarað þeim kröfum sem gerðar eru til þeirra. Nýlega var undirritaður samningur um kaup ríkisins á nýjum upplýsingakerfum sem uppfylla þessar kröfur.

Uppgjör og afkoma ríkissjóðs 2000

Ríkisreikningur er nú settur fram í þriðja sinn í samræmi við lög nr. 88/1997 um fjárreiður ríkisins. Þar er lögð áhersla á að í ríkisreikningi hverju sinni séu birtar upplýsingar úr ársreikningum allra ríkisaðila. Ríkisaðilar fyrir utan A-hluta ríkissjóðs skiptast þannig: B-hluti ríkisfyrirtæki sem ekki eru hlutafélög, C-hluti lánastofnanir (ekki hlutafélög), D-hluti fjármálastofnanir ríkisins og E-hluti hlutafélög og sameignarfélag sem eru að hálfu eða meira í eigu ríkisins.

Uppbygging ríkisreiknings tekur að miklu leyti mið af framsetningu ársreikninga fyrirtækja eftir því sem við getur átt og innan marka laganna um fjárreiður ríkisins.

Reikningurinn er tvískiptur. Annars vegar er *Ríkisreikningur 2000 – Heildaryfirlit* þar sem fjallað er um afkomu ríkisaðila. Þar er gerð grein fyrir afkomu A-hluta ríkissjóðs í heild og hún skýrð. Jafnframt eru þar sýndar lykiltölur úr ársreikningum annarra ríkisaðila, þ. e. ríkisfyrirtækja í B-hluta, lánastofnana í C-hluta, fjármálastofnana í D-hluta og hlutafélaga og sameignarfélaga sem eru að hálfu eða meira í eigu ríkisins í E-hluta.

Hins vegar er *Ríkisreikningur 2000 – Sundurliðun reikninga ríkisaðila* þar sem sýnd eru ítarlegri yfirlit um fjármál ríkissjóðs, ráðuneyta og stofnana í A-hluta. Framsetning á fjárhag ráðuneyta og ríkisstofnana miðast við að sýna rekstrar-yfirlit, sjóðstreymi og efnahagsreikning. Jafnframt eru sýndar helstu niðurstöður úr samandregnum ársreikningum annarra ríkisaðila.

Afkoma ríkissjóðs

Rekstrarreikningur ríkissjóðs fyrir árið 2000

sýnir 4,3 milljarða króna tekjuhalla eða um 1,9% af tekjum ársins. Við afgreiðslu fjárlaga fyrir árið 2000 var gert ráð fyrir 16,7 milljarða króna afgangi en niðurstaða ársins 1999 sýndi 23,6 milljarða króna tekjuafgang. Lakari afkoma á árinu 2000 skýrist einkum af þremur þáttum, þ.e. auknum lífeyrisskuldbindingum, hærri afskriftum á skattkröfum og minni sölu eigna. Þannig nam gjaldfærsla lífeyrisskuldbindinga 24,9 milljörðum króna á árinu 2000 samanborið við 12,9 milljarða króna árið 1999, afskriftir skattkrafna námu 10,4 milljörðum króna á móti 4,5 milljörðum króna og loks var sala eigna 0,6 milljarðar króna en hún nam 11,1 milljarði króna árið á undan.

Ríkissjóður skilaði lánsfjárafgangi á árinu 2000 fjórða árið í röð en í því felst svigrúm til að greiða niður skuldir. Lánsfjárafgangurinn nam 9,5 milljörðum króna samanborið við 19,1 milljarð króna árið 1999 og 16,8 milljarða króna árið 1998. Sem hlutfall af landsframleiðslu nam afgangurinn 1,4% árið 2000, 3,1% árið 1999 og 2,9% árið 1998. Lánsfjárafgangur ríkissjóðs var nýttur til að greiða niður skuldir um 8,2 milljarða króna og staðan á sjóðs- og bankareikningum batnaði um 1,3 milljarða króna.

Fjárheimildir ársins 2000 að viðbættu frumvarpi til lokafjárlaga nema alls 233,1 milljarði króna. Samsetning þeirra eru heimildir samkvæmt fjárlögum 193,2 milljarðar króna, fjárukalögum 8,2 milljarðar króna, fluttar fjárheimildir frá árinu 1999 alls 3,4 milljarðar króna og sótt verður um 28,3 milljarða króna í frumvarpi til lokafjárlaga fyrir árið 2000.

Yfirlit 1 gefur heildarmynd af ríkisfjármálunum árin 1999 og 2000.

Yfirlit 1. Fjármál ríkissjóðs 1999 og 2000

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Fjárheimildir/ Frv. til lokafjár- laga 2000	Fjárhæð	Frávik %	Reikningur 1999
Tekjur samtals	224.715	224.244	471	0,2	222.633
Gjöld samtals	229.001	233.106	-4.105	-1,8	199.002
Tekjur umfram gjöld.....	-4.286	-8.862	4.576	.	23.631
Lánsfjárafgangur/lánsfjárbörf, nettó (+/-).....	9.475	-14.449	23.924	.	19.119
Tekin lán, nettó	-8.181	-9.900	1.719	.	-16.637
Innlend lán	-16.398	-19.361
Erlend lán	8.217	2.724
Breyting á handbæru fé.....	1.294	-24.349	25.643	.	2.482
Hlutfall af vergri landframleiðslu, %					
Tekjur samtals	33,6	33,5	.	.	35,7
Gjöld samtals	34,2	34,8	.	.	31,9
Tekjur umfram gjöld.....	-0,6	-1,3	.	.	3,8
Lánsfjárafgangur/lánsfjárbörf, nettó (+/-).....	1,4	-2,2	.	.	3,1

Tekjuhalli ríkissjóðs á árinu 2000 að fjárhæð 4,3 milljarðar króna svarar til 0,6% af landsframleiðslu ársins. Í fjárlögum fyrir árið 2000 var gert ráð fyrir 16,7 milljarða króna afgangi og á árinu 1999 var afgangurinn 23,6 milljarðar króna. Samanborið við fjárlög reyndist afkoman á árinu 2000

því 21,0 milljörðum króna lakari en áætlað var og hún reyndist 27,9 milljörðum króna óhagstæðari en á árinu 1999. Í aðalatriðum skýrast frávikin af tiltölulega fáum óreglulegum tekju- og gjaldaliðum á árinu 2000 eins og kemur fram í yfirliti 2.

Yfirlit 2. Óreglulegar tekjur og gjöld 1999 og 2000

Í milljörðum króna	Ríkis- reikn- ingur 2000	Fjár- lög 2000	Ríkis- reikn- ingur 1999	Frávik ríkisreikn- ings og fjár- laga 2000	Frávik ríkisreikn- ings 2000 og 1999
Óregluleg gjöld					
Lífeyrisskuldbindingar	24,9	7,4	12,9	17,5	12,0
Afskriftir skattkrafna	11,4	4,0	4,5	7,4	6,9
Dómur hæstaréttar vegna örorkulífeyrispega	1,3	-	-	1,3	1,3
Sjúkrahús Reykjavíkur, yfirtaka eigna	-	-	1,6	-	-1,6
Óregluleg gjöld samtals	37,6	11,4	19,0	26,2	18,6
Óreglulegar tekjur					
Sala eigna	0,6	4,2	11,1	-3,6	-10,5
Sérstakt mat á virði ríkisfyrirtækja	3,2	-	4,9	3,2	-1,7
Óreglulegar tekjur samtals	3,8	4,2	16,0	-0,4	-12,2
Óreglulegar tekjur umfram gjöld	-33,8	-7,2	-3,0	-26,6	-30,8

Í hnotskurn sýnir yfirlitið að sveiflur í þessum óreglulegu gjalda- og tekjuliðum skýra óhagstæðari niðurstöðutölur á árinu 2000 samanborið við fjárlög um sem nemur 26,6 milljarða króna og um 30,8 milljarða króna miðað við útkomu ársins 1999.

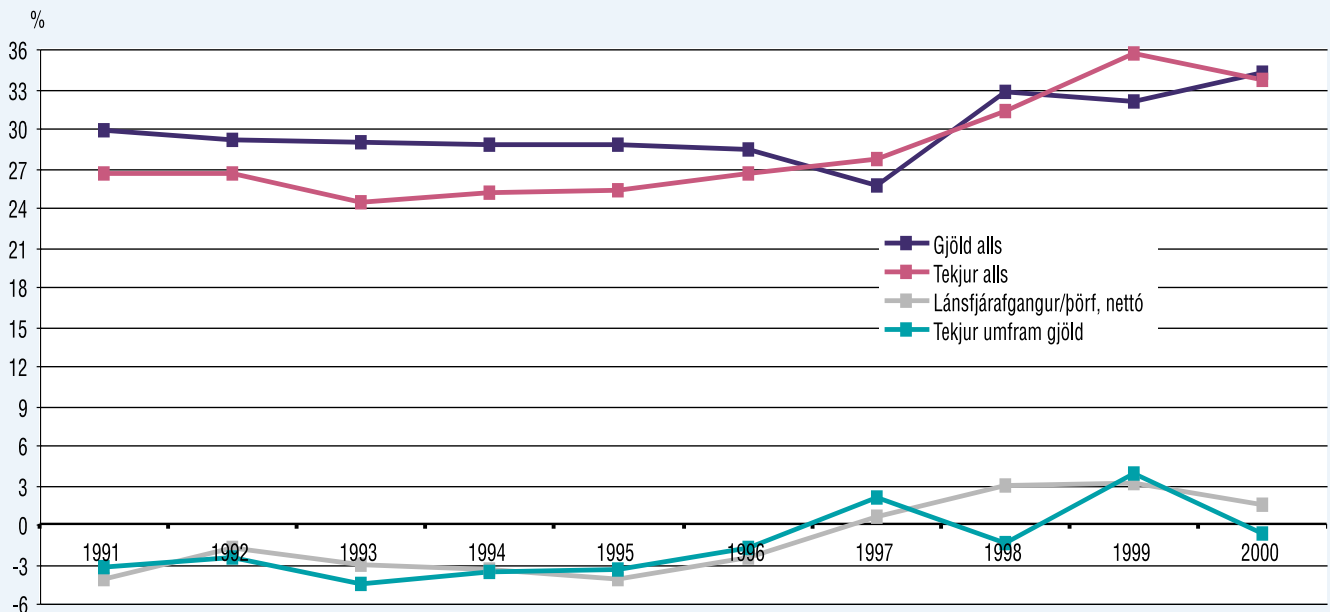
Gjaldfærsla lífeyrisskuldbindinga var umtalsverð á árinu 2000 og vega þar þyngst áhrif kjarasamninga grunnskólakennara eða sem nemur 11,5 milljörðum króna og 2,6 milljörðum króna vegna framhaldsskólakennara. Þá kemur fram mikil hækkun á afskriftum skattkrafna ríkissjóðs og námu þær 11,4 milljörðum króna. Að undanfögnu hefur farið fram gagnger endurskoðun á þessum kröfum og leiddi hún í ljós að þær hafa verið ofmetnar hin síðari ár. Með bættum hugbúnaði í tekjukerfum ríkisins hefur fengist mun betri yfirsýn yfir tekjurnar og betri grundvöllur til að meta þær en áður. Í reikningsskilunum fyrir árið 2000 var ákveðið að stíga stórt skref í að endur-

meta þessar kröfur og verður því verkefni fram haldið á árinu 2001. Af öðrum liðum í yfirlitinu má nefna áhrif dóms hæstaréttar hinn 19. desember árið 2000 vegna örorkulífeyrispega að fjárhæð 1,3 milljarðar króna. Þá voru tekjur ríkissjóðs af eignasölu litlar á árinu 2000 en við afgreiðslu fjárlaga fyrir árið var ráðgert að afla 4,3 milljarða króna tekna með þeim hætti en fallið var frá þeim hugmyndum á síðari stigum. Á árinu 1999 aflaði ríkissjóður 11,1 milljarðs króna tekna með sölu eigna. Að lokum er að nefna sérstakt endurmat á virði ríkisfyrirtækja samtals að fjárhæð 3,2 milljarða króna. Er þar annars vegar um að ræða endurmat á bókfærðu verðmæti Flugstöðvar Leifs Eiríkssonar í tengslum við stofnun hlutafélags um reksturinn hinn 1. október árið 2000. Hins vegar var stofnað hlutafélag um Orkubú Vestfjarða hinn 1. júní árið 2001 og var eign ríkissjóðs í fyrirtækinu færð í árslok 2000 í samræmi við andvirði hlutafjárins í hinu nýja félagi.

Fram hefur komið að ríkissjóður hafði 9,5 milljarða króna lánsfjárafgang á árinu 2000 þrátt fyrir 4,3 milljarða króna tekjuhalla. Í aðalatriðum skýrast frávikin af mismuninum á milli gjaldfærslu lífeyrisskuldbindinga og greiðslum ríkissjóðs til lífeyrissjóðanna en hann nam 13,1 milljarði króna.

Á undanförunum árum hefur tekjuafkoma og lánsfjárpörf ríkissjóðs sveiflast nokkuð frá einu ári til annars. Þetta kemur glögg fram á mynd 1 hér á eftir en þar eru einnig sýnd heildargjöld og heildartekjur ríkissjóðs sem hlutfall af landsframleiðslu á tímabilinu 1991-2000.

Mynd 1. Lykilstærðir í fjármálum ríkissjóðs 1991-2000 í hlutfalli við verga landsframleiðslu

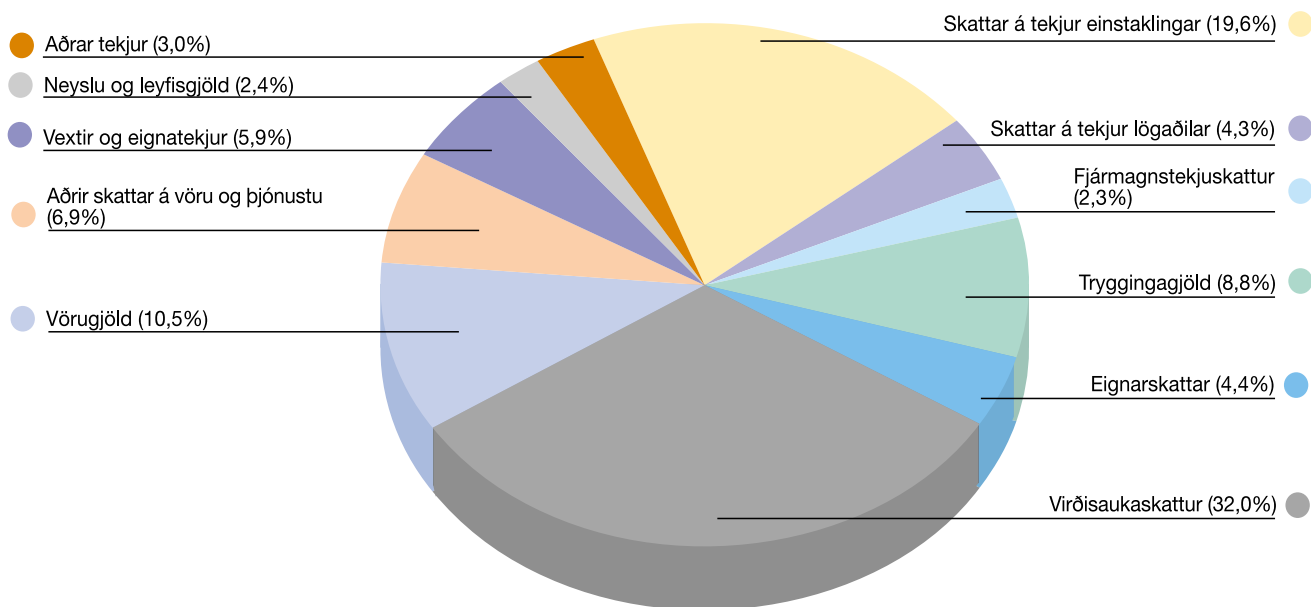

Tekjur ríkissjóðs námu alls 224,7 milljörðum króna á árinu 2000 eða um 33,6% af landsframleiðslu ársins. Árið 1999 námu tekjurnar 222,6 milljörðum króna eða 35,7% af landsframleiðslunni. Hækkun á milli ára nam aðeins 2,1 milljarði króna eða lækkun um 3,9% að raungildi miðað við breytingar á vísitölu neysluverðs. Endurskoðuð áætlun fyrir árið 2000 við afgreiðslu fjáráukalaga gerði ráð fyrir svipuðum tekjum í heild og útkoma ársins sýndi eða 224,2 milljörðum króna, en þó eru nokkur frávik á einstökum liðum. Þar ber hæst tekjur af virðisaukaskatti sem reyndust 5,1 milljarð

króna undir áætlun, en umfram áætlun voru tekjur vegna sérstaks endurmats á virði ríkisfyrirtækja um 3,2 milljarðar króna og tekjur af neyslu- og leyfisgjöldum um 1,2 milljarða króna.

Tekjur ríkissjóðs skiptust þannig á árinu 2000 að skatttekjur námu 89,3%, aðrar rekstrartekjur 8,5% og aðrar tekjur 2,2%. Virðisaukaskattur var sem fyrr helsti tekjustofn ríkissjóðs eða 32,0% af heildartekjunum, tekjuskattar 23,9%, vörugjöld 10,5% og tryggingagjöld 8,8%. Mynd 2 sýnir hlutfallslegt vægi helstu tekjustofna ríkissjóðs á árinu 2000.

Mynd 2. Tekjur ríkissjóðs 2000, %

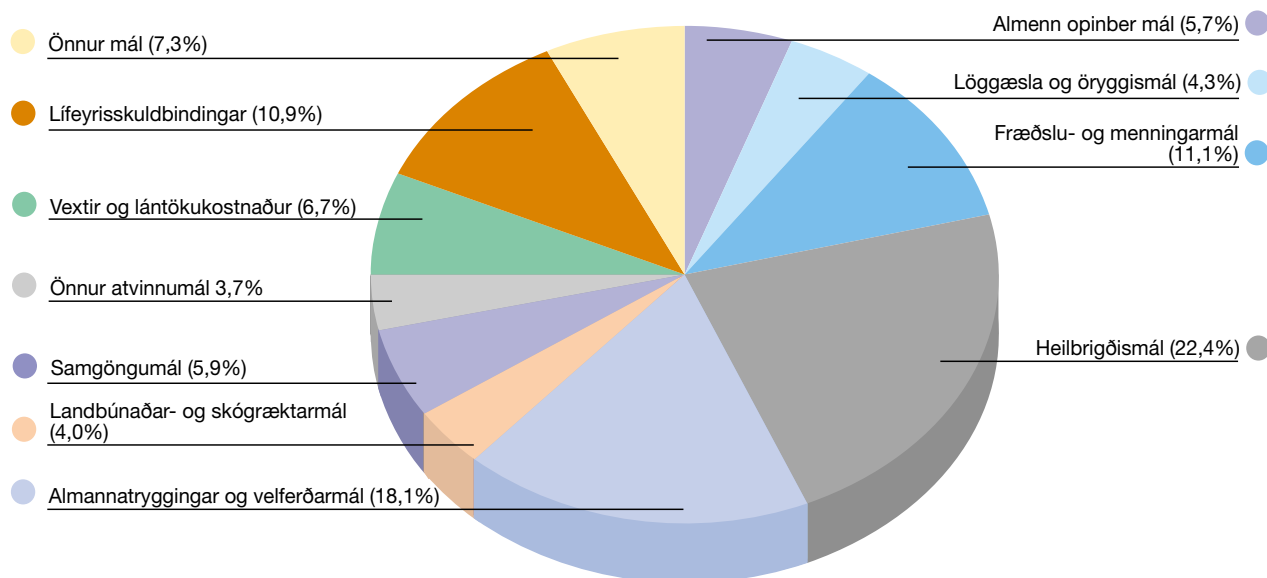

Gjöld ríkissjóðs námu alls 229,0 milljörðum króna á árinu 2000 eða um 34,2% af landsframleiðslu ársins. Árið 1999 voru gjöldin 199,0 milljarðar króna eða 31,9% af landsframleiðslunni. Hækkun á milli ára nam því 30,0 milljörðum króna eða um 9,6% að raungildi. Veigamesta hækkunin á milli ára var á gjöldum fjármálaráðuneytisins, 18,6 milljarðar króna. Hækkunin nemur 61,0% eða um 53,3% að raungildi. Skýrist hún einkum af hækkun á gjaldfærslu lífeyrisskuldbindinga á milli ára um 12,1 milljarð króna og af afskriftum skattkrafna sem jukust um 6,8 milljarða króna. Þá nam hækkun á gjöldum heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytisins 5,9 milljörðum króna á milli ára eða um 8,1%. Að raungildi hækka gjöld ráðuneytisins um 2,9% sem skýrist meðal annars af áhrifum dóms hæstaréttar vegna örorkulífeyrisþega í desember sl., en gjöld vegna hans námu um 1,3 milljörðum króna.

Gjöld ríkissjóðs skiptust þannig að rekstrargjöld án fjármagnskostnaðar námu 44,6% af heildargjöldum ríkissjóðs. Þar af námu launagjöld 23,6%, lífeyrisskuldbindingar 10,9%, önnur gjöld 16,1% og sértekjur til lækkunar á gjöldum 6,0%. Önnur útgjöld ríkissjóðs skiptust þannig að fjármagnskostnaður nam 6,7%, rekstrar- og neyslutilfærslur 40,0%, viðhaldsútgjöld 2,3%, stofnkostnaður 4,6% og fjármagnstilfærslur 1,9%.

Heilbrigðismál voru sem fyrr fjárfrekasti málaflokkurinn á árinu 2000 og námu þau 22,4% af heildargjöldum ríkissjóðs, almannatryggingar og velferðarmál 18,1% og fræðslu- og menningarmál 11,1%. Útgjöld til þessara málaflokka að viðbættum lífeyrisskuldbindingum og vaxtagjöldum af lánnum námu alls 69,1% af heildargjöldum ríkissjóðs á árinu 2000 samanborið við 70,0% árið 1999. Mynd 3 sýnir vægi helstu málaflokka í heildargjöldum ríkissjóðs á árinu 2000.

Mynd 3. Gjöld ríkissjóðs 2000 eftir málefnaflokkum, %

Ríkisreikningur 2000

Lánsfjárafgangur ríkissjóðs nam 9,5 milljörðum króna á árinu 2000. Sem hlutfall af landsframleiðslu nam hann 1,4% samanborið við 3,1% árið 1999 og 2,9% árið 1998. Afborganir ríkissjóðs umfram nýjar lántökur námu 16,4 milljörðum króna á innlendum fjármagnsmarkaði á árinu 2000, en erlendar lántökur voru 8,2 milljarða króna umfram afborganir. Umsvif ríkissjóðs á innlenda markaðnum voru þó töluvert meiri en þessar

tölur gefa til kynna einkum á skammtíma fjármagnsmarkaði en sala á ríkisvixlum nam alls 41,1 milljarði króna og endurgreiðsla þeirra 45,0 milljörðum króna. Tekin erlend veltilán námu alls 165,5 milljörðum króna og afborganir 157,9 milljörðum króna á árinu 2000. Yfirlit 3 gefur vísbendingu um umsvif ríkissjóðs á fjármagnsmarkaði á árinu 2000.

Yfirlit 3. Skuldir og veitt lán ríkissjóðs 1999 og 2000

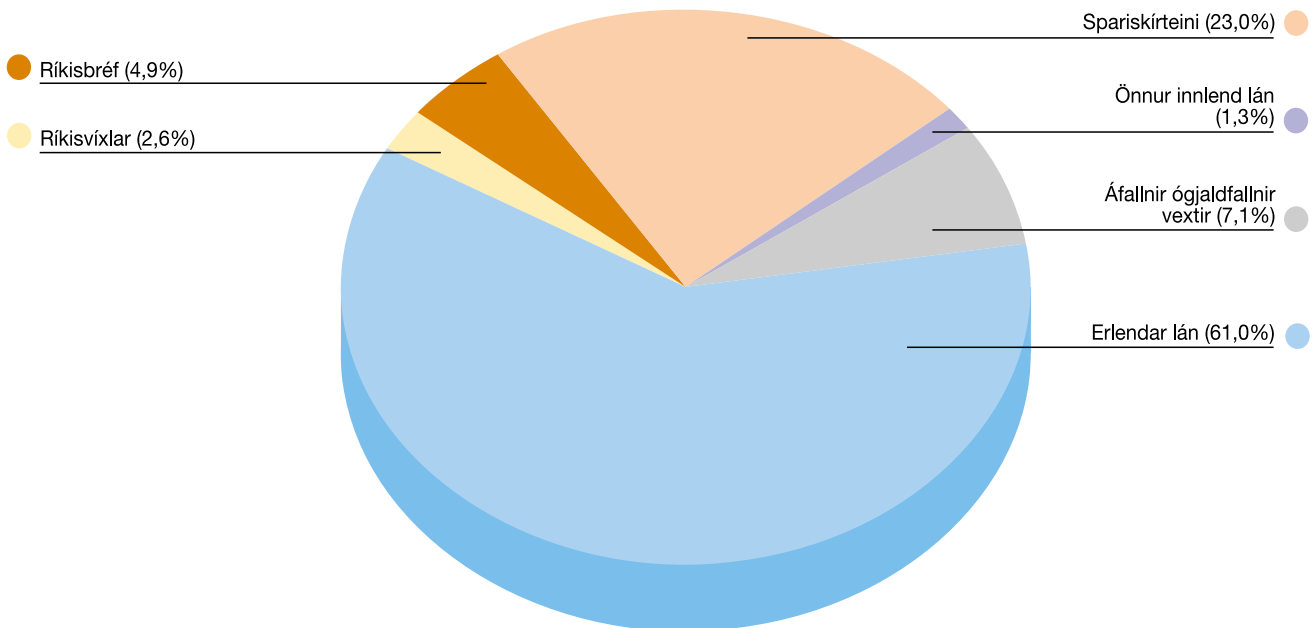
Í millj. kr	Staða í ársbyrjun	Ný lán umfram afborganir	Endurmat ársins	Staða í árslok
Tekin lán				
Ríkisvixlar	9.899	-3.929	-	5.970
Ríkisbréf	11.018	413	-	11.430
Spariskírteini	61.734	-11.357	2.271	52.647
Önnur innlend lán.....	4.297	-1.525	135	2.907
Erlend lán	118.136	8.217	12.972	139.325
Tekin lán samtals	205.083	-8.181	15.378	212.279
Áfallnir ógjaldfallnir vextir	20.884	-5.500	867	16.251
Skuldaviðurkenningar samtals	225.967	-13.681	16.245	228.530
Lánveitingar				
Skammtímakröfur umfram skammtímaskuldir	36.807	-6.275	-280	30.252
Veitt stutt lán	1.006	-1.043	39	1
Veitt löng lán	69.347	-2.249	3.821	70.919
Lán tengd innlendu verðlagi	57.699	-845	2.408	59.262
Gengisbundin lán	11.648	-1.404	1.413	11.657
Lánveitingar samtals	107.160	-9.567	3.580	101.172
Skuldaviðurkenningar umfram lánveitingar	118.807	-4.114	12.665	127.358
Hlutfall af vergri landframleiðslu, %				
Skuldir samtals.....	36,3	-2,0	.	34,2
Par af erlendar skuldir.....	19,0	1,2	.	20,8
Lánveitingar samtals	17,2	-1,4	.	15,1
Par af veitt löng lán.....	11,1	-0,3	.	10,6
Skuldaviðurkenningar umfram lánveitingar	19,1	-0,6	.	19,0

Mismunur á teknum og veittum lánnum gefur til kynna hver lánsfjárförf ríkissjóðs er til eigin þarfa. Heildarskuldir ríkissjóðs í árslok 2000 námu 228,5 milljörðum króna, en að teknu tilliti til lánveitinga námu hreinar skuldir 127,4 milljörðum króna. Í hlutfalli við landsframleiðslu ársins námu heildarskuldir ríkissjóðs 34,2% í árslok 2000 samanborið við 36,3% árið 1999 og 41,2% árið 1998. Skuldir ríkissjóðs umfram lánveitingar námu hins vegar 19,0% af landsframleiðslu árið 2000, en hlutfallið

var nánast hið sama árið á undan eða 19,1% og 26,2% árið 1998.

Að lokum er í mynd 4 sýnd samsetning skulda A-hluta ríkissjóðs eftir gjaldmiðlum í árslok 2000. Erlendar skuldir námu 61,0% af heildarskuldinni og innlendar skuldir 39,0%. Af innlendum skuldunum veiga spariskírteini þýngst en að meðtöldum uppsöfnuðum áföllnum vöxtum námu þau 30,1% af heildarskuldinni.

Mynd 4. Skuldir ríkissjóðs í árslok 2000, %

Ríkisreikningur 2000

Að lokum sýnir yfirlit 4 áætlaðar endurgreiðslur vaxta og afborgana af veittum og teknum löngum

lánnum ríkissjóðs miðað við þá lánessamninga sem voru í gildi í árslok 2000.

Yfirlit 4. Endurgreiðslur af veittum og teknum löngum lánnum í árslok 2000

Í milljörðum króna	2001	2002	2003	2004	2005	2006 og síðar	Samtals
Tekin lán							
Afborganir	21,3	20,5	36,2	21,8	26,0	95,9	221,7
Spariskírteini	5,1	6,4	8,2	3,8	14,7	27,4	65,6
Ríkisbréf	0,0	0,0	14,4	0,0	0,0	0,0	14,4
Önnur innlend lán	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1,8	2,3
Erlend lán	16,1	14,0	13,5	17,9	11,2	66,7	139,4
Vextir	9,3	10,8	10,3	5,1	7,3	11,3	54,1
Spariskírteini	4,2	4,3	4,8	1,3	4,3	1,5	20,4
Ríkisbréf	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Önnur innlend lán	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	1,0	1,4
Erlend lán	5,1	6,4	5,4	3,7	2,9	8,8	32,3
Vextir og afborganir	30,6	31,3	46,5	26,9	33,3	107,2	275,8
Spariskírteini	9,3	10,7	13,0	5,1	19,0	28,9	86,0
Ríkisbréf	0,0	0,0	14,4	0,0	0,0	0,0	14,4
Önnur innlend lán	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	2,8	3,7
Erlend lán	21,2	20,4	18,9	21,6	14,1	75,5	171,7
Veitt lán							
Afborganir	8,3	7,2	7,3	10,6	7,6	29,6	70,6
Endurlán ríkissjóðs	4,9	3,3	3,5	7,1	5,4	17,6	41,8
Ríkissjóður	3,4	3,9	3,8	3,5	2,2	12,0	28,8
Vextir	2,8	3,5	3,1	2,7	2,1	8,4	22,6
Endurlán ríkissjóðs	2,2	2,2	2,0	1,8	1,4	5,1	14,7
Ríkissjóður	0,6	1,3	1,1	0,9	0,7	3,3	7,9
Vextir og afborganir	11,1	10,7	10,4	13,3	9,7	38,0	93,2
Endurlán ríkissjóðs	7,1	5,5	5,5	8,9	6,8	22,7	56,5
Ríkissjóður	4,0	5,2	4,9	4,4	2,9	15,3	36,7

FJÁRMÁLARÁÐUNEYTIÐ

Forseti Alþingis
Alþingishúsinu v/ Austurvöll
150 Reykjavík

Arnarhvoli 150 Reykjavík
kennitala: 550169 - 2829
sími: 560 9200 bréfasími: 562 8280
netfang: postur@fjr.stjr.is
veffang: <http://www.stjr.is/fjr>

Reykjavík, 27. ágúst 2001

Tilvísun: FJR01080024/312-4/BG/sbc--

Samkvæmt ákvæðum laga nr. 88, 27. maí 1997 um fjárreiður ríkisins hefur Ríkisbókhald gert ríkisreikning fyrir árið 2000. Reikningurinn nær til allra ríkisaðila og er hann gerður í samræmi við lög og þær venjur sem gilda um reikningskil ríkisins. Þá hefur Ríkisendurskoðun endurskoðað reikninginn með vísan til laga nr. 86, 27. maí 1997 um ríkisendurskoðun sbr. 43. gr. stjórnarskrár. Hér með staðfesta fjármálaráðherra og ríkisbókari hann með undirritun sinni.

Reikningurinn sendist Alþingi hjálagður.

fjármálaráðherra

ríkisbókari

Áritun ríkisendurskoðanda

Til Alþingis

Ríkisendurskoðun hefur endurskoðað ríkisreikning fyrir árið 2000. Reikningurinn tekur til ríkisaðila sem fara með ríkisvald og þeirra stofnana og fyrirtækja sem eru að hálfu eða meirihluta í eigu ríkisins. Ríkisreikningur hefur að geyma greinargerð, rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymi og skýringar nr. 1 - 52 vegna A-hluta ásamt séryfirlitum. Í ríkisreikningi eru enn fremur birtar upplýsingar úr ársreikningum ríkisaðila utan A-hluta ríkissjóðs sem áritaðir hafa verið af stofnuninni eða endurskoðunarfélögum í umboði hennar. Ríkisreikningur er lagður fram af fjármálaráðherra og ríkisbókara og á ábyrgð þeirra í samræmi við lög og starfsskyldur. Samkvæmt 6. og 8. gr. laga um Ríkisendurskoðun ber henni að endurskoða ríkisreikning og felst ábyrgð hennar í því áliti sem hún lætur í ljós á grundvelli endurskoðunarinnar.

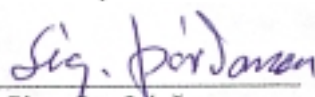
Endurskoðað var í samræmi við góða endurskoðunarvenju. Það þýðir að skipuleggja á og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáiast um að reikningurinn sé án verulegra annmarka. Endurskoðunin fólst meðal annars í að sannreyna fjárhæðir og upplýsingar sem fram koma í ríkisreikningi og einnig athugun á þeim reikningsskilaaðferðum og matsreglum sem beitt er við gerð hans og framsetningu í heild. Að mati stofnunarinnar fengust við endurskoðunina nægjanlega traustar upplýsingar til að byggja álit hennar á.

Fjárheimildir sem gerð er grein fyrir í reikningnum eru fjárlög og fjáráukalög reikningsársins, fluttar fjárheimildir frá fyrra ári ásamt tillögum fjármálaráðherra að lokafjárlögum fyrir árið 2000. Lokafjárlög fyrir árin 1998 til 2000 hafa ekki verið samþykkt af Alþingi.

Það er álit Ríkisendurskoðunar, að ríkisreikningur gefi í öllum meginatriðum glögga mynd af afkomu ríkissjóðs, ríkisstofnana, fyrirtækja og sjóða í A- til E-hluta á árinu 2000 og efnahag 31. desember 2000 og sé að öðru leyti en að ofan greinir í samræmi við lög og viðurkenndar reikningsskilavenjur ríkissjóðs.

Um einstaka athugasemdir vísar stofnunin til sérstakrar skýrslu um endurskoðun ríkisreiknings fyrir árið 2000 sem send verður Alþingi.

Reykjavík í ágúst 2001

Sigurður Þórðarson
ríkisendurskoðandi

FJÁRMÁLARÁÐUNEYTI
RÍKISBÓKHALD

Ríkisreikningur fyrir árið 2000

Yfirlitsreikningur
A-hluta ríkissjóðs

Rekstrarreikningur

Í millj. kr.	Skýringar	Reikningur 2000	Fjárheimildir/ Frv. til lokafjár- laga 2000	Reikningur 1999	
Tekjur:					
Skatttekjur					
	Skattar á tekjur einstaklinga.....	4	44.125	43.937	37.987
	Skattar á tekjur lögaðila	5	9.679	10.738	9.126
	Skattar á tekjur og hagnað, ótalið annars staðar ...	6	5.791	5.071	5.930
	Tryggingagjöld.....	7	19.680	19.311	17.787
	Eignarskattar	8	9.872	9.757	8.450
	Virðisaukaskattur.....	9	71.903	77.001	70.020
	Vörugjöld og aðrir sértækir veltuskattar.....	10	30.941	31.169	30.804
	Aðrir skattar á vöru og þjónustu	11	8.122	7.992	7.209
	Skattar ótaldir annars staðar.....	12	538	521	483
	Skatttekjur samtals.....		200.651	205.498	187.796
Aðrar rekstrartekjur					
	Arðgreiðslur	13	2.477	2.278	2.733
	Vextir og aðrar eignatekjur	14	10.698	10.154	9.269
	Neyslu- og leyfisgjöld.....	15	5.347	4.175	4.873
	Sektir	16	508	528	589
	Aðrar rekstrartekjur samtals.....		19.030	17.135	17.465
	Sala eigna	17	635	816	11.140
	Fjármagnstílfærslur.....		-	-	-
	Fjárframlög.....	18	1.231	796	1.294
	Sérstakt endurmat á virði ríkisfyrirtækja.....	19	3.167	-	4.938
	Tekjur alls	3	224.715	224.244	222.633
Gjöld:					
	Æðsta stjórn ríkisins.....	21	2.149	2.197	1.876
	Forsætisráðuneyti.....	22	1.459	1.541	1.689
	Menntamálaráðuneyti.....	23	22.459	22.984	21.368
	Utanríkisráðuneyti	24	4.807	5.452	3.635
	Landbúnaðarráðuneyti	25	9.502	9.107	9.346
	Sjávarútvegsráðuneyti.....	26	2.508	3.245	2.505
	Dóms- og kirkjumálaráðuneyti	27	11.574	11.702	10.797
	Félagsmálaráðuneyti	28	11.266	11.243	11.483
	Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneyti	29	78.479	77.895	72.621
	Fjármálaráðuneyti.....	30	48.981	49.754	30.431
	Samgönguráðuneyti	31	13.315	14.287	11.908
	Iðnaðarráðuneyti	32	2.631	2.979	1.853
	Viðskiptaráðuneyti	33	1.404	1.483	1.278
	Hagstofa Íslands	34	378	370	330
	Umhverfisráðuneyti	35	2.842	3.622	2.550
	Fjármagnskostnaður	36	15.245	15.245	15.332
	Gjöld alls.....	20	229.001	233.106	199.002
	Tekjujöfnuður	2	-4.286	-8.862	23.631

Efnahagsreikningur 31. desember

Í millj. kr.	Skýringar	Reikningur 2000	Reikningur 1999
Eignir:			
Áhættufjármunir og langtímakröfur			
Eignarhlutir í fyrirtækjum og hlutafé	37	71.420	65.641
Erlent stofnfé	38	3.238	2.752
Veitt löng lán	39	70.919	69.347
Næsta árs afborganir fluttar á skammtímakröfur	39	-8.297	-7.316
Langtímakröfur og áhættufjármunir samtals		137.280	130.425
Veltufjármunir			
Vöru- og efnisbirgðir	40	776	791
Óinnheimtar ríkistekjur	41	46.032	46.543
Skammtímakröfur, aðrar	42	5.632	11.811
Næsta árs afborganir af veittum löngum lánnum	39	8.297	7.316
Handbært fé, nettó	43	16.830	15.354
Veltufjármunir samtals		77.567	81.815
Eignir samtals		214.847	212.240
Skuldir og höfuðstóll			
Höfuðstóll			
Höfuðstóll í ársbyrjun		-171.609	-196.420
Höfuðstóll í ársbyrjun, leiðrétting		-266	-
Endurmat		-21.940	1.180
Tekjujöfnuður		-4.286	23.631
Höfuðstóll í árslok	44	-198.101	-171.609
Skuldir:			
Lífeyrisskuldbindingar	45	163.007	137.338
Langtímaskuldir			
Áfallnir ógjaldfallnir vextir	46	16.251	20.884
Tekin löng innlend lán	47	66.750	76.794
Tekin löng erlend lán	47	139.325	118.136
Næsta árs afborganir fluttar á skammtímaskuldir	47	-21.355	-24.026
Langtímaskuldir samtals		200.971	191.788
Skammtímaskuldir			
Krafa á ríkistekjur	48	1.152	1.167
Ógreidd gjöld (án vaxta)	49	5.568	6.713
Áfallnir ógjaldfallnir vextir	50	6.846	4.251
Tekin stutt lán	51	6.205	10.153
Aðrar skammtímaskuldir	52	7.845	8.411
Næsta árs afborganir af langtímaskuldum	47	21.355	24.026
Skammtímaskuldir samtals		48.970	54.722
Skuldir og höfuðstóll samtals		214.847	212.240

Sjóðstreymi

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Fjárlög/ Fjárukalög 2000	Reikningur 1999
Rekstrarhreyfingar			
Tekjujöfnuður	-4.286	22.845	23.631
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á handbært fé			
Lífeyrisskuldbindingar	21.875	-2.936	10.457
Afföll af teknum lánum	2.540	-	3.735
Áfallin ógjaldfallin vaxtagjöld langtímaskulda	-5.500	-	2.813
Söluhagnaður af eignum	24	-	-10.459
Tekjufærsla vegna endurmats félaga	-3.167	-	-4.938
Breyting rekstrartengdra eigna og skulda			
Afskrifaðar skattkröfur	11.350	4.000	4.542
Aðrar viðskiptakröfur, (breyting)	-5.697	-6.185	-17.518
Viðskiptaskuldir, (breyfing)	367	-666	4.752
Handbært fé frá rekstri	17.506	17.057	17.015
Fjárfestingarhreyfingar			
Veitt stutt lán	-505	4.522	-9
Veitt löng lán	-5.439	-5.128	-6.333
Afborganir veittra lána	9.235	7.240	8.907
Fyrirfram greitt upp í langtímakostnað	-8.762	-7.000	-7.754
Kaup hlutabréfa og eiginfjárframlög	-249	-250	-152
Sala hlutabréfa og eignarhluta	228	816	11.180
Fjárfestingarhreyfingar samtals	-5.492	200	5.839
Fjármögnunarhreyfingar			
Gengismunur og endurmat sjóðs- og bankareikninga	182	-	-172
Skammtímalán	-3.948	-3.900	-5.427
Tekin löng lán	39.838	29.400	22.509
Afborganir lána	-46.610	-35.400	-37.454
Fjármögnunarhreyfingar samtals	-10.538	-9.900	-20.544
Aukning á handbæru fé	1.476	7.357	2.310
Handbært fé í ársbyrjun	15.354	.	13.044
Hreyfingar á sjóðs- og bankareikningum	1.294	.	2.482
Gengismunur og endurmat sjóðs- og bankareikninga	182	.	-172
Handbært fé í árslok	16.830	.	15.354

FJÁRMÁLARÁÐUNEYTI
RÍKISBÓKHALD

Ríkisreikningur fyrir árið 2000

Skýringar með
reikningi A-hluta ríkissjóðs

1. Ríkisreikningur og reikningsskilareglur ríkisaðila

1.1 Lög um fjárreiður ríkisins

Ríkisreikningur er saminn á grundvelli laga nr. 88 frá 16. maí 1997 um fjárreiður ríkisins. Samkvæmt 1. gr. laganna skal haga reikningshaldi ríkisaðila í samræmi við ákvæði laga nr. 145/1994, um bókhald, og laga nr. 144, um ársreikninga, að svo miklu leyti sem ekki er mælt sérstaklega fyrir um annað í fjárreiðulögunum.

Ríkisreikningur nær yfir fjárreiður ríkisaðila. Samkvæmt 2. gr. laganna eru ríkisaðilar skilgreindir sem þeir sem fara með ríkisvald og þær stofnanir og fyrirtæki sem eru að hálfu eða meiri hluta í eigu ríkisins. Samkvæmt 3. gr. laganna skiptist ríkisreikningur í eftirfarandi hluta:

A-hluti. Æðsta stjórn ríkisins, ráðuneyti og ríkisstofnanir. Þá nær hann einnig yfir verðmiðlunar- og verðjöfnunarsjóði, öryggis- og eftirlitsstofnanir og þjónustustofnanir við ríkisaðila sem starfa samkvæmt sérstökum lögum. Loks skal þar gerð grein fyrir fjárreiðum þeirra sem ekki eru ríkisaðilar ef ríkissjóður kostar að öllu eða verulegu leyti starfsemi þeirra með framlögum eða ber rekstrarlega ábyrgð á starfseminni samkvæmt lögum eða samningi

B-hluti. Ríkisfyrirtæki sem starfa á markaði og standa að öllu eða verulegu leyti undir kostnaði við starfsemi sína með tekjum eða sölu á vöru eða þjónustu til almennings og fyrirtækja, hvort sem er í samkeppni eða í skjóli einkaréttar, enda séu þau hvorki sameignar- né hlutafélög.

C-hluti. Lánastofnanir í eigu ríkisins aðrar en innlánsstofnanir, enda séu þær hvorki sameignar- né hlutafélög.

D-hluti. Fjármálastofnanir ríkisins, þar með taldir bankar og váttryggingafyrirtæki í eigu ríkisins, enda séu þær hvorki sameignar- né hlutafélög.

E-hluti. Sameignar- og hlutafélög sem ríkið á að hálfu eða meira.

Ríkisreikningur 2000 skiptist í tvennt. Annars vegar er heildaryfirlit sem gefur yfirlit um fjármál A-hluta ríkissjóðs og sýnir jafnframt lykiltölur um afkomu annarra ríkisaðila. Hins vegar er sundurliðunaryfirlit sem gefur ítarlegar upplýsingar um fjármál A-hluta ríkissjóðs og einstakra aðila innan A-hlutans. Jafnframt koma þar fram helstu niðurstöður úr ársreikningum annarra ríkisaðila.

1.2 A-hluti ríkissjóðs

Reikningsskilareglur

1. *Breyttar reglur með nýjum lögum.* Eftir gildistöku fjárreiðulaganna er almennt beitt sömu aðferðum og gilda í reikningsskilum fyrirtækja með tveimur undantekningum. Þær varða bókhaldslega meðferð varanlegra rekstrarfjármuna annars vegar og færslur verðlags- og gengisbreytinga hins vegar. Ríkisaðilum í A-hluta er gert að færa varanlega rekstrarfjármuni til gjalda þegar stofnað er til skuldbindandi samninga um kaup á þeim. Gjaldfærslu verksamninga skal haga í samræmi við framvindu verks ljúki því ekki á reikningsárinu. Þá eru áhrif launa-, verðlags- og gengisbreytinga á stöðu lánareikninga færð um endurmatsreikning á höfuðstólsreikning en ekki á rekstrarreikning.

2. *Rekstrargrunnur.* Reikningurinn er gerður upp á rekstrargrunni. Tekjur sem álagðar eru á reikningsárinu eru tekjufærðar án tillits til þess hvenær þær innheimtast og gjöld eru gjaldfærð á árinu þegar til þeirra er stofnað óháð því hvenær þau koma til greiðslu.

Í rekstrarreikningi A-hluta ríkisreiknings eru gjöld tilfærð að frádregnum sértekjum stofnana, sbr. 12. gr. laganna, með sama hætti og gjöld í 1. gr. og sundurliðun 2 í fjárlögum.

3. *Eignir og skuldir*

Verð- og gengisbreytingar. Áhrif almennra verð- og gengisbreytinga á lánareikninga eru ekki sýnd í rekstrarreikningi A-hluta ríkissjóðs. Þess í stað eru breytingar á stöðu þeirra vegna gengismunar og verðbóta færðar um endurmatsreikning á höfuðstólsreikning.

Hlutabréf. Almennt er miðað við framreiknaða bókfærða eign í ársbyrjun með breytingum á vísitölu neysliverðs frá ársbyrjun til ársloka. Hafi jöfnunarbréf verið gefin út á árinu eru þau látin gilda. Hlutabréf sem keypt eru á árinu eru framreiknuð til ársloka frá gildandi vísitölu á kaupdegi.

Eignarhlutir í fyrirtækjum og stofnunum sem ekki eru hlutafélög. Þeir voru færðir inn í efnahagsreikning ríkissjóðs í fyrsta sinn í ársbyrjun 1998. Almennt miðaðist upphafs færslan við 80% af eigin fé viðkomandi aðila samkvæmt ársreikningi í árslok 1997 eða við sérfræðilegt mat á virði þar sem það lá fyrir. Í árslok 2000 er almennt

miðað við framreiknaðan bókfærðan eignarhluta í ársbyrjun með breytingum á vísitölu neysluverðs frá ársbyrjun til ársloka. Jafnframt taka reikningskilin tillit til sérstakra úttekta sem gerðar eru á verðmæti fyrirtækja sem ríkissjóður á að hluta eða öllu leyti.

Veitt og tekin lán. Verðtryggð og gengisbundin veitt og tekin lán eru uppfærð miðað við skráð gengi gjaldmiðla 31. desember 2000 og vísitölur janúarmánaðar 2001.

Lífeyrisskuldbindingar. Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum ríkissjóðs miðast meðal annars við eftirtaldir almennar forsendur: 2% ávöxtun umfram launahækkunar; íslenskar lífslíkur samkvæmt reynslu árána 1991-1995; íslenskar barneigna- og hjúskaparlíkur hjá öðrum en lífeyrisþegum, en hjá þeim var raunveruleg hjúskaparstaða notuð; viðmiðun við danskar örorkulíkur í skrifstofustörfum þar sem íslenskar tölur eru ekki tiltækar. Við matið er almennt miðað við að virkir sjóðfélagar hefji töku ellilífeyris 68 ára hjá Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins (LSR) og 65 ára hjá Lífeyrissjóði hjúkrunarfræðinga (LH).

Í ríkisreikningi miðast færsla lífeyrisskuldbindinga ríkissjóðs við áfallnar skuldbindingar, þar sem nýjar skuldbindingar færast um rekstrarreikning og almennar launabreytingar um endurmatsreikning. Við mat á almennum launabreytingum er beitt vísitölu launa opinberra starfsmanna og bankamanna sem Hagstofa Íslands reiknar. Jafnframt er tekið tillit til sérstakra innborgana ríkissjóðs upp í framtíðarskuldbindingar sínar gagnvart lífeyrissjóðunum þar sem það á við.

Afskriftir og niðurfærsla eftirstöðva

Eftirstöðvar ríkistekna. Við afskrift og niðurfærslu á eftirstöðvum ríkistekna er beitt sömu aðferð og gilt hefur frá uppgjöri ríkisreiknings 1996. Hjá þeim aðilum sem annað hvort eru í gjaldþrotaskiptum eða skiptum er lokið hjá eru eftirstöðvar færðar niður um 80%. Í skýringum er gerð nánari grein fyrir afskrift og niðurfærslu eftirstöðva ríkistekna í árslok 2000.

Veitt lán. Sem fyrr eru veitt lán ríkissjóðs færð niður með beinni og óbeinni afskrift í ríkisreikningi.

Framsetning A-hluta í ríkisreikningi

Framsetning fjármála A-hluta ríkissjóðs í ríkisreikningi gegnir tvíþættu hlutverki. Annars vegar

að sýna afkomu ríkissjóðs í heild á viðkomandi reikningsári. Hins vegar að sýna afkomu einstakra aðila innan A-hlutans og stöðu þeirra gagnvart ríkissjóði.

1. A-hluti ríkissjóðs í heild

Helstu yfirlit A-hluta eru: a) Rekstrarreikningur, b) efnahagsreikningur og c) sjóðstreymi. Jafnframt eru birtar ítarlegar skýringar við yfirlitin.

a) Rekstrarreikningur

Tekjur eru flokkaðar í skatttekjur, aðrar rekstrarartekjur, sölu eigna, fjárframlög og tekjur sem tengjast sérstöku endurmati á virði fyrirtækja í eigu ríkisins.

Gjöld eru flokkuð eftir ráðuneytum en sýna jafnframt fjármagnskostnað ríkissjóðs.

b) Efnahagsreikningur

Eignir eru flokkaðar í áhættufjármuni og langtímakröfur annars vegar og veltufjármuni hins vegar.

Höfuðstóll kemur fram sem mismunur eigna og skulda.

Skuldir eru flokkaðar í lífeyrisskuldbindingar, langtímaskuldir og skammtímaskuldir.

c) Sjóðstreymi

Handbært fé frá rekstri kemur fram þegar tekið hefur verið tillit áhrifa rekstrarliða sem ekki hafa fjárstreymi í för með sér og breytinga á rekstartengdum eignum og skuldum á tekjujöfnuð ríkissjóðs.

Fjárfestingarhreyfingar sýna hreyfingar á veittum lánum og kaup og sölu á verðbréfum, hlutabréfum og eignarhlutum í fyrirtækjum og stofnunum.

Fjármögnunarhreyfingar sýna breytingar á teknum lánum og endurmat sjóðs- og banka-reikninga.

Breyting á handbæru fé kemur fram sem niðurstaða sjóðstreymis og er samtala af handbæru fé frá rekstri, fjárfestingarhreyfingum og fjármögnunarhreyfingum.

2. Stofnanaliðir innan A-hluta

Helstu yfirlit sem sýnd eru fyrir ráðuneyti og ríkisstofnanir eru: a) Rekstrarreikningur, b) efnahagsreikningur og c) sjóðstreymi. Í öðrum tilvikum eiga efnahagsreikningur og sjóðstreymi ekki við.

a) Rekstrarreikningur

Rekstrarreikningurinn sýnir gjöld viðkomandi stofnunar skipt eftir viðfangsefnum. Sértekjur liðarins eru sýndar í heild og loks kemur fram mismunur gjalda og sértekna. Yfirlitið sýnir annars vegar samanburð á útkomu ársins við reikningsniðurstöður ársins á undan og hins vegar við fjárheimildir þess að viðbættum heimildum sem sótt er um með frumvarpi til lokafjárlaga. Fjárheimildir stofnunar að viðbættum heimildum samkvæmt lokafjárlaga-frumvarpi að frádregnum reikningstölum ársins jafngilda höfuðstól hennar í árslok samkvæmt efnahagsreikningi.

Fjárheimildir ársins eru samsettar af fluttum fjárheimildum frá árinu á undan, fjárlögum og fjáráukalögum reikningsársins. Með frumvarpi til lokafjárlaga reikningsársins er sótt um breytingar á fjárheimildum stofnana í samræmi við frávik á útkomu annarra rekstrar-tekna og markaðra tekna stofnana frá áætlun fjárlaga og fjáráukalaga ársins. Almenna reglan er sú að reynist útkoma þessara tekjustofna hærri en áætlað var þá er fjárheimild viðkomandi stofnunar hækkuð í samræmi við þau frávik í lokafjárlögum ársins og öfugt ef tekjurnar reynast lægri. Loks er í frumvarpi til lokafjárlaga leitað heimildar til hækkunar eða lækkunar á fjárheimild með beinum hætti þar sem það á við.

b) Efnahagsreikningur

Eignir eru flokkaðar í fastafjármuni annars vegar og veltufjármuni hins vegar.

Eigið fé kemur fram sem mismunur eigna og skulda, en það skiptist í höfuðstól og annað eigið fé. Höfuðstóll í árslok sýnir stöðu rekstrarfjárheimildar viðkomandi stofnunar í árslok sem flyst til næsta árs.

Skuldir eru flokkaðar í langtímaskuldir og skammtímaskuldir.

Í rekstrarreikningi stofnana takmarkast tekjufærslan við sértekjur. Allmargar A-hluta stofnanir eiga jafnframt tilkall til annarra

rekstrartekna sem flokkast meðal tekna ríkissjóðs. Enn aðrar eiga kröfu á mörkuðum tekjum sem eru skattar sem lagðir eru á til að afla fjár til þess verkefnis sem viðkomandi stofnun sinnir. Í framsetningu ríkisfjármálanna flokkast þessar tekjur meðal skatttekna ríkissjóðs en ekki hjá stofnuninni.

Efnahagsreikningur stofnana A-hluta sýnir því aðeins eftirstöðvar óinnheimtra sértekna í árslok. Eftirstöðvar annarra rekstrartekna og markaðra tekna sem tilheyra stofnuninni færast hins vegar í efnahagsreikning ríkissjóðs en ekki hjá stofnuninni.

Loks sýnir efnahagsreikningur stofnunar greiðslustöðu hennar gagnvart ríkissjóði í árslok.

c) Sjóðstreymi

Sjóðstreymi stofnana er, auk hefðbundinna liða sem lýst hefur verið hér að framan, ætlað að draga fram hvort viðkomandi stofnun hafi tekist að halda sig innan þeirra fjárheimilda sem lagt var upp með. Einnig kemur þar fram hvernig greiðslustaða stofnunarinnar breytist gagnvart ríkissjóði á viðkomandi reikningsári.

1.3 Ríkisaðilar utan A-hluta ríkissjóðs

Fram hefur komið að í ríkisreiknings á að birta upplýsingar úr ársreikningum ríkisfyrirtækja í B-hluta, lánastofnana ríkisins í C-hluta, fjármála-stofnana ríkisins í D-hluta og hlutafélaga og sameignarfélagum sem ríkið á að hálfu eða meira í E-hluta. Samkvæmt fjárreiðulögum ber að haga reikningsskilum þessara aðila í samræmi við ákvæði laga nr. 145/1994, um bókhald, og laga nr. 144, um ársreikninga.

Í heildaryfirliti ríkisreiknings fyrir árið 2000 eru birtar lykiltölur úr ársreikningum ríkisaðila utan A-hluta. Í sundurliðunaryfirliti ríkisreiknings eru birtar ítarlegri upplýsingar úr ársreikningum þessara fyrirtækja og stofnana. eru þar sýndar mikilvægar stærðir úr rekstrar- og efnahagsreikningi þeirra ásamt sjóðstreymi.

2. Tekjujöfnuður og lánsfjárför A-hluta ríkissjóðs

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Reikn- ingur 1998	Reikn- ingur 1997	Reikn- ingur 1996
Tekjur af almennri starfsemi alls	220.904	206.555	178.375	134.650	128.028
Skatttekjur.....	200.651	187.796	161.304	125.522	119.595
Aðrar tekjur af almennri starfsemi	20.253	18.759	17.071	9.128	8.434
Gjöld alls	229.001	199.002	189.636	134.586	136.978
Rekstrargjöld.....	102.031	84.085	84.258	54.437	52.693
Rekstrar- og neyslutilfærslur.....	91.573	77.890	71.748	50.928	53.635
Fjármagnskostnaður	15.245	15.332	15.964	14.892	15.308
Viðhald	5.263	4.973	4.068	3.878	3.905
Stofnkostnaður	10.587	11.410	8.759	6.510	8.039
Fjármagnstilfærslur	4.302	5.313	4.839	3.941	3.398
Tekjur af almennri starfsemi umfram gjöld ...	-8.097	7.553	-11.260	64	-8.950
Sérstakt endurmat á virði ríkisfyrirtækja.....	3.176	4.938	-	9.547	-
Sala eigna	635	11.140	2.471	631	253
Tekjur umfram gjöld	-4.286	23.631	-8.789	10.242	-8.697
Veitt lán, breyting	3.293	-2.482	2.930	-299	1.345
Viðskiptareikningar, breyting.....	6.004	-13.660	-1.463	-2.926	-1.538
Hlutfjárloforð	-	-	-	6.354	7.446
Vörubirgðir, minnkun.....	15	-153	-24	-30	2
Hlutfjár- og stofnfjárframlög, breyting.....	-3.165	6.265	2.021	-15.478	-7.744
Lífeyrisskuldbindingar, breyting	13.114	2.703	19.533	3.076	2.665
Langtímaskuldbindingar, áfallnir vextir	-5.500	2.813	2.617	1.885	-5.442
Lánsfjárafgangur/pörf, nettó (+/-)	9.475	19.118	16.826	2.824	-11.963
Tekin lán, nettó	-8.181	-16.637	-9.510	-2.649	11.073
Innlend lán, stutt	-3.948	-5.427	2.888	-3.889	-410
Innlend lán, löng	-12.450	-13.934	-2.047	7.763	4.841
Erlend lán.....	8.217	2.724	-10.351	-6.523	6.642
Breyting á handbæru fé.....	1.294	2.481	7.316	176	-888
Hlutfall af vergri landsframleiðslu, %					
Tekjur alls.....	33,6	35,7	31,3	27,6	26,5
Skatttekjur	30,0	30,1	27,9	23,9	24,7
Gjöld alls	34,2	31,9	32,8	25,7	28,3
Rekstrargjöld.....	15,3	13,5	14,6	10,4	10,9
Rekstrar- og neyslutilfærslur.....	13,7	12,5	12,4	9,7	11,1
Fjármagnskostnaður	2,3	2,5	2,8	2,8	3,2
Tekjur umfram gjöld	-0,6	3,8	-1,5	2,0	-1,8
Lánsfjárafgangur/pörf, nettó (+/-)	1,4	3,1	2,9	0,5	-2,5
Verg landsframleiðsla, millj. kr.	668.921	623.230	577.406	524.679	483.966

3. Tekjur A-hluta ríkissjóðs

Með lögum nr. 88/1997 um fjárreiður ríkisins var gerð gagnger breyting á skilgreiningu og flokkun ríkistekna. *Aðalflokkar tekna* ríkissjóðs eru fimm, þ.e. skatttekjur, aðrar rekstrartekjur, sala eigna, fjármagnstilfærslur og fjárframlög. *Skatttekjur* eru skilgreindar sem lögbvingaðar greiðslur til opinberra aðila án þess að á móti komi tiltekin þjónusta. *Aðrar rekstrartekjur* eru greiðslur fyrir tiltekna þjónustu á vegum hins opinbera sem það eitt veitir og almennt eru tekjurnar ekki hærri en sá kostnaður sem að baki þjónustunni liggur. *Sala eigna* miðast við tekjur af sölu varanlegra rekstrarfjármuna, fasteigna og jarðeigna enda eru þær ekki eignfærðar í reikningsskilum ríkisins. Jafnframt fellur þar undir söluhagnaður af hlutabréfum og eignarhlutum í fyrirtækjum. *Fjármagnstilfærslur* eru óendurkræf framlög til ríkissjóðs vegna fjárfestingar frá öðrum en opinberum aðilum. *Fjárframlög* eru óendurkræf framlög frá öðrum opinberum aðilum. Loks var tekjufærsla á árinu 2000 að fjárhæð alls 3,2 milljarðar króna vegna *sérstaks endurmats á virði ríkisfyrirtækja*. Þar af eru rúmlega 1,9 milljarðar króna vegna hækkunar á bókfærðri eign ríkissjóðs í B-hluta ríkisfyrirtækjunum Fríhöfn á Keflavíkurflugvelli og Flugstöð Leifs Eiríkssonar sem voru sameinuð í hlutafélagið Flugstöð Leifs Eiríkssonar hf. þann 1. október 2000. Bókfærð eign í fyrirtækjunum nam alls

tæpum 0,6 milljörðum króna en hlutaféð í hinu nýja félagi nam 2,5 milljörðum króna. Þá var stofnað hlutafélag um Orkubú Vestfjarða hinn 1. júní árið 2001 en eignarhluti ríkissjóðs í fyrirtækinu nemur 40%. Eign ríkissjóðs í fyrirtækinu hefur ekki verið færð í ríkisreikningi en er nú bókfærð í árslok 2000, rösklega 1,2 milljarðar króna, í samræmi við andvirði hlutafjárins í hinu nýja félagi.

Heildartekjur A-hluta ríkissjóðs námu 224.715 milljörðum kr. á árinu 2000 eða sem nemur 33,6% af landsframleiðslu ársins. Tekjurnar reyndust aðeins 471 millj. kr. eða 0,2% umfram áætlun fjárlaga og fjáráukalaga ársins. Tekjurnar eru gerðar upp á grundvelli álagningar að teknu tilliti til breytinga á árinu. Þær skiptust þannig að skatttekjur námu 89,3%, aðrar rekstrartekjur 8,5% og sala eigna og fjárframlög 0,8%. Loks nam sérstakt endurmat ríkisfyrirtækja 1,4%.

Í séryfirliti 1 á bls. 8 er ítarleg sundurliðun á einstökum tekjuliðum ríkissjóðs á árinu 2000. Þar kemur einnig fram áætlun þeirra samkvæmt fjárlögum og fjáráukalögum fyrir árið 2000 og sýndar reikningstölur ársins 1999.

Eftirfarandi yfirlit sýnir álagningu, innheimtu og afskriftir helstu flokka ríkistekna á árinu 2000 og eftirstöðvar þeirra í ársbyrjun og árslok.

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

Í millj. kr.	1. Eftir- stöðvar í ársbyrjun	2. Álag- ning á árinu	3. Breyt- ingar á árinu	4. Tekjur ársins =2.+3.	5. Innheimta á árinu	6. Afskriftir ársins	7. Eftir- stöðvar í árslok =1.+4.-5.-6.
Skatttekjur	39.572	211.061	-10.409	200.651	193.686	8.517	38.020
Skattur á tekjur og hagnað.....	16.055	61.381	-1.786	59.595	56.242	2.479	16.929
Tryggingagjöld.....	2.526	19.748	-67	19.680	19.333	195	2.678
Eignarskattar.....	1.829	9.759	113	9.872	9.809	331	1.560
Virðisaukaskattur.....	16.518	79.356	-7.453	71.903	68.941	5.376	14.104
Vörugjöld.....	1.647	23.769	-185	23.584	23.679	2	1.550
Tollar og aðflutningsgjöld.....	180	2.710	-8	2.702	2.652	3	228
Ýmis gjöld á viðskipti með vöru og þjónustu.....	228	4.654	0	4.654	4.675	1	206
Neyslu- og leyfisskattar.....	417	9.140	-1.018	8.122	7.914	105	520
Aðrir skattar.....	170	543	-6	538	441	25	242
Aðrar rekstrartekjur	6.966	21.123	-2.092	19.030	15.154	2.833	8.010
Arðgreiðslur.....	594	2.477	-	2.477	2.404	-	667
Vaxtatekjur og aðrar eignatekjur ..	5.521	12.698	-2.000	10.698	7.147	2.832	6.240
Neyslu- og leyfisgjöld.....	629	5.347	0	5.347	5.161	3	812
Sektir.....	221	601	-92	508	442	-3	290
Sala eigna	4.102	634	-	634	4.737	-	-
Sala varanlegra rekstrar- fjármuna og söluhagnaður.....	4.102	532	-	532	4.635	-	-
Sala á landi og réttindum.....	-	102	-	102	102	-	-
Fjárframlög	5	1.231	-	1.231	1.234	-	3
Fjárframlög frá innlendum opinberum aðilum.....	-	1.206	-	1.206	1.206	-	-
Fjárframlög frá erlendum opin- berum aðilum og alþjóðastofn.	5	26	-	26	28	-	3
Sérstakt endurmat á virði ríkisfyrirtækja	-	3.167	-	3.167	3.167	-	-
Tekjur samtals	50.645	237.216	-12.502	224.715	217.978	11.350	46.032

Samkvæmt yfirlitinu lækkuðu eftirstöðvar ríkistekna á árinu 2000 úr 50.645 millj. kr. í ársbyrjun í 46.032 millj. kr. í árslok. Álagning tekna á árinu nam 237.216 millj. kr. en breytingar til lækkunar námu 12.502 millj. kr. Bókfærðar tekjur ársins nema því 224.715 millj. kr., en innheimtar tekjur voru 217.978 millj. kr. eða 6.737 millj. kr. lægri fjárhæð. Loks jukust afskriftir á kröfum ríkissjóðs verulega á árinu 2000 og námu þær alls 11.350 milljónum króna samanborið við 4.542 millj. kr. árið 1999. Að undanförunu hefur farið fram gagn-ger endurskoðun á þessum kröfum og leiddi hún í ljós að þessar kröfur hafa verið ofmetnar hin síðari

ár. Með bættem hugbúnaði í tekjukerfum ríkisins hefur fengist mun betri yfirsýn yfir tekjurnar og betri grundvöllur til að meta þær en áður. Í reikningsskilunum fyrir árið 2000 var ákveðið að stíga stórt skref í að endurmeta þessar kröfur og verður því verkefni fram haldið einnig á árinu 2001.

Hlutfallsleg samsetning tekna ríkissjóðs á árinu 2000 sýnir að virðisaukaskattur skilar sem fyrr mestu af tekjustofnum ríkissjóðs eða 32,0%. Aðrir helstu tekjustofnar ríkissjóðs eru tekjuskattar með alls 23,9%, vörugjöld 10,5% og tryggingagjöld 8,8%.

4. Skattar á tekjur einstaklinga

Í millj. kr.	Reikn ingur 2000	Reikn ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárlög/ Fjárukalög 2000
Skattar á tekjur einstaklinga					
Staðgreiðsla ársins, brúttó	84.493	74.336	10.156	13,7	...
Útsvar sveitarfélaga	-43.558	-39.046	-4.512	11,6	...
Tekjuskattur, hluti ríkissjóðs í staðgreiðslu ársins	40.935	35.290	5.644	16,0	42.451
Tekjuskattur, eftirstöðvar fyrri ára	1.919	1.565	354	22,6	...
Sérstakur tekjuskattur	1.272	1.132	140	12,3	1.486
Skattar á tekjur einstaklinga samtals	44.125	37.987	6.137	16,2	43.937
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %	19,6	17,1	.	.	19,6

Tekjur af tekjuskatti í staðgreiðslu eru miðaðar við innheimtu í lok greiðsluársins að viðbætti innheimtu til loka febrúar á álagningarári vegna fyrra árs. Jafnframt er tekið tillit til vanskila kaupgreiðenda í árslok og breytinga á þeim til febrúarloka. Tekjur ríkissjóðs af tekjuskatti í staðgreiðslu vegna ársins 2000 námu 40.935 millj. kr.

Tekjuskattshlutfall einstaklinga var 26,41% árið 2000 eða óbreytt frá árinu 1999. Vegið meðaltal af útsvari sveitarfélaga í staðgreiðslu hækkaði úr 11,93% árið 1999 í 11,96% árið 2000. Persónuafsláttur í staðgreiðslu var hækkaður um 2,5% frá 1. apríl 2000.

Skattshlutfall barna var 6% árið 2000 eða óbreytt frá árinu 1999. Tekjuskattshlutfallið var 4% og útsvarshlutfallið 2%. Með lögum nr. 151/1994 voru launatekjur barna undir ákveðnu marki undanþegar staðgreiðslu frá 1. janúar 1995.

Með lögum nr. 30/1995 var skattskylda lífeyrisiðgjalda afdnum í áföngum. Frádrátturinn gildi vegna launa frá 1. apríl 1995 og síðar. Á árinu 1995 takmarkaðist frádrátturinn við helming iðgjalds eða að hámarki 2% af launum. Frá ársbyrjun 1996 hækkaði frádrátturinn í 75% af iðgjaldinu eða að hámarki 3% af launum og frá 1.

júlí 1996 miðaðist frádráttarheimildin við allt greitt iðgjald eða að hámarki 4% af launum.

Með lögum nr. 141/1997 um breytingar á lögum nr. 75/1981 um tekjuskatt og eignarskatt er heimilaður viðbótarfrádráttur til öflunar lífeyrisréttinda allt að 2% af iðgjaldsstofni. Frádráttur þessi kom til framkvæmda við staðgreiðslu á árinu 1999. Hámarksfrádráttur var hækkaður úr 2% í 4% af iðgjaldsstofni frá 1. júní 2000 skv. lögum nr. 86/2000 um breytingar á lögum 75/1981.

Með lögum nr. 157/1998 um breytingar á lögum nr. 75/1981 um tekjuskatt og eignarskatt var ákveðið að heimild til frádráttar vegna fjárfestingar í atvinnurekstri yrði aldrei hærri en 60% af verðmæti keyptra hlutabréfa umfram verðmæti seldra hlutabréfa en þó aldrei hærri en tiltekin fjárhæð. Frádráttur þessi nær til fjárfestinga í atvinnurekstri á árunum 1998-2002.

Með lögum nr. 97/1996 um breytingar á lögum um tekjuskatt og eignarskatt er lagður 10% fjármagnstekjuskattur á hagnað af sölu hlutabréfa upp að tiltekinni fjárhæð. Sé söluhagnaðurinn hærri skattleggst það sem umfram er á sama hátt og aðrar tekjur.

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

Skattafsláttur, þ.e. ónýttur persónuafsláttur til tekjuskatts, nam samtals 4.739 millj. kr. á árinu 2000 og var honum ráðstafað sem hér segir:

	Í millj. kr.
Skattafsláttur til greiðslu:	
útsvars	4.288
eignarskatts	376
sérstaks eignarskatts vegna endurbóta á húsakosti menningarstofnana	20
tekjuskatts á fjármagnstekjur	55
Ráðstöfun skattafsláttar samtals	4.739

Skattafsláttur til greiðslu útsvars og fjármagnstekjuskatts er dreginn frá tekjuskatti og fjármagnstekjuskatti. Skattafsláttur til greiðslu eignarskatts og sérstaks eignarskatts er dreginn frá eignarsköttum.

Með lögum nr. 147/1994 og nr. 145/1995 um breytingar á lögum nr. 75/1981 um tekjuskatt og eignarskatt var sérstakur tekjuskattur manna framlengdur til ársins 2001. Skatturinn er 7% og er lagður á tekjuskattsstofn einstaklinga umfram ákveðna fjárhæð og er hún tvöfalt hærri hjá hjónum.

5. Skattar á tekjur lögaðila

Í millj.kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárlög/ Fjárukalög 2000
Skattar á tekjur lögaðila					
Tekjuskattur lögaðila	9.679	9.126	553	6,1	10.738
Skattar á tekjur lögaðila samtals	9.679	9.126	553	6,1	10.738
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %.....	4,3	4,1	.	.	4,8

Tekjuskattshlutfall lögaðila á árinu 2000 var óbreytt frá árinu áður. Með lögum nr. 95/1998 um breytingar á lögum nr. 75/1981 um tekjuskatt og eignarskatt var *tekjuskattur lögaðila* lækkaður á

árinu 1999. Tekjuskattshlutfallið lækkaði í 38% árið 1999 úr 41% árið 1998 hjá sameignarfélögum en lækkaði í 30% árið 1999 úr 33% árið 1998 hjá öðrum lögaðilum.

6. Skattar á tekjur og hagnað, ótalið annars staðar

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárlög/ Fjárukalög 2000
Skattar á tekjur og hagnað, ótalið annars staðar					
Skattur á fjármagnstekjur og staðgreiðsla.....	5.218	5.360	-142	-2,7	4.500
Gjald í Framkvæmdasjóð aldraðra.....	573	570	3	0,6	571
Skattar á tekjur og hagnað, ótalið annars staðar...	5.791	5.930	-139	-2,3	5.071
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %.....	2,6	2,7	.	.	2,3

Skylda til að greiða skatt af vaxtatekjum, arði, söluhagnaði og leigutekjum nær til allra sem lögheimili eiga á Íslandi og hafa fjármagnstekjur sem ekki stafa af atvinnurekstri, sbr. lög nr. 94/1996. Skylda til að greiða staðgreiðslu af arði og vaxtatekjum nær til allra einstaklinga og lögaðila sem ekki eru sérstaklega undanþegnir.

Staðgreiðsla á fjármagnstekjur í atvinnurekstri er bráðabirgðagreiðsla upp í álögd gjöld. Hjá einstaklingum er staðgreiðslan bráðabirgðagreiðsla upp í álagðan fjármagnstekjuskatt.

Álagður skattur á fjármagnstekjur til innheimtu á árinu 2000 nam 1.080 millj. kr. hjá einstaklingum og 131 millj. kr. hjá félögum og sjóðum. Af staðgreiðslu skatts á fjármagnstekjur runnu 717 millj. kr. til greiðslu tekjuskatts og fleiri gjalda hjá aðilum í atvinnurekstri. Staðgreiðsla fjármagnstekjuskatts á tekjur 2000 nam 4.751 millj. kr. Skattafsláttur til greiðslu fjármagnstekjuskatts nam 55 millj. kr. og álag á ógreiddan skatt á fjármagnstekjur 28 millj. kr.

7. Tryggingagjöld

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárlög/ Fjárukalög 2000
Tryggingagjöld					
Tryggingagjald	15.915	13.656	2.259	16,5	15.499
Atvinnutryggingagjald.....	3.473	3.843	-369	-9,6	3.496
Ábyrgðargjald atvinnurekenda	147	133	13	10,0	148
Slysatryggingagjald á sjómannslaun.....	146	155	-10	-6,2	168
Tryggingagjöld , ótalin annars staðar.....	0	0	.	.	-
Tryggingagjöld samtals	19.680	17.787	1.894	10,6	19.311
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %	8,8	8,0	.	.	8,6

Tryggingagjald er lagt á samkvæmt lögum nr. 113/1990. Launagreiðendur greiða sérstakt gjald, tryggingagjald, af greiddum vinnulaunum, þóknunum, reiknuðu endurgjaldi og öðrum tengdum greiðslum. Frá 1. janúar 1996, sbr. lög nr. 141/1995 um breytingu á lögum nr. 113/1990, var gjaldið samsett af tveimur hlutum, þ.e. almennu gjaldi sem hefur tvö gjaldstig eftir atvinnugreinum og atvinnutryggingagjaldi.

Frá 1. janúar 1999 var lægra gjaldstig almenns tryggingagjalds 3,54% en herra gjaldstigið 4,29% og atvinnutryggingagjald 1,15%. Atvinnugreinar sem falla undir lægra gjaldstig tryggingagjalds eru; fiskveiðar, iðnaður, landbúnaður, hugbúnaðariðnaður, kvikmyndaiðnaður, gisting, veitingarekstur og útleiga bifreiða.

Frá 1. janúar 2000 er almennt tryggingagjald hið sama fyrir öll greidd laun, 3,99%. Sérregla á þó við um laun sjómanna á fiskiskipum en þar bætist við sérstök trygging, 0,65%. Með lögum nr. 95/2000 var atvinnutryggingagjald lækkað úr 1,15% í 0,80% frá 1. júní 2000 eða um 0,35 prósentustig, en á móti hækkaði almennt tryggingagjald samsvarandi eða úr 3,99% í 4,34%.

Tekjum af almennu tryggingagjaldi er ráðstafað þannig, skv. lögum nr. 113/1990 með síðari breytingum (141/1995, 156/1996 og 95/2000), að Fæðingarorlofssjóður fær 0,85% af gjaldstofni tryggingagjalds, Vinnueftirlit ríkisins fær árið 2000, 0,048%, Staðalráð 0,007% og Icepro 0,001%. Afgangurinn rennur til Tryggingastofnunar ríkisins til að fjármagna lífeyris- og slysatryggingar almannatrygginga eftir reglum sem fjármálaráðherra setur með reglugerð. Tekjur af atvinnutryggingagjaldi renna til Atvinnuleysis-tryggingasjóðs og Tryggingasjóðs sjálfstætt starfandi einstaklinga.

Sérstakt slysatryggingagjald er lagt á samkvæmt III. kafla laga nr. 117/1993. Gjaldið sem nemur 0,65% er lagt á útgerðarfyrtæki vegna launa og aflahlutar sjómanna ef þau taka tryggingu hjá Tryggingastofnun ríkisins.

Ábyrgðargjald atvinnurekenda er lagt á sama gjaldstofn og tryggingagjald skv. lögum nr. 1/1992. Ábyrgðargjaldi er ætlað að fjármagna Ábyrgðasjóð launa vegna gjaldþrota. Gjaldið var 0,04% árið 2000 eða óbreytt frá árinu 1999.

8. Eignarskattar

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárlög/ Fjárukalög 2000
Eignarskattar					
Einstaklingar					
Eignarskattur	2.508	1.819	689	37,9	2.556
Sérstakur eignarskattur	278	184	94	51,0	256
Erfðafjárskattur	765	599	166	27,7	784
Eignarskattar einstaklinga samtals	3.550	2.602	948	36,4	3.596
Lögaðilar					
Eignarskattur	1.976	1.730	246	14,2	2.013
Sérstakur eignarskattur	412	360	52	14,3	398
Eignarskattar lögaðila samtals	2.388	2.090	298	14,2	2.411
Aðrir eignarskattar					
Skattar á fjármagnsviðskipti, stimpilgjald	3.140	2.995	145	4,8	3.022
Skipulagsgjald	113	95	18	18,4	116
Umsýslugjald til Fasteignamats ríkisins	51	48	3	6,0	52
Próunarsjóðsgjald	631	619	12	1,9	560
Aðrir eignarskattar samtals.....	3.934	3.757	177	4,7	3.750
Eignarskattar samtals.....	9.872	8.450	1.422	16,8	9.757
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %	4,4	3,8	.	.	4,4

Eignarskattur einstaklinga reiknast af eignarskattsstofni skv. lögum nr. 75/1981 um tekjuskatt og eignarskatt. Eignarskattshlutfall einstaklinga var óbreytt árið 2000 frá árinu á undan eða 1,2%.

Eignarskattshlutfall lögaðila var óbreytt á árinu 2000, þ.e. 1,2% af eignarskattsstofni.

Sérstakur eignarskattur einstaklinga og lögaðila, skv. lögum nr. 83/1989 um Þjóðarbókhöfuð og endurbætur menningarmannvirkja, var óbreyttur á árinu 2000, þ.e. 0,25% af eignarskattsstofni. Skatturinn er lagður á eignarskattsstofni einstaklinga umfram tiltekna fjárhæð. Með lögum nr. 159/1998 um breyting á áður nefndum lögum er skatturinn framlengdur til ársloka 2004.

9. Virðisaukaskattur

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárlög/ Fjárukalög 2000
Virðisaukaskattur					
Virðisaukaskattur af innfluttum vörum	47.039	42.961	4.078	9,5	} 77.001
Virðisaukaskattur af sölu vöru og þjónustu.....	30.579	31.039	-460	-1,5	
<i>Endurgreiðslur:</i>	-5.715	-3.981	-1.734	43,6	
Vegna íbúðarhúsnæðis	-1.091	-779	-312	40,1	
Til opinberra aðila	-3.041	-2.003	-1.038	51,8	
Til erlendra aðila.....	-293	-329	36	-11,1	
Af vörum til manneldis	-788	-582	-206	35,3	
Vegna hitunar húsa og laugarvatns	-142	-141	-1	0,4	
Aðrar endurgreiðslur	-361	-147	-214	145,9	
Virðisaukaskattur samtals.....	71.903	70.020	1.883	2,7	
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %	32,0	31,5	.	.	34,3

Um *virðisaukaskatt* gilda lög nr. 50/1988 með síðari breytingum. Samkvæmt lögunum á að greiða í ríkissjóð af viðskiptum innanlands á öllum stigum, svo og af innfluttri vöru og þjónustu. Almenn er skatturinn 24,5% en er þó 14% á

tilteknar tegundir vöru og þjónustu. Í lægra skattþrepinu má nefna matvörur, afnotagjald útvarpsstöðva, gistiþjónustu, tímarit, dagblöð og bækur ritaðar á íslenska tungu, heitt vatn, rafmagn og olíu til hitunar húsa og laugarvatns.

10. Vörugjöld og aðrir sértækir veltuskattar

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárlög/ Fjáraukalög 2000
Vörugjöld og aðrir sértækir veltuskattar					
Vörugjöld					
Vörugjald, almennt.....	2.875	2.958	-83	-2,8	3.084
Vörugjald af ökutækjum.....	4.960	5.896	-936	-15,9	5.321
Vörugjald af bensíni, almennt	2.127	1.760	367	20,9	1.986
Sérstakt vörugjald af bensíni	5.430	5.398	32	0,6	5.877
Áfengisgjald	5.771	5.529	242	4,4	5.727
Búnaðargjald og önnur gjöld landbúnaðarins.....	774	849	-75	-8,8	715
Flutningsjöfnunargjöld.....	655	702	-47	-6,7	635
Skilagjald á einnota umbúðir	526	451	75	16,6	450
Sérstakt vörugjald til Hafnabótasjóðs.....	195	188	7	3,5	190
Spilliefnagjald.....	154	126	28	22,2	163
Ýmis vörugjöld	118	96	22	23,3	76
Vörugjöld samtals	23.584	23.954	-370	-1,5	24.224
Aðrir sértækir veltuskattar					
Aðflutningsgjöld	2.702	2.527	175	6,9	2.551
Rekstrarhagnaður ÁTVR, hluti	3.120	2.908	212	7,3	2.908
Forvarnargjald	597	628	-31	-4,9	500
Flugvallargjald	715	619	96	15,5	711
Brunavarnargjald.....	125	124	1	0,6	103
Aðrir sértækir þjónustuskattar	98	44	54	122,7	172
Aðrir sértækir veltuskattar samtals	7.357	6.850	507	7,4	6.945
Vörugjöld og aðrir sértækir veltuskattar samtals.	30.941	30.804	137	0,4	31.169
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %.....	13,8	13,8	.	.	13,9

Vörugjald, almennt er lagt á ýmsar iðnaðarvörur og vörur vegna aðvinnslu skv. lögum nr. 97/1987.

Með lögum nr. 29/1993 sem tóku gildi 1. júlí 1993 voru lögð vörugjöld á ökutæki og eldsneyti í stað tolla.

Með lögum nr. 96/1995, var tekið upp áfengisgjald frá 1. september 1995 og er það lagt á allt áfengi. Gjaldið leysti af hólmi vínandagjald sem var hluti af álagningu ÁTVR við sölu áfengis og var skilað í ríkissjóð sem hluti af hagnaði fyrirtækisins.

Með lögum nr. 52/1989 sem tóku gildi 1. júní 1989 var lagt skilagjald á einnota umbúðir fyrir drykkjarvörur til þess að standa straum af söfnun og endurvinnslu þeirra.

Með lögum nr. 56/1996 var lagt á sérstakt spilliefnagjald til að standa straum af kostnaði við söfnun, endurnýtingu eða eyðingu spilliefna

Sérstakt vörugjald samkvæmt Hafnalögum, nr. 23/1994 með síðari breytingum, rennur til Hafnabótasjóðs. Gjaldið svarar 25% álagi á vörugjöld af vörum sem umskipað er, lestaðar eða losaðar í höfn skv. hafnalögum.

Aðflutningsgjöld eru lögð á allar vörur sem fluttar eru inn á tollsvæði ríkisins nema annað sé tekið fram í tollalögum eða öðrum sérlögum. Þannig er innflutningur iðnaðarvara frá aðildarríkjum EES tollfrjáls en tollur lagður á sams konar vörur séu þær fluttar inn annars staðar frá.

Rekstrarhagnaður ÁTVR eru skil fyrirtækisins á hluta af hagnaði í ríkissjóð. Áfengisgjald sem lagt er á allt áfengi er vörugjald og er það fært í ríkisreikningi með vörugjöldum. Með reglugerð nr. 476/1995 sem tók gildi 1. september 1995 var einkasölugjaldi sem far- og ferðamönnum var gert að greiða breytt í áfengisgjald og tóbaksgjald.

11. Aðrir skattar á vöru og þjónustu

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik		Fjárlög/ Fjárukalög 2000
			fjárhæð	%	
Aðrir skattar á vöru og þjónustu					
Bifreiðagjald	2.550	2.341	209	8,9	2.547
Þungaskattur af díselbifreiðum	2.586	2.030	556	27,4	2.571
Þungaskattur, fast árgjald	2.053	2.009	44	2,2	1.950
Eftirlitsgjöld	436	349	87	25,0	399
Ýmis leyfis- og skráningargjöld	330	296	34	11,5	363
Vitagjald	87	69	18	25,8	90
Skipagjald	63	60	3	5,2	58
Ýmsir neyslu- og leyfisskattar	17	55	-38	-69,0	15
Aðrir skattar á vörur og þjónustu samtals	8.122	7.209	913	12,7	7.992
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %	3,6	3,2	.	.	3,6

Skattar á vöru og þjónustu eru almennt skilgreindir sem skattar sem lagðir eru á notkun eða neyslu vöru og þjónustu en eru ekki lagðir á viðskiptin sjálf eða verðmæti vörunnar.

Bifreiðagjald er árlegt gjald sem lagt er á bifreiðar sem skráðar eru hér á landi eftir þyngd þeirra.

Þungaskattur af díselbifreiðum er bæði innheimtur sem fast árgjald út frá eigin þyngd bifreiðar og ákveðið gjald fyrir hvern ekinn kílómetra miðað við heildarþyngd hennar.

Með *ýmsum leyfis- og skráningargjöldum* eru m.a leyfi fyrir atvinnustarfsemi og tengd leyfi, gjöld fyrir veitingu atvinnuréttinda og tengdra leyfa, ýmis söluleyfi, veiðileyfi, ýmis leyfi skv. aukatekjulögum, skráning hlutafélaga, skráning firma, lögskráning sjómanna og skráning kaupmála.

Með *eftirlitsgjöldum* eru veiðieftirlitsgjöld, rafveitueftirlitsgjald, umferðaröryggisgjald, árgjöld og leyfi Lyfjanefndar, fóðureftirlitsgjald og eftirlitsgjöld áfengisleyfa.

12. Skattar, ótaldir annars staðar

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárlög/ Fjárukalög 2000
Skattar, ótaldir annars staðar					
Iðnaðarmálagjald.....	185	175	10	5,6	125
Markaðsgjald.....	183	158	25	15,6	185
Framleiðslugjald af áli	52	47	5	11,4	124
Rekstrargjald Póst- og fjarskiptastofnunar	54	38	16	42,6	45
Jöfnunargjald til Póst- og fjarskiptastofnunar.....	14	-	14	...	10
Annað.....	50	65	-16	-23,8	32
Skattar, ótaldir annars staðar samtals.....	538	483	54	11,3	521
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %.....	0,2	0,2	.	.	0,2

Skattar sem teljast ekki undir framangreinda flokka falla hér undir, þar á meðal eru ýmsir skattar á atvinnurekstur.

Markaðsgjald er lagt á gjaldstofn tryggingagjalds samkvæmt III. kafla laga nr. 117/1993.

Gjaldið er 0,05% og er innheimt með tryggingagjaldi.

Framleiðslugjald af áli nam alls 131 millj. kr. á árinu 2000. Hlutur ríkisins nam 52 millj. kr. og Hafnarfjarðarkaupstaðar 78 millj. kr.

13. Arðgreiðslur

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárlög/ Fjárukalög 2000
Arðgreiðslur					
Hluti af hagnaði Seðlabanka Íslands	668	594	74	12,4	} 217
Norræni Fjárfestingarbankinn	25	26	-1	-4,8	
Landssíminn hf.....	565	565	-	-	560
Hagnaður Lánasýslu ríkisins.....	35	-	35	...	-
Fríhöfn Keflavíkurlugvelli	-	340	-340	...	-
Fjárfestingarbanki atvinnulífsins hf.....	-	277	-277	...	-
Landsbanki Íslands hf.....	468	338	130	38,3	} 1.501
Búnaðarbanki Íslands hf	326	252	74	29,2	
Landsvirkjun.....	125	117	8	7,0	
Rafmagnsveitur ríkisins.....	111	150	-39	-26,0	
Íslenskir aðalverktakar hf	39	39	0	0,2	
Aðrar arðgreiðslur	117	34	83	.	.
Arðgreiðslur samtals	2.477	2.733	-256	-9,4	2.278
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %.....	1,1	1,2	.	.	1,0

14. Vextir og aðrar eignatekjur

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárlög/ Fjárukalög 2000
Vextir og aðrar eignatekjur					
Vextir af langtímakröfum	3.979	3.967	12	0,3	4.500
Dráttarvextir af ríkissjóðstekjum	5.664	4.614	1.050	22,8	5.000
Vextir af skammtímakröfum	861	518	343	66,1	550
Dráttarvextir af lánum	18	21	-3	-15,9	
Einkaleyfisgjald Happpdrættis Háskóla Íslands.....	104	91	13	14,1	77
Aðrar eignatekjur.....	73	57	16	27,2	27
Vextir og aðrar eignatekjur samtals.....	10.698	9.269	1.429	15,4	10.154
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %.....	4,8	4,2	.	.	4,5

15. Neyslu- og leyfisgjöld

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárlög/ Fjárukalög 2000
Neyslu- og leyfisgjöld					
Neyslu- og leyfisgjöld fyrir þjónustu					
Afnotagjöld Ríkisútvarpsins.....	1.777	1.730	47	2,7	1.625
Lendingargjöld.....	620	540	80	14,9	530
Skólagjöld.....	429	404	25	6,2	-
Dómsmálagjöld og gjöld fyrir embættisverk sýslum.	461	383	78	20,3	495
Ábyrgðar- og áhættugjöld fyrir ríkisábyrgðir	201	249	-48	-19,2	105
Aðgangur að opinberum skrá.....	242	236	6	2,7	194
Vegabréf og ökuskráir.....	199	208	-9	-4,4	70
Pinglýsingar	144	152	-8	-5,0	158
Göngudeildargjöld	101	102	-1	-1,1	100
Vottorðsgjöld	77	84	-7	-8,0	7
Önnur neyslu- og leyfisgjöld fyrir þjónustu	467	243	224	92,1	326
Neyslu- og leyfisgjöld fyrir þjónustu samtals	4.718	4.331	387	8,9	3.611
Neyslu- og þjónustugjöld fyrir eftirlit o.fl.					
Eftirlitsgjald Fjármálaeftirlits.....	193	200	-7	-3,7	192
Leyfis- og árgjöld Póst- og fjarskiptastofnunar.....	91	78	13	17,0	72
Eftirlitsgjöld Loftferðaeftirlitsins	70	55	15	26,8	32
Vinnueftirlitsgjald	63	53	10	18,8	47
Önnur neyslu- og þjónustugjöld fyrir eftirlit.....	212	156	56	36,0	222
Neyslu- og þjónustugjöld fyrir eftirlit o.fl. samtals.....	542	87	16,0	564	
Neyslu- og leyfisgjöld samtals	5.347	4.873	474	9,7	4.175
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %	2,4	2,2	.	.	1,9

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

Undir liðinn *neyslu- og leyfisgjöld* færast ýmsar greiðslur fyrir tiltekna þjónustu eða eftirlit sem er skyldubundið og verður aðeins veitt á vegum hins opinbera.

Með öðrum *neyslu- og leyfisgjöldum* fyrir þjónustu eru gjöld fyrir einkaleyfi, vörumerki og hönnunarvernd, prófgjöld, afgreiðslugjald skipa,

tollafgreiðslugjald, auglýsingar í Lögbirtinga-
blaði og ýmis þjónustugjöld.

Með öðrum *neyslu- og þjónustugjöldum* fyrir eftirlit eru m.a. heilbrigðiseftirlitsgjald með slát-
urafurðum, skráningargjald til Kvótapiings, skoð-
unargjald kvikmynda, vopnaleitargjald, þjónustu-
gjald Lyfjanefndar og ýmis eftirlitsgjöld.

16. Sektor

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárlög/ Fjárukalög 2000
Sektor					
Lögreglustjórasektor	315	295	20	6,8	378
Dómsektor	172	235	-63	-26,7	105
Ýmsar sektor	21	59	-38	-64,0	45
Sektor samtals.....	508	589	-81	-13,7	528
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %	0,2	0,3	.	.	0,2

17. Sala eigna

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárlög/ Fjárukalög 2000
Sala eigna					
Söluhagnaður af hlutabréfum	117	10.459	-10.342	-98,9	800
Fasteignir	416	487	-71	-14,7	-
Sala á landi og réttindum o.fl.....	102	170	-68	-40,1	16
Sala á stærri vélum og tækjum.....	-	25	-25	...	-
Sala eigna samtals.....	635	11.140	-10.505	-94,3	816
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %.....	0,3	5,0	.	.	0,4

Söluhagnaður af hlutabréfum á árinu 2000 er einkum til kominn vegna sölu á hlutabréfum

ríkissjóðs í Interneti á Íslandi hf. Hagnaður af sölu þeirra nemur 117 millj. kr.

18. Fjárframlög

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárlög/ Fjárukalög 2000
Fjárframlög					
Fjárframlag Happpdrættis HÍ til Háskóla Íslands	325	444	-119	-26,8	325
Sveitarfélög, viðbótarframlag vegna					
líffeyrisskuldbindinga grunnskólakennara	328	327	1	0,3	-
Hluti Seðlabanka Íslands í rekstri Vísindasjóðs.....	145	145	-	-	145
Hluti Seðlabanka Íslands í rekstri Þjóðhagsstofnunar..	60	59	1	1,4	60
Umsýslupóknun vegna tekjustofna vegaáætlunar	50	47	3	6,1	48
Hluti sveitarfélaga í innheimtukostnaði.....	215	192	23	12,0	137
Hluti sveitarfélaga í Listaháskóla Íslands	74	-	74	...	-
Hluti sveitarfélaga í Myndlista- og handíðaskóla Íslands.	-	49	-49	...	51
Hluti sveitarfélaga í rekstri Umferðarskólans.....	9	-	9	...	-
Önnur fjárframlög	26	32	-6	-20,3	30
Fjárframlög samtals	1.231	1.294	-63	-4,8	796
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %	0,5	0,6	.	.	0,4

19. Sérstakt endurmat á virði ríkisfyrirtækja

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárlög/ Fjárukalög 2000
Sérstakt endurmat á virði ríkisfyrirtækja					
Flugstöð Leifs Eiríkssonar	1.947	-	1.947	...	-
Orkubú Vestfjarða.....	1.220	-	1.220	...	-
Landssími Íslands hf.....	-	4.938	-4.938	...	-
Sérstakt endurmat á virði ríkisfyrirtækja samtals...	3.167	4.938	-1.771	-35,9	-
Hlutfall af heildartekjum ríkissjóðs, %	1,4	2,2	.	.	-

Hinn 1. október árið 2000 voru ríkisfyrirtækin Flugstöð Leifs Eiríkssonar og Fríhöfn á Keflavík-urflugvelli í B-hluta sameinuð í hlutafélagið Flugstöð Leifs Eiríkssonar hf. Hlutfé hins nýja fyrirtækis nemur 2.500 millj. kr. en bókfært verðmæti fyrirtækjanna tveggja nam 553 millj. kr. miðað við 1. október. Eignir í hinu nýja félagi eru færðar upp í samræmi við hlutaféð í fyrirtækinu og nemur

hækkunin á bókfærðu verðmæti því 1.947 millj. kr.

Orkubú Vestfjarða var gert að hlutafélagi 1. júní árið 2001. Eignarhluti ríkissjóðs nemur 40% eins og áður, en eignin hefur ekki verið bókfærð hjá ríkissjóði. Hlutaféð í hinu nýja hlutafélagi nemur 3.050 millj. kr. Andvirði hlutafjár ríkissjóðs er fært til eignar í árslok 2000 og nemur það 1.220 millj. kr.

20. Gjöld A-hluta ríkissjóðs

Heildargjöld A-hluta ríkissjóðs voru alls 229.001 millj. króna á árinu 2000 eða sem nemur 34,2% af landsframleiðslu ársins. Gjöldin voru hæst hjá heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneyti eða 34,3% af heildinni, fjármálaráðuneyti 21,4%, menntamálaráðuneyti 9,8%, samgönguráðuneyti 5,8%, félagsmálaráðuneyti 4,9%, dóms- og kirkjumálaráðuneyti 5,1% og landbúnaðarráðuneyti 4,1%. Gjöld annarra ráðuneyta voru lægri. Loks nam fjármagnskostnaður 6,7% af gjöldum ríkissjóðs á árinu 2000.

Fjárheimildir ársins samanstanda af fjárheimildum samkvæmt fjárlögum, fjárukalögum og fluttum fjárheimildum frá árinu á undan. Við frágang ríkisreiknings er einnig tekið tillit til breytinga á fjárheimildum sem sótt er um með frumvarpi til lokafjárlaga ársins sem lagt er fram á Alþingi til staðfestingar reikningnum. Fjárheimildir ársins 2000 að viðbættu frumvarpi til lokafjár-

laga nema alls 233,1 milljarði króna, þar af eru heimildir samkvæmt fjárlögum 193,2 milljarðar króna, fjárukalögum 8,2 milljarðar króna, fluttar fjárheimildir frá árinu 1999 alls 3,4 milljarðar króna og 28,3 milljarðar króna með frumvarpi til lokafjárlaga fyrir árið 2000. Gjöld ársins 2000 námu alls 229,0 milljörðum króna og eru þau 4,1 milljarði króna undir fjárheimildum að viðbættu frumvarpi til lokafjárlaga. Þau frávik eiga sér margvíslegar skýringar og eru hinir ýmsu liðir ýmist umfram eða undir áætlunum eins og kemur fram í séryfirliti 2 á bls. 9.

Gjöldum A-hluta ríkissjóðs er skipt á mála-flokka. Er þar lagður til grundvallar alþjóðlegur staðall Sameinuðu þjóðanna (Classification of the Functions of Government, COFOG). Í eftirfarandi yfirliti er sýnd skipting gjalda árána 1999 og 2000.

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimildir/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Almenn mál.....	22.875	20.240	2.635	13,0	25.006
Almenn opinber mál.....	13.026	11.234	1.792	16,0	14.074
Löggæsla og öryggismál	9.850	9.007	843	9,4	10.932
Félagsmál.....	120.047	112.834	7.212	6,4	119.987
Fræðslumál	16.904	16.296	607	3,7	17.201
Heilbrigðismál	51.396	48.824	2.572	5,3	50.897
Almannatryggingar.....	36.070	33.389	2.681	8,0	36.055
Velferðarmál	5.395	4.910	485	9,9	5.203
Húsnæðis-, skipulags- og hreinsunarmál.....	1.820	1.786	33	1,9	1.968
Menningarmál	8.462	7.628	834	10,9	8.664
Atvinnumál.....	30.966	28.892	2.074	7,2	32.902
Eldsneytis- og orkumál	1.746	1.619	127	7,8	1.881
Landbúnaðar- og skógræktarmál	9.107	9.004	103	1,1	8.797
Sjárvarútvegsmál.....	2.508	2.505	3	0,1	3.245
Iðnaðarmál	649	714	-65	-9,1	692
Samgöngumál.....	13.423	11.911	1.512	12,7	14.487
Önnur útgjöld vegna atvinnumála	3.533	3.139	394	12,6	3.799
Önnur útgjöld ríkissjóðs	55.113	37.036	18.077	48,8	55.210
Vextir og lántökukostnaður	15.245	15.332	-87	-0,6	15.245
Lífeyrisskuldbindingar	24.877	12.873	12.003	93,2	24.877
Afskriftir skattkrafna.....	11.350	4.534	6.816	150,3	11.351
Önnur mál	3.641	4.296	-655	-15,2	3.738
Gjöld alls	229.001	199.002	29.999	15,1	233.106

Útgjaldþyngstu málaflokkarnir á árinu 2000 eru heilbrigðismál með 22,4% af heildargjöldum ríkissjóðs, almannatryggingar 15,8%, fræðslumál 7,4% og atvinnumál 13,5%. Þá vógu lífeyrisskuldbindingar 10,9% af gjöldum ársins og vaxtagjöld 6,7%. Að gefnu tilefni skal tekið fram að samkvæmt staðlinum flokkast gjöld vegna yfirstjórnar ráðuneyta almennt með gjöldum þeirra málaflokka sem undir þau heyra.

Heildargjöld A-hluta ríkissjóðs skiptust þannig á árinu 2000 að rekstrargjöld námu 51,2%, rekstrar- og neyslutilfærslur 40,0%, viðhaldsframkvæmdir 2,3%, stofnkostnaður 4,6% og fjármagnstilfærslur 1,9%.

Eftirfarandi yfirlit sýnir skiptingu gjalda ríkissjóðs eftir hagrænu eðli þeirra og helstu verkefnum árin 1999 og 2000.

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
1. Rekstrargjöld					
Laun	53.958	51.050	2.909	5,7	59.344
Lífeyrisskuldbindingar	24.877	12.873	12.003	93,2	24.877
Önnur gjöld	36.960	32.499	4.461	13,7	40.347
Sértekjur stofnana	-13.763	-12.337	-1.426	11,6	-10.029
Rekstrargjöld án fjármagnskostnaðar alls	102.031	84.085	17.946	21,3	114.538
Fjármagnskostnaður	15.245	15.332	-87	-0,6	15.245
Rekstrargjöld alls	117.276	99.417	17.859	18,0	129.783
2. Rekstrar- og neyslutilfærslur					
Lífeyrstryggingar	20.090	17.534	2.556	14,6	20.258
Bætur samkvæmt lögum um félagslega aðstoð	5.435	4.910	525	10,7	5.424
Sjúkratryggingar	10.873	9.865	1.008	10,2	10.873
Daggjaldastofnanir	4.047	3.432	615	17,9	3.968
Greiðslur vegna búvöruframleiðslu	6.200	6.138	62	1,0	6.068
Afskriftir skattkrafna	11.350	4.534	6.816	150,3	0
Barnabætur	3.702	3.942	-240	-6,1	3.702
Vaxtabætur	4.309	3.950	359	9,1	4.309
Framlag í Jöfnunarsjóð sveitarfélaga	4.200	4.074	125	3,1	4.200
Atvinnuleysistryggingasjóður	1.444	1.860	-415	-22,3	1.307
Lánasjóður íslenskra námsmanna	1.910	1.780	130	7,3	1.910
Ríkisútvarpið	1.777	1.730	46	2,7	1.777
Sóknargjöld	1.311	1.189	122	10,3	1.311
Aðrar rekstrar- og neyslutilfærslur	14.925	12.952	1.973	15,2	16.313
Rekstrar- og neyslutilfærslur alls	91.573	77.890	13.683	17,6	81.419
3. Viðhald					
Vegagerð	4.151	3.754	396	10,6	3.750
Annað	1.112	1.219	-106	-8,7	585
Viðhald alls	5.263	4.973	290	5,8	4.335
4. Stofnkostnaður					
Vegagerð	4.556	4.103	453	11,0	5.454
Skólar	854	1.023	-168	-16,4	1.268
Sjúkrahús og heilsugæslustöðvar	1.010	2.760	-1.750	-63,4	980
Flugvellir	882	457	424	92,9	727
Annað	3.285	3.067	218	7,1	4.537
Stofnkostnaður alls	10.587	11.410	-823	-7,2	12.966
5. Fjármagnstilfærslur					
Próunarsjóður sjávarútvegsins	630	620	10	1,6	630
Hafnamál	486	827	-340	-41,2	841
Ofanflóðasjóður	324	317	6	2,0	897
Vegagerð	75	366	-291	-79,6	0
Tæknisjóður og Bygginga- og tækjasjóður	207	223	-16	-7,2	121
Jöfnunarsjóður sveitarfélaga	265	265	0	0,0	265
Byggðastofnun	300	497	-197	-39,6	300
Annað	2.015	2.198	-183	-8,3	1.549
Fjármagnstilfærslur alls	4.302	5.313	-1.011	-19,0	4.602
6. Gjöld alls	229.001	199.002	29.999	15,1	233.106

Rekstrargjöld A-hluta námu alls 117.276 millj. kr. á árinu 2000 eða um 51,2% af heildargjöldum ríkissjóðs. Af heildargjöldum ríkissjóðs vegna rekstrar námu laun og launatengd gjöld 24,1%, lífeyrisskuldbindingar 10,3%, önnur gjöld 16,1% og fjármagnskostnaður 6,7%. Á móti þessum útgjöldum námu sértekjur af rekstri stofnana um 6,0%. Rekstrargjöld ríkissjóðs án fjármagnskostnaðar námu alls 102.031 millj. kr. eða um 44,6% af heildargjöldum.

Rekstrar- og neyslutilfærslur A-hluta námu alls 91.573 millj. kr. á árinu 2000 eða um 40,0% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs. Þar ber hæst gjöld vegna lífeyris-, slysa- og sjúkratrygginga, daggjaldastofnana og bætur vegna félagslegrar aðstoðar alls 40.445 millj. kr. eða um 17,7% af heildargjöldunum. Rekstrartilfærslur til ríkisfyrirtækja alls 2.679 millj. kr. eða um 1,2% af gjöldum ríkissjóðs. Þar af voru 1.777 millj. kr. vegna afnotagjalda Ríkisútvarpsins, 444 millj. kr. til Þjóðleikhúss og 182 millj. kr. til Sinfóníuhljóm-sveitar Íslands. Tilfærslur til sveitarfélaga námu alls 5.461 millj. kr. eða um 2,4% af gjöldum ríkissjóðs. Þar vega þyngst gjöld vegna Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga 4.200 millj. kr. Rekstrartilfærslur til fyrirtækja og atvinnuvega urðu alls 18.513 millj. kr. eða um 8,1% af gjöldum ríkissjóðs. Þar af námu

afskriftir skattkrafna 9.081 millj. kr. og gjöld vegna landbúnaðarmála 7.455 millj. kr. Afskriftir vegna skattkrafna einstaklinga námu 2.270 millj. kr. Tilfærslur til erlendra aðila námu 1.115 millj. kr. á árinu 2000, þar ber hæst framlög til alþjóðastofnana 393 millj. kr., alþjóðlegra samskipta 272 millj. kr. og til þróunarmála og alþjóðlegrar hjálparstarfsemi 130 millj. kr.

Viðhaldsútgjöld A-hluta námu alls 5.263 millj. kr. á árinu 2000 eða um 2,3% af heildargjöldum A-hluta. Uppistaðan í þessum útgjaldaflökki ríkissjóðs er vegna vegamála, 4.151 millj. kr.

Stofnkostnaður A-hluta nam alls 10.587 millj. kr. á árinu 2000 eða um 4,6% af heildargjöldum ríkissjóðs. Þar vega þyngst framlög til vegagerðar 4.556 millj. kr., sjúkrahús og heilsugæslustöðvar 1.010 millj. kr., byggingar og búnaður vegna skólamannvirkja 854 millj. kr.

Fjármagnstilfærslur A-hluta námu alls 4.302 millj. kr. á árinu 2000 eða um 1,9% af heildargjöldum ríkissjóðs. Þar ber hæst gjöld vegna Þróunarsjóðs sjávarútvegsins 630 millj. kr., hafnamála 486 millj. kr., Byggðastofnunar 300 millj. kr. og Ofanflóðasjóðs 324 millj. kr.

21. Gjöld æðstu stjórnar ríkisins

Gjöld æðstu stjórnar ríkisins námu 2.149 millj. kr. á árinu 2000 og hækkuðu um 274 millj. kr. eða 14,6% frá árinu á undan. Gjöld æðstu stjórnar námu 0,9% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs á árinu 2000 eins og árið 1999. Þau skiptust þannig

að rekstrargjöld námu 82,8%, rekstrartilfærslur 2,3%, viðhaldskostnaður 1,0% og stofnkostnaður 13,9%.

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjöld æðstu stjórnar á árinu 2000 samanborið við árið 1999.

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjálaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Opinber þjónusta	2.014	1.756	258	14,7	2.060
Dómstólar.....	136	119	16	13,7	137
Gjöld samtals.....	2.149	1.876	274	14,6	2.197
Viðfangsefnaflokkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður.....	1.830	1.571	260	16,5	1.832
Rekstrargjöld	1.780	1.520	260	17,1	1.782
Rekstrartilfærslur.....	50	51	0	-0,6	50
Viðhaldskostnaður	21	39	-18	-46,2	60
Fjárfesting	298	266	32	12,0	305
Stofnkostnaður	298	264	34	13,1	305
Fjármagnstilfærslur	-	3	-3	-100,0	-
Gjöld samtals.....	2.149	1.876	274	14,6	2.197
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs	0,9	0,9	.	.	0,9

Opinber þjónusta. Gjöld til þessa málaflokks námu tæplega 94% af gjöldum æðstu stjórnar á árinu 2000 eða 2.014 millj. kr. og hækkuðu á milli ára um 258 millj. kr. Undir þennan málaflokk falla Embætti forseta Íslands, Alþingi og stofnanir þess. Gjöld *Alþingis* voru 1.504 millj. kr. og hækkuðu á milli ára um 390 millj. kr. Hækkunin skýrist einkum af því að stofnkostnaður hækkaði um 204 millj. kr. á milli ára og varð 258 millj. kr. á árinu 2000. Almennur rekstur hækkaði um 58 millj. kr. og varð 373 millj. kr., alþjóðasamstarf hækkaði um 52 millj. kr. og varð 112 millj. kr. og sérverkefni hækkuðu um 41 millj. kr. og voru 65 millj. kr.

Gjöld vegna *Framkvæmda á Alþingisreit* lækkuðu um 172 millj. kr. á milli ára og urðu 28 millj. kr. á árinu 2000. Gjöld *Embættis forseta Íslands* urðu um 131 millj. kr. og hækkuðu milli ára um 20 millj. kr.

Dómstólar. Gjöld til þessa málaflokks námu rúmlega 6% af gjöldum æðstu stjórnar á árinu 2000 eða 136 millj. kr. og hækkuðu um 16 millj. kr. milli ára. Undir þennan málaflokk falla Hæstiréttur og Umboðsmaður Alþingis. Gjöld *Umboðsmanns Alþingis* hækkuðu um 12 millj. kr. á milli ára og urðu 64 millj. kr.

22. Gjöld forsætisráðuneytis

Gjöld forsætisráðuneytis námu 1.459 millj. kr. á árinu 2000 og lækkuðu um 231 millj. kr. eða um 13,7% frá árinu 1999. Byggðastofnun fluttist til iðnaðarráðuneytis í ársbyrjun 2000 en framlag til hennar var 562 millj. kr. á árinu 1999. Gjöld forsætisráðuneytisins án hennar voru 1.127 millj. kr. á árinu 1999. Að teknu tilliti til þess hækka gjöldin því um 331 millj. kr. eða um 29,4% á milli ára.

Gjöld ráðuneytisins námu 0,6% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs á árinu 2000 samanborið við 0,8% árið 1999. Gjöld ráðuneytisins skiptust þannig að rekstrargjöld námu 63,7%, rekstrartilfærslur 24,8%, viðhaldskostnaður 0,9%, stofnkostnaður 8,4% og fjármagnstilfærslur 2,2%.

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjöld forsætisráðuneytisins á árinu 2000 samanborið við árið 1999.

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Opinber þjónusta	1.068	674	393	58,3	1.122
Önnur almenn opinber þjónusta	187	190	-3	-1,6	193
Önnur atvinnumál	-	562	-562	-100,0	-
Annað	203	262	-59	-22,5	226
Gjöld samtals.....	1.459	1.689	-231	-13,7	1.541
Viðfangsefnaflokkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður.....	1.292	1.037	254	24,5	1.340
Rekstrargjöld	930	622	308	49,6	1.135
Rekstrartilfærslur.....	362	416	-54	-13,0	205
Viðhaldskostnaður	12	14	-2	-17,2	15
Fjárfesting	155	638	-482	-75,7	186
Stofnkostnaður	123	126	-3	-2,5	148
Fjármagnstilfærslur	32	511	-479	-93,7	39
Gjöld samtals.....	1.459	1.689	-231	-13,7	1.541
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs	0,6	0,8	.	.	0,7

Opinber þjónusta. Gjöld til þessa málaflokks námu 73% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Undir þennan málaflokk falla aðalskrifstofa ráðuneytisins, Norræna ráðherranefndin og ýmis verkefni. Gjöldin námu 1.068 millj. kr. og er það 393 millj. kr. hækun frá árinu 1999. Gjöld vegna ýmissa verkefna voru um 808 millj. kr., hækkuðu um 394 millj. kr. frá árinu 1999. Gjöld vegna kristnitökuháttíðar voru 375 millj. kr., hækkuðu um 327 millj. kr. frá árinu 1999. Gjöld vegna Landafundanefndar voru 172 millj. kr., hækkuðu um 19 millj. kr. frá árinu 1999. Framlag til Minningar-
kapelli á Ljósavatni var 28 millj. kr., hækkaði um 14 millj. kr. frá árinu 1999 og gjöld vegna vegna Stafkirkju í Vestmannaeyjum voru 43 millj. kr., hækkaði um 29 millj. kr. frá árinu 1999. Til nýrra

viðfangsefna fóru annars vegar 10 millj. kr. til styrktar íslenskum fræðum og íslensku bókasafni við Manitobaháskóla í Kanada og hins vegar 38 millj. kr. til Vesturfaraseturs á Hofsósi. Á árinu 1999 voru gjöld vegna *mannvirkjagerðar á Bessa-stöðum* 29 millj. kr. og lauk verkinu á því ári.

Önnur almenn opinber þjónusta. Gjöld til þessa málaflokks námu 13% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Undir þennan málaflokk falla fasteignir forsætisráðuneytis, Þjóðhagsstofnun og ríkislögmaður. Gjöldin námu um 187 millj. kr. og voru um 3 millj. kr. lægri en á árinu 1999.

Önnur atvinnumál. Undir þennan málaflokk féllu fjármagnstilfærslur til *Byggðastofnunar* á

árinu 1999 og námu þær 562 millj. kr. á árinu 1999. Í ársbyrjun 2000 var stofnunin flutt undir iðnaðarráðuneytis og þar með fellur þessi málaflokkur út hjá forsætisráðuneyti á árinu 2000.

Annað. Gjöld annarra liða voru 14% af gjöldum ráðuneytisins eða um 203 millj. og voru um 59 millj. kr. lægri en á árinu 1999. Gjöld *Safnahúss* voru um 101 millj. kr., hækkuðu um 82 millj. kr. frá árinu 1999. Safnahúsið var opnað á ný eftir

endurbætur vorið 2000. Rekstrarkostnaður var 51 millj. kr. á árinu og til kaupa á tækjum og búnaði fóru 50 millj. kr. Gjöld *Þjóðgarðsins á Þingvöllum* voru um 55 millj. kr. og höfðu lækkað um 55 millj. kr. frá árinu 1999, einkum vegna þess að til nýframkvæmda í þjóðgarðinum var varið 24 millj. kr. samanborið við 70 millj. kr. á árinu 1999. Á árinu 1999 runnu 100 millj. kr. til *Lýðveldissjóðs* og lauk starfsemi hans á því ári.

23. Gjöld menntamálaráðuneytis

Gjöld menntamálaráðuneytis námu 22.459 millj. kr. á árinu 2000 og hækkuðu um 1.091 millj. kr. eða 5,1% frá árinu á undan. Gjöld ráðuneytisins námu 9,8% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs á árinu 2000 samanborið við 10,7% árið 1999. Gjöld ráðuneytisins skiptust þannig að

rekstrargjöld námu 57,9%, rekstrartilfærslur 30,8%, viðhaldskostnaður 1,4%, stofnkostnaður 6,2% og fjármagnstilfærslur 3,7%.

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjöld menntamálaráðuneytis á árinu 2000 samanborið við árið 1999.

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð %		Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Opinber þjónusta	369	310	60	19,2	374
Grunnskólastig	362	434	-72	-16,5	398
Framhaldsskólastig	6.828	7.032	-203	-2,9	6.769
Æðra skólastig	8.127	7.408	719	9,7	8.479
Önnur fræðslumál ótalin annars staðar	556	553	2	0,4	589
Menningarmál	5.206	4.706	500	10,6	5.334
Ýmsar þjónustustofnanir ríkisins.....	444	475	-31	-6,5	459
Annað	567	450	117	25,9	583
Gjöld samtals.....	22.459	21.368	1.091	5,1	22.984
Viðfangsefnaflokkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður.....	19.930	18.835	1.095	5,8	20.187
Rekstrargjöld	13.003	12.558	444	3,5	13.312
Rekstrartilfærslur.....	6.927	6.276	651	10,4	6.875
Viðhaldskostnaður.....	309	208	101	48,7	203
Fjárfesting.....	2.220	2.325	-106	-4,5	2.594
Stofnkostnaður.....	1.384	1.403	-19	-1,3	1.924
Fjármagnstilfærslur.....	836	923	-87	-9,4	670
Gjöld samtals.....	22.459	21.368	1.091	5,1	22.984
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs.....	9,8	10,7	.	.	9,9

Opinber þjónusta. Gjöld þessa málaflokks námu tæplega 2% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin voru 369 millj. kr. á árinu 2000 og nam hækkunin 60 millj. kr. milli ára. Gjöld vegna *alþjóðlegra samskipta* námu 346 millj. kr. og hækkuðu um 51 millj. kr., þar af hækkuðu aðildargjöld ESB um 37 millj. kr. og urðu 261 millj. kr. Gjöld vegna *norrænnar samvinnu* námu 24 millj. kr. og hækkuðu um 9 millj. kr. milli ára.

Grunnskólastig. Gjöld þessa málaflokks námu tæplega 2% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin voru 362 millj. kr. og lækkuðu um 72

millj. kr. frá árinu 1999. Gjöld *Námsgagnastofnunar* voru 246 millj. kr., lækkuðu um 67 millj. kr. frá árinu 1999.

Framhaldsskólastig. Gjöld þessa málaflokks námu 30% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin voru 6.828 millj. kr. sem er 203 millj. kr. lækkuðu milli ára. Mennta-, fjölbrauta-, verkmennta-, iðnskólar og sérskólar á framhaldsskólastigi tilheyra þessum málaflokki. Gjöld flestra skólanna lækkuðu á milli ára og má rekja það til áhrifa af verkfalli framhaldsskólakennara undir lok ársins 2000. Gjöld *Menntaskólans í Kópavogi*

voru 362 millj. kr. eða 122 millj. kr. umfram fjárheimildir og gjöld *Fjölbrautaskólans í Breiðholti* voru 443 millj. kr. eða 98 millj. kr. umfram fjárheimildir. Gjöld *framhaldsskóla, almenn* voru 450 millj. kr. og höfðu hækkað um 138 millj. kr. frá árinu 1999, þar af hækkuðu framlög til nýjunga í skólastarfi um 114 millj. kr. og voru þau 132 millj. kr. á árinu 2000. Gjöld *fasteigna framhaldsskóla* voru 163 millj. kr. og hækkuðu um 135 millj. kr. frá árinu 1999 vegna aukinna viðhaldsverkefna. Gjöld *framhaldsskóla, stofnkostnaður* voru 286 millj. kr., lækkuðu um 186 millj. kr. milli ára. Gjöld *Listdansskólans* voru 53 millj. kr. eða sem nemur um 15 millj. kr. hækkun frá árinu 1999.

Æðra skólastig. Gjöld þessa málaflokks námu 36% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin voru 8.127 millj. kr. á árinu 2000 og var hækkunin 719 millj. kr. frá fyrra ári. Undir þennan málaflokk falla háskólar, Tækniskóli Íslands, Tilraunastöð Háskólans að Keldum, Raunvísindastofnun Háskólans, Vísindasjóður og Lánasjóður íslenskra námsmanna. Stærstu liðir þessa málaflokks eru Háskóli Íslands og Lánasjóður íslenskra námsmanna. Gjöld *Háskóla Íslands* námu 3.377 millj. kr., og er það 132 millj. kr. hækkun frá árinu 1999. Framlag til *Lánasjóðs íslenskra námsmanna* var 1.910 millj. kr. og er hækkun milli ára 130 millj. kr. Gjöld *Kennaraháskóla Íslands* voru 751 millj. kr. og var það 96 millj. kr. hækkun milli ára. Gjöld *Háskólans á Akureyri* voru 392 millj. kr., og lækkuðu um 41 millj. kr. frá árinu 1999. Gjöld *Tækniskóla Íslands* voru 335 millj. kr., hækkuðu um 38 millj. kr. á milli ára. Framlag til *Listaháskóla Íslands* var 246 millj. kr. og hækkaði um 177 millj. kr. á milli ára. Framlag til *Viðskiptaháskólans í Reykjavík* var 237 millj. kr. og hækkaði um 71 millj. kr. Framlag til *Samvinnuháskólans* á Bifrost var 72 millj. kr. og hækkaði um 15 millj. kr.

Önnur fræðslumál ótalin annars staðar. Gjöld þessa málaflokks námu rúmlega 2% af gjöldum ráðuneytisins. Gjöldin voru 556 millj. kr. og hækkuðu um 2 millj. kr. frá árinu 1999. Þeir liðir sem falla undir þennan málaflokk eru m.a.

aðalskrifstofa ráðuneytisins, Fullorðinsfræðsla fatlaðra og Íslenska upplýsingasamfélagið. Gjöld *aðalskrifstofu ráðuneytisins* námu 346 millj. kr. og hækkuðu um 21 millj. kr. milli ára. Gjöld *Fullorðinsfræðslu fatlaðra* námu 83 millj. kr., lækkuðu um 12 millj. kr. milli ára, og gjöld *íslenska upplýsingasamfélagsins* voru 102 millj. kr. eða 11 millj. kr. lægri en árið 1999.

Menningarmál. Gjöld þessa málaflokks námu 23% af heildargjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin voru 5.206 millj. kr. og er það 500 millj. kr. hækkun á milli ára. Framlag til *Ríkisútvarpsins* var 1.777 millj. kr. og hækkaði um 46 millj. kr. á milli ára. Gjöld vegna *viðhalds- og stofnkostnaðar menningarstofnana* voru 678 millj. kr. og var það 165 millj. kr. hækkun á milli ára. Framlag til *Þjóðleikhússins* var 444 millj. kr. eða um 78 millj. kr. hækkun frá árinu 1999. Framlög vegna *lista, framlög* voru 498 millj. kr., hækkun um 95 millj. kr. frá árinu 1999. Þar af hækkaði framlag til *Reykjavíkur, menningarborgar Evrópu* árið 2000 um 50 millj. kr. og varð 100 millj. kr. Gjöld *Landsbókasafns Íslands – Háskólabókasafns* voru 321 millj. kr., um 38 millj. kr. hækkun á milli ára og gjöld *Þjóðminjasafns Íslands* voru 165 millj. kr. og höfðu lækkað um 44 millj. kr. frá árinu 1999.

Ýmsar þjónustustofnanir ríkisins. Gjöld þessa málaflokks námu 2% af heildargjöldum ráðuneytisins. Gjöldin námu 444 millj. kr. og er það 31 millj. kr. lækkan milli ára. Undir þennan málaflokk falla Rannsóknaráð Íslands, Rannsóknir og þróun í upplýsingatækni og umhverfismálum, Tæknisjóður, Bygginga- og tækjasjóður og Rannsóknánámsjóður. Gjöld *Bygginga- og tækjasjóðs* voru 29 millj. kr. og er það 41 millj. kr. lækkan frá árinu 1999.

Annað. Gjöld þessa málaflokks námu 2,5% af heildargjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin voru 567 millj. kr. eða sem nemur 117 millj. kr. hækkun á milli ára. Framlög til *jöfnunar á námskostnaði* voru 349 millj. kr. og hækkuðu um 109 millj. kr. frá árinu 1999.

24. Gjöld utanríkisráðuneytis

Gjöld utanríkisráðuneytisins námu 4.807 millj. kr. á árinu 2000 og hækkuðu um 1.172 millj. kr. eða 32,3% frá árinu á undan. Gjöld ráðuneytisins námu 2,1% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs á árinu 2000 samanborið við 1,8% árið 1999. Gjöld

ráðuneytisins skiptust þannig að rekstrargjöld námu 63,9%, rekstrartilfærslur 18,9%, viðhaldskostnaður 0,6% og stofnkostnaður 16,5%.

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjöld utanríkisráðuneytis á árinu 2000 samanborið við árið 1999.

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjálaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Opinber þjónusta	3.450	2.454	996	40,6	3.796
Erlend efnahagsaðstoð	445	402	43	10,8	523
Löggæsla og brunavarnir	226	201	25	12,5	279
Loftsamgöngur	512	415	97	23,3	680
Ýmsar þjónustustofnanir ríkisins	174	164	11	6,7	174
Gjöld samtals	4.807	3.635	1.172	32,3	5.452
Viðfangsefnaflokkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður	3.980	3.208	772	24,1	4.264
Rekstrargjöld	3.072	2.497	574	23,0	2.793
Rekstrartilfærslur	908	710	198	27,8	1.471
Viðhaldskostnaður	30	77	-47	-60,4	-14
Fjárfesting	797	350	447	127,5	1.202
Stofnkostnaður	795	345	450	130,5	1.202
Fjármagnstilfærslur	2	6	-4	-63,6	-
Gjöld samtals	4.807	3.635	1.172	32,3	5.452
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs	2,1	1,8	.	.	2,3

Opinber þjónusta. Gjöld þessa málaflokks námu 72% af heildargjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Undir þennan málaflokk falla m.a. aðalskrifstofa ráðuneytisins, sendiráð og fastanefndir Íslands erlendis, sýslumaðurinn á Keflavíkurflugvelli vegna tollgæslu og alþjóðastofnanir. Gjöldin námu 3.450 millj. kr. og er hækkingin milli ára 996 millj. kr. eða 40,6%. Gjöld *aðalskrifstofu utanríkisráðuneytisins* námu 689 millj. kr., hækkingin um 115 millj. kr. milli ára. Gjöld vegna *ýmissa verkefna* voru 322 millj. kr. og höfðu hækkað um 230 millj. kr. frá árinu 1999. Hækkingin má rekja til 305 millj. kr. kostnaðar við þátttöku Íslendinga í heimssýningunni í Hannover samanborið við 74 millj. kr. árið 1999. *Gjöld sýslumannsins á Keflavíkurflugvelli* vegna tollgæslu námu 245 millj. kr. sem er 45 millj. kr. hækking frá árinu 1999. Til *alþjóðastofnana* runnu 471 millj. kr. og er það 155

millj. kr. hækking frá árinu 1999. Helstu ástæður eru að kostnaður við friðargæslu hækkaði um 53 millj. kr. milli ára og varð 136 millj. kr. á árinu 2000 og til nýs verkefnis, átaks í lækkingu skulda þróunarríkja, runnu 68 millj. kr. Gjöld vegna *sendiráða, almenn* voru 787 millj. kr. og hækkuðu á milli ára um 293 millj. kr. Til kaupa á húsnæði fyrir sendiráð í Tokyo í Japan fóru 570 millj. kr. Stofnkostnaður við sendiráð í Berlín var 47 millj. kr. samanborið við 125 millj. kr. árið 1999. Viðhaldskostnaður við sendiráð lækkaði um 58 millj. kr. milli ára og varð 8 millj. kr. árið 2000 og kostnaður við tæki og búnað lækkaði um 64 millj. kr. milli ára og varð 35 millj. kr. árið 2000.

Erlend efnahagsaðstoð. Gjöld þessa málaflokks námu 9% af heildargjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin voru 445 millj. kr. og nam

hækkunin milli ára 43 millj. kr. Gjöld *Þróunar-samvinnustofnunar Íslands* voru 299 millj. kr. en það er 70 millj. kr. hækkun frá árinu áður. Gjöld vegna *þróunarmála og alþjóðlegrar hjálparstarfsemi* námu 147 millj. kr. og lækkuðu um 27 millj. kr. á milli ára.

Löggæsla og brunavarnir. Gjöld þessa mála-flokks námu 5% af heildargjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 og eru þau vegna löggæslu og yfir-stjórnar hjá *sýslumanninum á Keflavíkurlflugvelli*. Gjöldin námu 226 millj. kr. og er það 25 millj. kr. hækkun milli ára.

Loftsamgöngur. Gjöld vegna þessa mála-flokks námu 11% af heildargjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 og eru þau vegna *Flugmálastjórnar á Kefla-víkurlflugvelli*. Gjöldin námu 512 millj. kr. og hækkuðu um 97 millj. kr. milli ára. Hækkunina má meðal annars rekja til aukinnar umferðar um flug-völlinn.

Ýmsar þjónustustofnanir ríkisins. Gjöld til þessa mála-flokks námu 4% af heildargjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 og eru þau vegna *Útflutningsráðs Íslands*. Gjöldin námu 174 millj. kr. og hækkuðu um 11 millj. kr. frá árinu 1999.

25. Gjöld landbúnaðarráðuneytis

Gjöld landbúnaðarráðuneytis námu 9.502 millj. kr. á árinu 2000 og hækkuðu um 157 millj. kr. eða 1,7% frá árinu á undan. Gjöld ráðuneytisins námu 4,1% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs á árinu 2000 samanborið við 4,7% árið 1999. Gjöld ráðu-neytisins skiptust þannig að rekstrargjöld námu

16,7%, rekstrartilfærslur 78,1%, stofnkostnaður 2,3% og fjármagnstilfærslur 3,0%.

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjöld landbúnaðar-ráðuneytisins á árinu 2000 samanborið við árið 1999.

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjálaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Framhaldsskólastig.....	396	342	54	15,8	310
Landbúnaðarmál.....	8.695	8.715	-20	-0,2	8.557
Skógræktarmál.....	412	289	123	42,6	240
Gjöld samtals.....	9.502	9.346	157	1,7	9.107
Viðfangsefnaflokkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður.....	9.011	8.836	175	2,0	8.616
Rekstrargjöld.....	1.585	1.458	127	8,7	1.120
Rekstrartilfærslur.....	7.426	7.378	48	0,6	7.496
Viðhaldskostnaður.....	-9	20	-29	.	62
Fjárfesting.....	501	489	12	2,4	428
Stofnkostnaður.....	217	250	-33	-13,1	113
Fjármagnstilfærslur.....	283	239	44	18,6	314
Gjöld samtals.....	9.502	9.346	157	1,7	9.107
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs.....	4,1	4,7	.	.	3,9

Framhaldsskólastig. Gjöld til þessa málaflokks námu 4% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Undir þennan málaflokk falla búaðarskólar. Gjöldin námu 396 millj. kr. og hækkuðu um 54 millj. kr. á milli ára. Gjöld *Landbúnaðarháskólans á Hvanneyri* voru 140 millj. kr. og voru um 2 millj. kr. lægri en árið 1999. Gjöld *Hólaskóla á Hólum í Hjaltadal* voru 150 millj. kr., og hækkuðu um 26 millj. kr. á milli ára. Gjöld *Garðyrkjuskóla ríkisins* voru 106 millj. kr. Hækkun á milli ára nam um 30 millj., þar af var 21 millj. kr. hækkun vegna stofnkostnaðar við garðyrkjumiðstöð.

Landbúnaðarmál. Gjöld til þessa málaflokks námu 92% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Undir þennan málaflokk falla stofnanir sem tengjast landbúnaði og greiðslur vegna búvöruframleiðslu. Gjöldin námu 8.695 millj. kr. og var lækkun um 20 millj. kr. á milli ára. Gjöld liðarins *Ýmis verkefni* námu 121 millj. kr. og lækkuðu um 92 millj. kr. á milli ára. Helsta ástæðan er að styrkir til að bæta samkeppnisstöðu innlendra graskögglaframleiðslu lækkuðu úr 116 millj. kr. á árinu 1999 í 13 millj. kr. á árinu 2000. *Greiðslur vegna mjólkurframleiðslu* voru 3.597 millj. kr., hækkun um 132 millj. kr. á milli ára og stafar hún af hækkunum á beinum greiðslum ríkisins til bænda. *Greiðslur vegna sauðfjárframleiðslu* voru 2.340 millj. kr. og lækkuðu um 42 millj. kr. frá árinu

1999. Helstu breytingar voru að beinar greiðslur til bænda hækkuðu um 71 millj. kr., niðurgreiðslur á ull og gærum hækkuðu um 47 millj. kr. en vaxta- og geymslukostnaður lækkaði um 142 millj. kr. frá árinu 1999. Gjöld *Yfirdýralæknis* voru 323 millj. kr., og höfðu hækkað um 44 millj. kr. frá árinu 1999. Framlag til *Fóðursjóðs* nam 378 millj. kr. og hækkaði um 68 millj. kr. á milli ára. Gjöld *Jarðasjóðs og Jarðeigna ríkisins* námu 84 millj. kr., lækkuðu um 169 millj. kr. frá árinu 1999 og skýrist lækkunin aðallega af minni kaupum á jörðum og mannvirkjum á þeim.

Skógræktarmál. Gjöld til þessa málaflokks námu 4% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Undir þennan málaflokk falla átaksverkefni í skógrækt, landshlutabundin skógrækt og hluti af starfsemi Skógræktar ríkisins. Gjöldin námu 412 millj. kr. og hækkuðu um 123 millj. kr. á milli ára. Gjöld *Skógræktar ríkisins* voru 147 millj. kr. og hækkuðu um 49 millj. kr. á milli ára. Gjöld *landshlutabundinnar skógræktar* voru 97 millj. kr., hækkun um 67 millj. kr. frá árinu 1999. Á árinu 1999 var eingöngu um Suðurlandsskóga að ræða og hækkuðu gjöld vegna þeirra úr 30 millj. kr. 1999 í 42 millj. kr. á árinu 2000. Á árinu 2000 bættust við Vesturlandsskógar með 15 millj. kr. gjöld, Skjólsskógar á Vestfjörðum með 16 millj. kr. gjöld og Norðurlandsskógar með 24 millj. kr. gjöld.

26. Gjöld sjávarútvegsráðuneytis

Gjöld sjávarútvegsráðuneytis námu 2.508 millj. kr. á árinu 2000 og hækkuðu um 3 millj. kr. frá árinu 1999. Gjöld ráðuneytisins námu 1,1% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs á árinu 2000 samanborið við 1,3% árið 1999. Gjöld ráðuneytisins skiptust þannig að rekstrargjöld námu

64,8%, rekstrartilfærslur 7,5%, viðhaldskostnaður 0,3%, stofnkostnaður 1,9% og fjármagnstilfærslur 25,5%.

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjöld sjávarútvegsráðuneytisins á árinu 2000 samanborið við árið 1999.

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Sjávarútvegsmál.....	2.508	2.505	3	0,1	3.245
Gjöld samtals.....	2.508	2.505	3	0,1	3.245
Viðfangsefnaflokkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður.....	1.814	1.636	178	10,9	2.222
Rekstrargjöld.....	1.626	1.459	167	11,4	1.959
Rekstrartilfærslur.....	188	177	11	6,2	263
Viðhaldskostnaður.....	7	28	-21	-75,3	9
Fjárfesting.....	687	841	-154	-18,3	1.014
Stofnkostnaður.....	47	87	-39	-45,3	385
Fjármagnstilfærslur.....	640	755	-115	-15,2	630
Gjöld samtals.....	2.508	2.505	3	0,1	3.245
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs.....	1,1	1,3	.	.	1,4

Sjávarútvegsmál. Undir þennan málaflokk falla allar stofnanir ráðuneytisins. Gjöldin námu 2.508 millj. kr. og nam hækkun á milli ára um 3 millj. kr. Gjöld *Hafrannsóknastofnunnar* voru 853 millj. kr. og höfðu hækkað um 100 millj. kr. frá

árinu 1999. Gjöld *Fiskistofu* voru 443 millj. kr., og hækkuðu um 46 millj. kr. frá fyrra ári. Gjöld *Byggingarsjóðs hafrannsóknaskips* lækkuðu frá fyrra ári um 124 millj. kr.

27. Gjöld dóms- og kirkjumálaráðuneytis

Gjöld dóms- og kirkjumálaráðuneytis námu 11.574 millj. kr. á árinu 2000 og hækkuðu um 777 millj. kr. eða 7,2% frá árinu á undan. Gjöld ráðuneytisins námu 5,1% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs samanborið við 5,4% árið 1999. Gjöld ráðuneytisins skiptust þannig að rekstrar-

gjöld námu 75,0%, rekstrartilfærslur 20,4%, viðhaldskostnaður 0,3%, stofnkostnaður 3,8% og fjármagnstílfærslur 0,6%.

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjöld dóms- og kirkjumálaráðuneytis á árinu 2000 samanborið við árið 1999.

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Löggæsla og brunavarnir.....	5.191	4.918	274	5,6	5.315
Dómstólar.....	1.179	973	207	21,2	1.182
Fangelsi.....	495	503	-8	-1,6	529
Önnur réttar- og öryggismál	1.600	1.578	23	1,4	1.585
Menningarmál	3.019	2.763	256	9,3	3.040
Annað	89	63	26	40,7	51
Gjöld samtals.....	11.574	10.797	777	7,2	11.702
Viðfangsefnaflokkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður.....	11.035	10.299	735	7,1	11.056
Rekstrargjöld	8.677	8.164	513	6,3	8.711
Rekstrartilfærslur.....	2.358	2.136	222	10,4	2.345
Viðhaldskostnaður	37	39	-2	-5,6	65
Fjárfesting	502	458	44	9,6	581
Stofnkostnaður	436	403	33	8,2	547
Fjármagnstílfærslur	66	55	11	19,3	35
Gjöld samtals.....	11.574	10.797	777	7,2	11.702
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs	5,1	5,4	.	.	5,0

Löggæsla og brunavarnir. Gjöld til þessa málaflokks námu 45% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 eða 5.191 millj. kr. og hækkuðu þau á milli ára um 274 millj. kr. Undir þennan málaflokk falla löggæslustofnanir, kostnaður sýslumanns-embættanna við löggæslu og Landhelgisgæsla Íslands. Gjöld *Lögreglustjórans í Reykjavík* voru 1.594 millj. kr. lækkuðu frá fyrra ári um 29 millj. kr. Lækkunin skýrist af verkefnum sem flutt voru til Ríkislögreglustjóra. Gjöld *Ríkislögreglustjóra* voru 528 millj. kr., hækkuðu um 204 millj. kr. frá árinu 1999. Almennur rekstrarkostnaður hækkaði um 82 millj. kr., m.a. vegna verkefna sem embættið tók við frá Lögreglustjóranum í Reykjavík, en sérsveit og fjarskiptamiðstöð færðust milli embættanna. Gjöld vegna tækja og búnaðar urðu

68 millj. kr. en embættið tók við umsjón með ráðstöfun fjárveitinga vegna tækja og búnaðar lögreglunnar á landsvísu af safnlið ráðuneytisins, Ýmis löggæslumál. Jafnframt tók embættið við rekstri lögreglubifreiða á landsvísu og leigir embættunum lögreglubifreiðar. Kaup og sala á lögreglubifreiðum fluttist einnig yfir til Ríkislögreglustjóra. Gjöld vegna þessa umfram leigutekjur voru 53 millj. kr. á árinu 2000, en miðað er við leigutekjur af lögreglubifreiðum eigi að standa undir rekstrar- og stofnkostnaði bifreiðanna. Gjöld *ýmissa löggæslumála* voru 9 millj. kr. og lækkuðu um 164 millj. kr. frá árinu 1999, einkum vegna flutnings á verkefnum til Ríkislögreglustjóra. Gjöld *Lögregluskóla ríkisins* voru 94 millj. kr. og hækkuðu um 17 millj. kr. á milli

ára. Hækkunin skýrist af auknum kostnaði við lögreglunema, en skólinn greiðir laun þeirra og annan tengdan kostnað. Gjöld *Landhelgisgæslu Íslands* voru 898 millj. kr., hækkuðu um 56 millj. kr. frá árinu 1999. Gjöld *Útlendingaeftirlitsins* voru 81 millj. kr. og hækkuðu um 36 millj. kr. á milli ára. Gjöld *sýslumannsembætta* vegna lög-gæslu voru 1.509 millj. kr. á árinu 2000 og nam hækkunin um 51 millj. kr. frá árinu 1999. *Ýmis rekstrarkostnaður sýslumannsembætta* var 183 millj. kr. og hækkaði frá árinu 1999 um 34 millj. kr., þar af hækkaði kostnaður við tölvumiðstöð dómsmálaráðuneytis um 22 millj. kr. og varð 49 millj. kr. á árinu 2000. Gjöld vegna *húsnæðis og búnaðar sýslumanna* var 167 millj. kr. og hækkaði um 77 millj. kr. frá árinu 1999. Til húsnæðis sýslumannsins í Stykkishólmi runnu 97 millj. kr. á árinu 2000 en á árinu 1999 fóru til þess 40 millj. kr. og gjöld vegna upplýsingakerfa sýslumanna námu 47 millj. kr. á árinu 2000 samanborið við 15 millj. kr. árið 1999.

Dómstólar. Gjöld til þessa málaflokks námu 10% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin námu 1.179 millj. kr. og hækkuðu um 207 millj. kr. eða 21,2% á milli ára. Undir þennan málaflokk falla Hæstiréttur, héraðsdómstólar, málskostnaður í opinberum málum, opinber réttar-aðstoð og aðalskrifstofa dóms- og kirkju-málaráðuneytis. Gjöld *Héraðsdómstóla* voru 533 millj. kr., hækkun um 32 millj. kr. frá árinu 1999. Gjöld *aðalskrifstofu dóms- og kirkjumálaráðuneytis* voru 184 millj. kr. eða sem nemur 3 millj. kr. lækkun á milli ára. Gjöld *Hæstaréttar* lækkuðu um 6 millj. kr. og voru 50 millj. kr. á árinu 2000. Gjöld vegna *málskostnaðar í opinberum málum* voru 236 millj. kr. og hækkuðu um 148 millj. kr. frá árinu 1999.

Fangelsi. Gjöld til þessa málaflokks námu 4% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin námu 495 millj. kr., lækkun um 8 millj. kr. eða um 1,6% á milli ára. Gjöld *Fangelsismálastofnunar ríkisins* voru 491 millj. kr. og hækkuðu um 21 millj. kr. frá árinu 1999. Framlög til *fangelsis-bygginga* lækkuðu um 28 millj. kr. á milli ára og voru 4 millj. kr. árið 2000.

Önnur réttar- og öryggismál. Gjöld til þessa málaflokks námu 14% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin námu 1.600 millj. kr. og hækkuðu um 23 millj. kr. eða 1,4% á milli ára. Helstu liðir undir þessum málaflokki er yfirstjórn sýslumannsembættanna. Gjöld vegna liðarins *kosningar* lækkuðu úr 34 millj. kr. árið 1999 í 2 millj. kr. á árinu 2000. Gjöld *Umferðaráðs* voru 103 millj. kr., hækkun um 21 millj. kr. frá árinu 1999.

Meningarmál. Gjöld til þessa málaflokks námu 26% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin námu 3.019 millj. kr. og hækkuðu um 256 millj. kr. eða um 9,3% á milli ára. Gjöld embættis *Biskups Íslands* voru 773 millj. kr. og hækkuðu um 42 millj. kr. frá árinu 1999. *Sóknargjöld* voru 1.311 millj. kr., hækkuðu um 122 millj. kr. á milli ára og *kirkjugarðsgjöld* voru 548 millj. kr., hækkun um 61 millj. kr.

Annað. Gjöld til þessa málaflokks námu tæplega 1% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin námu 89 millj. kr. og hækkuðu um 26 millj. kr. eða 40,7% á milli ára. Undir þennan málaflokk fellur tollgæsla hjá sýslumanns-embættum.

28. Gjöld félagsmálaráðuneytis

Gjöld félagsmálaráðuneytis námu 11.266 millj. kr. á árinu 2000, lækkuðu um 217 millj. kr. á milli ára eða um 1,9%. Gjöldin námu 4,9% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs á árinu 2000 samanborið við 5,8% árið 1999. Gjöldin skiptust

þannig að rekstrargjöld námu 29,1%, rekstrar- tilfærslur 64,7%, viðhaldskostnaður 0,6%, stofn- kostnaður 1,2% og fjármagnstilfærslur 4,4%.

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjöld félagsmála- ráðuneytis á árinu 2000 samanborið við árið 1999.

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Almannatryggingar	1.438	2.127	-689	-32,4	1.441
Velferðarmál	4.581	4.119	462	11,2	4.464
Húsnæðis- og skipulagsmál	122	263	-142	-53,8	118
Almenn launa- og atvinnumál	640	604	36	6,0	733
Önnur útgjöld ríkissjóðs	4.200	4.083	117	2,9	4.200
Annað	287	288	-2	-0,6	287
Gjöld samtals.....	11.266	11.483	-217	-1,9	11.243
Viðfangsefnaflokkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður.....	10.571	10.714	-143	-1,3	10.570
Rekstrargjöld	3.280	3.143	137	4,4	3.487
Rekstrartilfærslur.....	7.291	7.571	-280	-3,7	7.082
Viðhaldskostnaður	68	20	49	247,7	-
Fjárfesting	627	750	-123	-16,4	673
Stofnkostnaður	133	171	-38	-22,3	308
Fjármagnstilfærslur	494	579	-85	-14,7	365
Gjöld samtals.....	11.266	11.483	-217	-1,9	11.243
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs	4,9	5,8	.	.	4,8

Almannatryggingar. Gjöld þessa málaflokks námu 13% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 eða 1.438 millj. kr. og lækkuðu um 689 millj. kr. eða 32,4% á milli ára. *Atvinnuleysistrygginga- sjóður* fellur undir þennan málaflokk og voru gjöldin 1.289 millj. kr. sem er lækkun um 646 millj. kr. frá árinu 1999 og skýrist af minnkandi atvinnuleysi.

Velferðarmál. Gjöld þessa málaflokks námu 41% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 eða 4.581 millj. kr. og hækkuðu um 462 millj. kr. eða 11,2% milli ára. Undir þennan málaflokk fellur aðalskrifstofa ráðuneytisins sem og svæðisstjórnir um málefni fatlaðra í kjördæmum landsins og aðrar stofnanir sem vinna að málefnum fatlaðra. Gjöld *málefna fatlaðra, Reykjavík* voru 805 millj. kr. á árinu 2000, hækkuðu um 100 millj. kr. frá árinu

1999. Gjöld *málefna fatlaðra, Reykjanesi* voru 608 millj. kr., hækkuðu um 73 millj. kr. milli ára. Gjöld *málefna fatlaðra, Norðurlandi eystra* voru 389 millj. kr., hækkuðu um 51 millj. kr. Framlag til *Styrktarfélags vangefinna* var 353 millj. kr. á árinu 2000 sem er 79 millj. kr. hækkun frá árinu 1999. Gjöld *Barnaverndarstofu* voru 484 millj. kr. á árinu 2000 og hækkuðu um 120 millj. kr. frá árinu 1999, einkum vegna nýrra vistheimila. Gjöld *Erfðafjár sjóðs* voru 21 millj. kr. á árinu 2000 sem er 121 millj. kr. lækkun milli ára. Gjöld *Framkvæmdasjóðs fatlaðra* voru 296 millj. kr. á árinu 2000 og hækkuðu um 50 millj. kr. frá árinu 1999.

Húsnæðis- og skipulagsmál. Gjöld þessa málaflokks námu 1% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 eða 122 millj. kr. og lækkuðu um 142 millj. kr. eða 53,8% milli ára.

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

Framlag til *Íbúðalánasjóðs, leiguíbúða* var 100 millj. kr. á árinu 2000 og er það um 143 millj. kr. lækkun frá árinu 1999.

Almenn launa- og atvinnumál. Gjöld þessa málaflokks námu 6% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 eða 640 millj. kr. og hækkuðu á milli ára um 36 millj. kr. eða um 6,0%. Undir þennan málaflökk falla meðal annars. Vinnumálastofnun, Vinnueftirlit ríkisins, Ríkissáttasemjari og jafnréttisstofnanir. Gjöld *Ríkissáttasemjara* voru 74 millj. kr. og hækkuðu um 54 millj. kr. frá árinu 1999. Aukin gjöld má meðal annars rekja til kostnaðar við nýtt húsnæði embættisins, bæði rekstrar- og stofnkostnaðar. Ný stofnun, *Jafnréttisstofa*, sem tekur við verkefnum *Jafnréttisráðs*, tók til starfa á seinni hluta árs 2000. Gjöld *Jafnrétt-*

isstofu voru 14 millj. kr. og gjöld *Jafnréttisráðs* voru 31 millj. kr. eða 6 millj. kr. lægri en á árinu 1999.

Önnur útgjöld ríkissjóðs. Gjöld þessa málaflokks eru öll vegna *Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga* og námu þau 37% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin námu 4.200 millj. kr. og hækkuðu um 117 millj. kr. eða 2,9% frá árinu 1999.

Annað. Gjöld þessa málaflokks námu tæplega 3% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 eða 287 millj. kr. og lækkðu þau um 2 millj. kr. eða 0,6% milli ára. Undir þennan málaflökk fellur 265 millj. kr. framlag til *Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga* vegna einsetningar grunnskóla.

29. Gjöld heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytis

Gjöld heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytis námu 78.479 millj. kr. á árinu 2000 og hækkuðu um 5.858 millj. kr. eða 8,1% frá árinu 1999. Gjöld ráðuneytisins námu 34,3% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs á árinu 2000 samanborið við 36,5% árið 1999. Gjöld ráðuneytisins skiptust

þannig að rekstrargjöld námu 44,1%, rekstrartilfærslur 53,8%, viðhaldskostnaður 0,3%, stofnkostnaður 1,4% og fjármagnstilfærslur 0,3%.

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjöld heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytis á árinu 2000 samanborið við árið 1999.

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Sjúkrahúsapjónusta	35.388	34.231	1.157	3,4	35.063
Heilsugæsla.....	8.815	7.626	1.189	15,6	8.670
Lyf og hjálpartæki	5.648	5.573	75	1,3	5.641
Önnur heilbrigðismál.....	1.358	1.200	158	13,1	1.337
Almannatryggingar.....	26.539	23.280	3.259	14,0	26.520
Velferðarmál	731	711	20	2,8	663
Gjöld samtals.....	78.479	72.621	5.858	8,1	77.895
Viðfangsefnaflökkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður.....	76.840	69.042	7.799	11,3	76.352
Rekstrargjöld	34.608	31.792	2.816	8,9	33.801
Rekstrartilfærslur.....	42.232	37.249	4.983	13,4	42.551
Viðhaldskostnaður	269	484	-215	-44,4	189
Fjárfesting	1.369	3.095	-1.725	-55,8	1.353
Stofnkostnaður	1.097	2.833	-1.736	-61,3	1.093
Fjármagnstilfærslur	272	262	11	4,0	261
Gjöld samtals.....	78.479	72.621	5.858	8,1	77.895
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs	34,3	36,5	.	.	33,4

Sjúkrahúsþjónusta. Gjöld til þessa málaflokks námu 45% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 eða 35.388 millj. kr. og hækkuðu á milli ára um 1.157 millj. kr. eða um 3,4%. Undir þennan málaflökk falla sjúkrahús, hjúkrunar- og dvalarheimili og sjúkrasvið heilbrigðisstofnana. Í ársbyrjun 2000 tók Landspítalinn – Háskólasjúkrahús til starfa með sameiningu Ríkisspítala og Sjúkrahúss Reykjavíkur. Hin sameinaða stofnun tók jafnframt yfir fjárlagaliðinn Sjúkrahús í Reykjavík. Gjöld *Landspítala – Háskólasjúkrahúss* voru 18.945 millj. kr. á árinu 2000, sem er 371 millj. kr. umfram fjárheimildir. Gjöld stofnananna á árinu 1999 voru 17.861 millj. kr. og nemur hækking á milli ára því 1.084 millj. kr. Á liðnum *sjúkrahúsum*, *óskipt* voru færðar 14 millj. kr. tekjur á árinu 2000, en á árinu 1999 voru gjöldin 1.622 millj. kr., þannig að lækking á milli ára er 1.636 millj. kr. Færslan á árinu 2000 er leiðrétting á gjaldfærðum stofnkostnaði á árinu 1999, en þá voru gjaldfærðar 1.615 millj. kr. vegna yfirtöku eigna Sjúkrahúss Reykjavíkur í framhaldi af samningi milli ríkissjóðs og Reykjavíkurborgar um að ríkissjóður taki yfir rekstur og eignir sjúkrahússins. Gjöld *Fjórðungssjúkrahússins á Akureyri* voru 2.228 millj. kr. og hækkuðu um 157 millj. kr. frá árinu 1999. Gjöld *daggjaldastofnana* voru 3.700 millj. kr., hækkuðu um 613 millj. kr. milli ára. Gjöld *Heilbrigðisstofnunar Austurlands*, sem tók yfir rekstur heilbrigðisstofnana á Austurlandi, voru 587 millj. kr. á árinu 2000 en gjöld samsvarandi stofnana námu 518 millj. kr. á árinu 1999.

Heilsugæsla. Gjöld til þessa málaflokks námu 11% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 eða 8.815 millj. kr. og hækkuðu á milli ára um 1.189 millj. kr. eða 15,6%. Helstu liðir undir þessum málaflökki eru heilsugæslustöðvar og heilsugæslusvið heilbrigðisstofnana ásamt hluta sjúkratrygginga. Hluti *sjúkratrygginga* í þessum málaflökki var 4.177 millj. kr. og hækkaði um 543 millj. kr. milli ára. Kostnaður sjúkratrygginga er vegna lækniþjónustu, þjálfunar og tannlækninga. Gjöld *heilsugæslunnar í Reykjavík* voru 1.158 millj. kr., hækkuðu um 168 millj. kr. milli ára. Gjöld *Reynslusveitarfélagsins Akureyri* voru 263 millj. kr. og hækkuðu um 93 millj. kr. frá árinu 1999.

Lyf og hjálpartæki. Gjöld til þessa málaflokks námu 7% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 eða 5.648 millj. kr. og hækkuðu um 75 millj. kr.

eða 1,3% á milli ára. Undir þennan málaflökk falla eftirlitsstofnanir vegna lyfjamála og hlutdeild sjúkratrygginga í lyfjakostnaði og hjálpartækjum. Gjöld *sjúkratrygginga* í þessum málaflökki námu 5.550 millj. kr. og hækkuðu um 98 millj. kr. á milli ára. Gjöld *Lyfjaeftirlits ríkisins* voru 25 millj. kr. og lækkuðu um 36 millj. kr. frá árinu 1999.

Önnur heilbrigðismál. Gjöld til þessa málaflokks námu tæplega 2% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 eða 1.358 millj. kr. og hækkuðu um 158 millj. kr. eða 13,1% á milli ára. Undir þennan málaflökk fellur aðalskrifstofa heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytis, embætti landlæknis og héraðslækna ásamt ýmsum sameiginlegum kostnaði við heilbrigðismál. Gjöld *landlæknis* voru 161 millj. kr., hækking um 31 millj. kr. á milli ára. Gjöld *íslenska upplýsingasamfélagsins* hækkuðu um 21 millj. kr. frá árinu 1999 og urðu 33 millj. kr. á árinu 2000.

Almannatryggingar. Gjöld til þessa málaflokks námu 34% af gjöldum ráðuneytisins eða 26.539 millj. kr. og hækkuðu um 3.259 millj. kr. eða um 14,0% á milli ára. Undir þennan málaflökk falla lífeyristryggingar, bætur samkvæmt lögum um félagslega aðstoð, slysatryggingar, eftirlaunastjóður aldraðra og hluti sjúkratrygginga. Gjöld *lífeyristrygginga* voru 20.258 millj. kr. og hækkuðu um 2.728 millj. kr. á milli ára. Tekjutrygging elli- lífeyrisþega var 6.507 millj. kr. og hækkaði um 289 millj. kr. frá árinu 1999. Ellilífeyrir var 5.004 millj. kr. og hækkaði milli ára um 365 millj. kr. Tekjutrygging örorkulífeyrisþega var 3.648 millj. kr. og hækkaði um 1.337 millj. kr. milli ára, þar af eru 1.065 millj. kr. kostnaður af dómi Hæstaréttar vegna örorkulífeyrisþega. Örorkulífeyrir var 1.981 millj. kr. og hækkaði milli ára um 287 millj. kr. Annar kostnaður lífeyristrygginga var 256 millj. kr. og hækkaði um 201 millj. kr. frá árinu 1999, þar af eru vaxtagjöld vegna dóms Hæstaréttar 172 millj. kr. Til *bóta samkvæmt lögum um félagslega aðstoð* fóru 5.443 millj. kr. og hækkaði um 533 millj. kr. á milli ára. Uppbætur voru 2.135 millj. kr. og hækkuðu um 177 millj. kr. milli ára. Heimilisuppbót varð 1.678 millj. kr., hækking um 122 millj. kr. frá fyrra ári. Umönnunarbætur voru 710 millj., hækking um 98 millj. kr. á milli ára. Endurhæfingarlífeyrir var 268 millj. og hækkaði um 89 millj. kr., þar af voru 57 millj. kr. vegna dóms Hæstaréttar. Vegna *slysatrygginga* voru gjaldfærðar 419

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

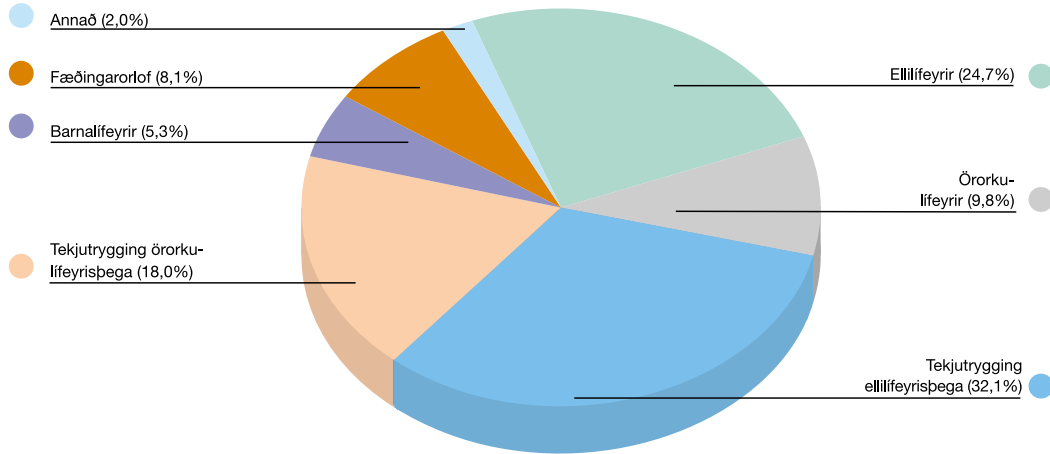
millj. kr. og var það hækkun um 25 millj. kr. á milli ára.

Velferðarmál. Gjöld til þessa málaflokks námu 1% af gjöldum ráðuneytisins eða 731 millj. kr. og

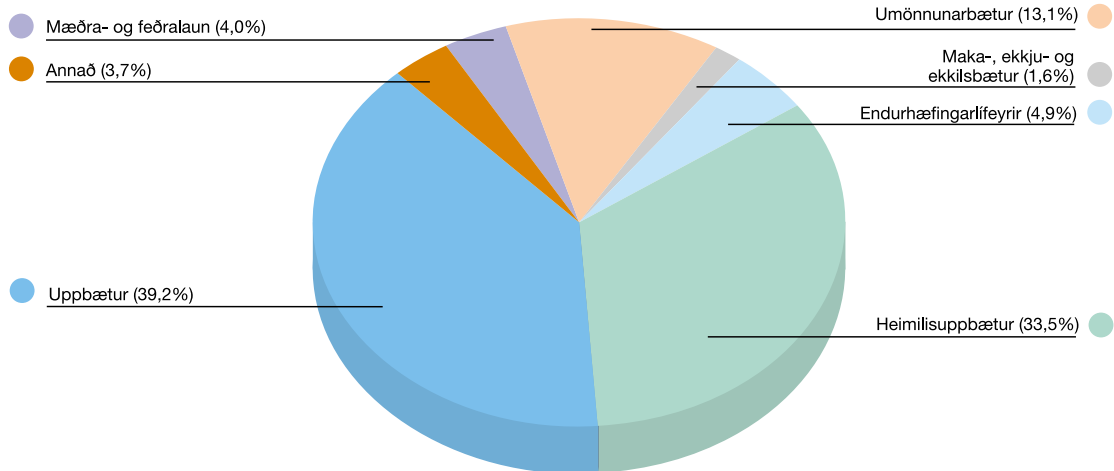
hækkuðu þau um 20 millj. kr. eða um 2,8% á milli ára. Undir þennan málaflökk fellur rekstur Tryggingastofnunar ríkisins og Forvarnasjóður. Gjöld Tryggingastofnunar voru 663 millj. kr. og hækkuðu um 19 millj. kr. á milli ára.

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Lífeyristryggingar					
Ellilífeyrir	5.004	4.639	365	7,9	5.004
Örorkulífeyrir.....	1.981	1.694	287	16,9	1.981
Tekjutrygging ellilífeyrisþega	6.507	6.218	289	4,7	6.507
Tekjutrygging örorkulífeyrisþega	3.648	2.311	1.337	57,8	3.648
Örorkustyrkir	144	215	-71	-33,1	144
Barnalífeyrir	1.080	920	160	17,4	1.080
Fæðingarorlof.....	1.638	1.478	160	10,8	1.638
Annað.....	256	55	201	367,6	256
Lífeyristryggingar samtals.....	20.258	17.530	2.728	15,6	20.258
Bætur skv. lögum um félagslega aðstoð					
Mæðra- og feðralaun	219	204	15	7,5	219
Umönnunarbætur.....	710	612	98	16,1	710
Makabætur.....	31	30	1	3,4	31
Ekkju- og ekkilsbætur	58	63	-5	-8,4	58
Endurhæfingarlífeyrir.....	268	179	89	49,9	268
Barnalífeyrir vegna menntunar.....	58	57	2	2,8	58
Heimilisuppbót.....	1.678	1.557	122	7,8	1.678
Sérstök heimilisuppbót	145	139	6	4,2	145
Uppbætur.....	2.135	1.958	177	9,0	2.135
Bifreiðakaupastyrkir	140	112	29	25,7	122
Bætur skv. lögum um félagslega aðstoð, samtals	5.443	4.910	533	10,9	5.424
Sjúkratryggingar					
Daggjaldastofnanir *).....	3.700	3.087	613	19,9	3.700
Lækniskostnaður	2.404	2.047	357	17,4	2.404
Lyf	4.726	4.708	18	0,4	4.726
Hjálpartæki.....	824	744	80	10,8	824
Hjúkrun í heimahúsum	93	74	19	26,3	93
Þjálfun	811	662	149	22,6	811
Tannlækningar.....	962	926	36	3,9	962
Sjúkraflutningar og ferðir innanlands	107	87	20	22,8	107
Brýn meðferð erlendis.....	544	235	308	130,9	544
Sjúkrakostnaður v/veikinda og slysa erlendis	104	48	56	117,3	104
Sjúkradagpeningar.....	218	226	-8	-3,5	218
Annað.....	81	109	-29	-26,1	81
Sjúkratryggingar samtals	14.573	12.952	1.621	12,5	14.573
*) Daggjaldastofnanir					
Vistgjöld á stofnunum	4.048	3.432	616	17,9	4.048
Framlag úr Framkvæmdasjóði aldraðra	-300	-289	-11	3,8	-300
Greiðslur frá vistmönnum.....	-48	-56	8	-14,8	-48
Daggjaldastofnanir samtals	3.700	3.087	613	19,9	3.700>

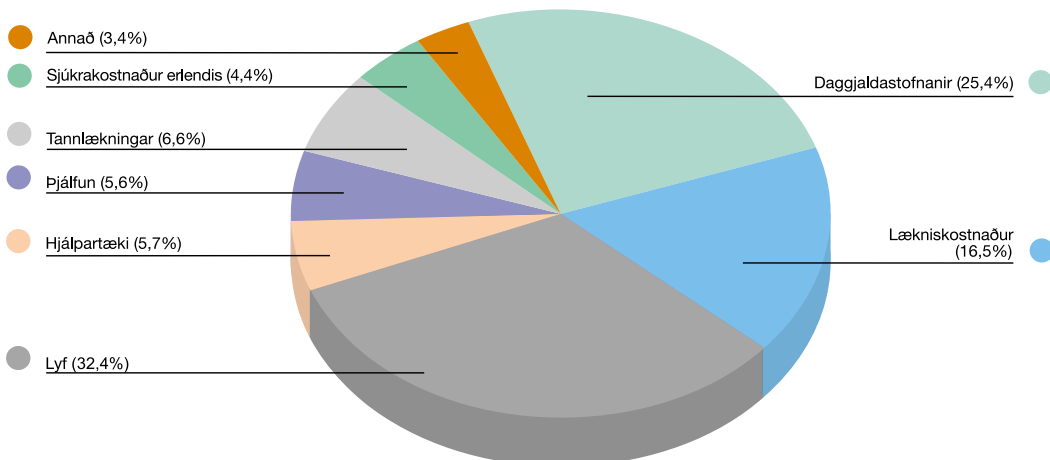
Skipting lífeyristrygginga 2000, %

Skipting félagslegrar aðstoðar 2000, %

Skipting sjúkratrygginga 2000, %

30. Gjöld fjármálaráðuneytis

Gjöld fjármálaráðuneytisins námu 48.981 millj. kr. og hækkuðu um 18.550 millj. kr. eða um 61% frá árinu 1999. Gjöld ráðuneytisins námu um 21,4% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs á árinu 2000 samanborið við 15,3% árið 1999. Gjöld ráðuneytisins skiptust þannig að rekstrargjöld námu

9,5%, lífeyrisskuldbindingar 48,2%, rekstrartilfærslur 40,5%, viðhaldsskostnaður 0,7% og stofnkostnaður 1,1%.

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjöld fjármálaráðuneytis á árinu 2000 samanborið við árið 1999.

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Opinber þjónusta	3.949	3.833	116	3,0	4.431
Önnur almenn opinber þjónusta	753	825	-71	-8,7	838
Almannatryggingar	8.094	7.983	110	1,4	8.094
Önnur útgjöld ríkissjóðs	35.668	17.621	18.048	102,4	35.766
Annað	517	169	348	205,7	626
Gjöld samtals.....	48.981	30.431	18.550	61,0	49.754
Viðfangsefnaflokkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður	48.050	29.217	18.832	64,5	48.974
Rekstrargjöld	4.639	4.951	-312	-6,3	16.538
Lífeyrisskuldbindingar	23.595	11.445	12.149	106,2	23.595
Rekstrartilfærslur	19.816	12.821	6.995	54,6	8.842
Viðhaldskostnaður	366	287	79	27,4	-21
Fjárfesting	566	926	-361	-38,9	801
Stofnkostnaður	564	906	-342	-37,8	791
Fjármagnstilfærslur	2	20	-19	-92,5	10
Gjöld samtals.....	48.981	30.431	18.550	61,0	49.754
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs	21,4	15,3	.	.	21,3

Opinber þjónusta. Gjöld til þessa málaflokks námu 8% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin námu 3.949 millj. kr. og hækkuðu um 116 millj. kr. eða um 3,0% frá árinu 1999. Helstu liðir undir þessum málaflokki eru aðalskrifstofa fjármálaráðuneytis, Ríkisbókhald, Lánasýsla ríkisins, stofnanir skatta- og tollakerfis og rekstur tölvu-kerfa ríkisins. Gjöld *Tollstjórans í Reykjavík* voru 657 millj. kr., hækkuðu um 80 millj. kr. frá árinu 1999. Gjöld *Lánasýslu ríkisins* voru 21 millj. kr. og er það lækkun um 68 millj. kr. á milli ára.

Önnur almenn opinber þjónusta. Gjöld til þessa málaflokks námu 1,5% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin námu 753 millj. kr. og lækkuðu um 71 millj. kr. eða um 8,7% frá árinu 1999. Undir þennan málaflokk falla *Fasteignamat*

ríkisins, Ríkiskaup, fasteignir ríkissjóðs og rekstrarfélag stjórnarráðsbygginga við Arnarhól. Gjöld *Fasteignamats ríkisins* voru 320 millj. kr. og hækkaðu um 106 millj. kr. frá árinu 1999, þar af voru 47 millj. kr. vegna kaupa á tækjum og búnaði í nýtt húsnæði. Gjöld *fasteigna ríkissjóðs*, sem sjá um rekstur ýmissa fasteigna í eigu ríkisins, voru 117 millj. kr. og er það um 75 millj. kr. hækkun frá árinu 1999. Kostnaður við *ýmsar fasteignir ríkissjóðs*, en það eru kaup á fasteignum og framkvæmdir, nam 306 millj. kr. og er það lækkun um 233 millj. kr. frá árinu 1999.

Almannatryggingar. Gjöld til þessa málaflokks námu tæplega 17% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin námu 8.094 millj. kr. og hækkuðu um 110 millj. kr. eða um 1,4% frá árinu

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

1999. Undir þennan málaflokk falla barnabætur og vaxtabætur. *Vaxtabætur* voru 4.308 millj. kr. og er það um 359 millj. kr. hækkun á milli ára. *Barnabætur* voru 3.702 millj. kr. sem er 240 millj. kr. lækkun frá árinu 1999.

Önnur útgjöld ríkissjóðs. Gjöld til þessa málaflokks námu 73% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin námu alls 35.668 millj. kr. og hækkuðu um 18.048 millj. kr. á milli ára. Helstu liðir undir þessum málaflokki eru lífeyrisskuldbindingar og eftirlaun, afskriftir skattkrafna og fjármagnstekjuskattur. Hækkun á milli ára skýrist af mikilli hækkun lífeyrisskuldbindinga og afskrifta skattkrafna.

Lífeyrisskuldbindingar A-hluta ríkissjóðs fela í sér reiknaðar skuldbindingar gagnvart lífeyrissjóðum samkvæmt tryggingafræðilegu mati vegna áunninna lífeyrisréttinda starfsmanna. Í ríkisreikningi miðast færsla lífeyrisskuldbindinga ríkissjóðs við niðurstöður matsins um áfallnar skuldbindingar, þar sem nýjar skuldbindingar gjaldfærast um rekstrarreikning og almennar launabreytingar um endurmatsreikning. Við mat á almennum launa-

breytingum er beitt vísitölu launa opinberra starfsmanna og bankamanna sem Hagstofa Íslands reiknar.

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum ríkissjóðs miðast meðal annars við eftirtaldir almennar forsendur: 2% ávöxtun umfram launahækkanir; íslenskar lífslíkur samkvæmt reynslu árána 1991-1995; íslenskar barneigna- og hjúskaparlíkur hjá öðrum en lífeyrisþegum, en hjá þeim er miðað við raunverulega hjúskaparstöðu; viðmiðun við danskar örorkulíkur í skrifstofustörfum þar sem íslenskar tölur eru ekki tiltækar. Við matið er almennt miðað við að virkir sjóðfélagar hefji töku ellilífeyris 68 ára hjá Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins (LSR) og 65 ára hjá Lífeyrissjóði hjúkrunarfræðinga (LH).

Lífeyrisskuldbindingar og eftirlaun A-hluta aðila færast að mestu hjá fjármálaráðuneyti. Stofnanir greiða viðbótariðgjald til B-deildar LSR og LH og eru þær greiðslur gjaldfærðar hjá viðkomandi stofnunum og lækkar gjaldfærslan hjá fjármálaráðuneyti um sömu fjárhæð. Eftirfarandi yfirlit sýnir lífeyrisskuldbindingar ríkissjóðs gagnvart hinum ýmsu lífeyrissjóðum árin 1999 og 2000.

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Lífeyrisskuldbindingar					
Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins (LSR)	23.296	8.070	15.226	...	6.321
Lífeyrissjóður hjúkrunarfræðinga (LH)	1.640	18	1.622	...	657
Lífeyrissjóður alþingismanna	-126	473	-599	...	153
Lífeyrissjóður ráðherra	-7	303	-310	...	21
Eftirl.sjóður fyrrv. starfsmanna Útvegsbanka Ísl.	-64	13	-77	...	128
Eftirl.sjóður fyrrv. bankastjóra Útvegsbanka Ísl.	0	-51	51	...	20
Lífeyrissjóðir sveitarfélaga.....	80	4.000	-3.920	...	-
Annað	57	48	32	...	55
Lífeyrisskuldbindingar ríkissjóðs samtals	24.877	12.873	12.025	...	7.355
– Fært hjá stofnunum vegna viðbótariðgjalds	-1.282	-1.427	145		-1.300
Frumvarp til lokafjárlaga 2000	17.540
Lífeyrisskuldbindingar færðar á fjármálaráðuneyti	23.595	11.445	12.170	...	23.595

Gjaldfærðar lífeyrisskuldbindingar ríkissjóðs á árinu 2000 námu alls 24.877 millj. kr., þar af færast 23.595 millj. kr. hjá fjármálaráðuneyti og 1.282 millj. kr. hjá stofnunum vegna greiðslna á viðbótariðgjöldum. Hækkun á gjaldfærðum lífeyrisskuldbindingum ríkissjóðs var veruleg á milli ára eða 12.003 millj. kr. Í fjárlögum ársins 2000 var gjaldfærsla lífeyrisskuldbindinga áætluð 7.355 millj. kr. Kjarasamningar grunnskólakennara og framhaldsskólakennara í lok árs 2000 og byrjun árs 2001 fólu í sér gagnngerar breytingar á launakerfi þeirra sem höfðu bein áhrif á lífeyrisréttindi þessara starfsstétta. Á árinu 2000 nam gjaldfærsla ríkissjóðs vegna lífeyrisskuldbindinga grunnskólakennara um 11.500 millj. kr. og um 2.600 millj. kr. vegna framhaldsskólakennara.

Í skýringu 45 er gerð frekari grein fyrir lífeyrisskuldbindingum ríkissjóðs á árinu 2000.

Afskriftir skattkrafna námu 11.350 millj. kr. á árinu 2000 samanborið við 4.542 millj. kr. árið á undan. Mikil hækkun á milli ára skýrist af gagngerri endurskoðun sem var gerð á eftirstöðvum fyrri ára. Á undanförunum árum hafa innheimtu- og álagningarkerfi ríkisins verið endurnýjuð og veita þau mun betri yfirsýn yfir stöðu gjaldanda. Við mat á eftirstöðvum í árslok 2000 var unnt að haga yfirferðinni með markvissari hætti en áður og taka tillit til fleiri þátta. Í því samhengi nægir að nefna að til þessa hefur yfirferðin takmarkast við einn gjaldstofn í senn og þá aðeins litið til þeirra sem hafa skuldað umfram tiltekna fjárhæð. Í breyttu umhverfi eru öll gjöld hjá viðkomandi gjaldanda lögð til grundvallar samtímis og engar fjárhæðartakmarkanir eru settar. Afskriftagrunnurinn í árslok 2000 er því verulega víðtækari en áður og er niðurstaða ársins 2000 í samræmi við það. Miklar afskriftir á árinu 2000 fela meðal annars í sér töluvert af eins skiptis leiðréttingu á ofmetnum eftirstöðvum fyrri ára. Á árinu 2001 verður unnið enn frekar að þessu verkefni.

Að öðru leyti er almennt miðað við að útistandandi kröfur ríkissjóðs eru yfirfarnar með reglubundnum hætti og þær metnar með tilliti til áhættu. Kröfur eru afskrifaðar *beinni afskrift* þegar þær eru taldar sannanlega tapaðar. Við mat á því hvort krafa telst töpuð er horft til innheimtutilrauna, hugsanlegra trygginga, aldurs kröfu með tilliti til fyrningar og fjárhagsstöðu viðkomandi gjaldanda. Almennt gildir að við beina afskrift er talið útilokað að innheimta kröfuna með þeim úrræðum sem innheimtumenn ríkissjóðs hafa.

Jafnframt er bókfært verðmæti krafna endurmetið í efnahagsreikningi ríkissjóðs og þær kröfur niðurfærðar sem ekki er talið líklegt að innheimtist. Vitað er að ákveðinn hluti krafna á hverjum tíma mun ekki innheimtast þó að ekki sé talið tímabært að afskrifa þær hjá gjaldanda. Því hefur verið beitt svonefndri *óbeinni afskrift* í reikningsskilunum. Óbein afskrift felur í sér að kröfur eru niðurfærðar um þá fjárhæð sem talið er líklegt að tapist af þeim. Í þessum tilgangi eru kröfur sem lýst hefur verið í þrotabú skoðaðar sérstaklega. Einnig eru kannaðar kröfur sem gert hefur verið árangurslaust fjárnám fyrir. Þetta er óhjákvæmilegt til að reyna að fyrirbyggja ofmat á kröfum ríkissjóðs.

Við niðurfærslu eftirstöðva í árslok 2000 voru skuldir þeirra sem eru í gjaldþrotaskiptum eða skiptum er lokið hjá færðar niður um 80% og vanskil kaupgreiðenda á staðgreiðslu tekjuskatts, útsvars og tryggingagjalds. Sama var gert í árslok 1999. Ennfremur eru eins og áður færðar niður kröfur sem taldar eru óinnheimtanlegar enda þótt viðkomandi gjaldendur séu ekki komnir í gjaldþrotameðferð.

Afskriftir á kröfum ríkissjóðs hafa verið töluverðar á undanförunum árum eins og kemur fram í eftirfarandi yfirliti.

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

Í millj. kr.	2000	1999	1998	1997	1996
Beinar afskriftir					
Tekju- og eignarskattar.....	669	924	1.167	1.123	967
Virðisaukaskattur.....	690	1.757	1.006	963	747
Aðrar skatttekjur.....	39	153	109	200	199
Dráttarvextir.....	1.070	3.200	2.261	2.246	1.633
Aðrar rekstrartekjur.....	4	147	32	4	3
Beinar afskriftir samtals.....	2.472	6.180	4.575	4.536	3.550
Óbeinar afskriftir					
Tekju- og eignarskattar.....	2.142	-330	-160	144	-62
Virðisaukaskattur.....	4.686	-120	97	-92	27
Aðrar skatttekjur.....	292	-17	41	-146	15
Dráttarvextir.....	1.762	-1.104	233	31	269
Aðrar rekstrartekjur.....	-4	-67	-29	58	17
Óbeinar afskriftir samtals.....	8.878	-1.638	181	-5	265
Afskriftir ríkissjóðstekna samtals.....	11.350	4.542	4.757	4.531	3.815
Hlutfall af almennum tekjum ríkissjóðs %.....	5,1	2,1	2,6	3,3	3,0

Þegar ofangreindar fjárhæðir eru skoðaðar þarf að hafa í huga að í bókhaldi ríkisins eru allar skattkröfur bókfærðar óháð því hvort þær eru lagðar á samkvæmt skattframtali gjaldandans eða áætlun skattstjóra. Í þessari aðferð felst ákveðin hætta á ofmati tekna hjá ríkissjóði því að samkvæmt lögum nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, ber skattstjórum að áætla á gjaldendur, sem ekki skila framtali, tekjur og eignir svo ríflega að eigi sé hætt við að fjárhæðir séu áætlaðar lægri en þær eru í raun og veru.

Fjármagnstekjuskattur. Þrátt fyrir að ríkissjóður sé undanþeginn almennri skattskyldu er honum gert að greiða skatt á fjármagnstekjur. Gjaldfærður fjármagnstekjuskattur nam 533 millj. kr. á

árinu 2000 en var 1.452 millj. kr. á árinu 1999. Lækkun á milli ára skýrist af því að á árinu 1999 bar ríkissjóður töliverðan skatt af söluhagnaði af hlutabréfum á því ári.

Annað. Gjöld þessa málaflokks námu 1% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin námu 517 millj. kr. og hækkuðu um 348 millj. kr. frá árinu 1999. Styrkur til útgáfumála samkvæmt tillögum stjórnskipaðrar nefndar var 136 millj. kr. og lækkaði um 5 millj. kr. á milli ára. Til aðstoðar vegna snjóflóðs í Súðavík fóru 54 millj. kr. á árinu 2000 samanborið við 13 millj. kr. á árinu 1999. Nýr liður undir þessum málaflokki er aðstoð vegna jarðskjálfta á Suðurlandi, en framlög vegna þess námu 307 millj. kr. á árinu 2000.

31. Gjöld samgönguráðuneytis

Gjöld samgönguráðuneytis námu 13.315 millj. kr. á árinu 2000 og hækkuðu um 1.407 millj. kr. eða 11,8% frá árinu á undan. Gjöld ráðuneytisins námu 5,8% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs á árinu 2000 samanborið við 6,0% árið 1999. Gjöld ráðuneytisins skiptust þannig að rekstrargjöld

námu 17,0%, rekstrartilfærslur 5,7%, viðhaldskostnaður 31,2%, stofnkostnaður 39,6% og fjármagnstilfærslur 6,5%

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjöld samgönguráðuneytisins á árinu 2000 samanborið við árið 1999

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Landsamgöngur.....	9.238	8.619	619	7,2	9.468
Sjó- og vatnasamgöngur	639	980	-341	-34,8	1.253
Loftsamgöngur.....	1.955	1.483	473	31,9	1.870
Önnur samgöngumál	1.074	415	659	158,8	1.212
Annað.....	409	412	-3	-0,8	484
Gjöld samtals.....	13.315	11.908	1.407	11,8	14.287
Viðfangsefnaflokkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður.....	3.022	2.246	776	34,6	3.550
Rekstrargjöld	2.264	1.838	426	23,2	2.694
Rekstrartilfærslur.....	758	408	350	85,8	856
Viðhaldskostnaður	4.151	3.754	396	10,6	3.750
Fjárfesting	6.142	5.908	234	4,0	6.987
Stofnkostnaður	5.272	4.428	844	19,1	6.083
Fjármagnstilfærslur	870	1.479	-610	-41,2	905
Gjöld samtals.....	13.315	11.908	1.407	11,8	14.287
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs	5,8	6,0	.	.	6,1

Landsamgöngur. Gjöld til þessa málaflökks námu rúmlega 69% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Undir þennan málaflökk fellur Vegagerðin. Gjöld *Vegagerðarinnar* voru 9.238 millj. kr. og hækkuðu um 619 millj. kr. á milli ára. Kostnaður við viðhald var 4.151 millj. kr og hækkaði um 396 millj. kr. frá árinu 1999. Unnið var við nýframkvæmdir fyrir 4.047 millj. kr. og jukust þær um 335 millj. kr. milli ára..

Sjó- og vatnasamgöngur. Gjöld til þessa málaflökks námu 5% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin námu 639 millj. kr. og lækkuðu um 341 millj. kr. á milli ára. Undir þennan málaflökk falla Siglingamálastofnun Íslands, yfirtaka á ferju-skipum og framlag til Hafnabótasjóðs vegna sérstaks vörugjalds. Gjöld *Siglingastofnunar Íslands*

voru 445 millj. kr. og lækkuðu um 347 millj. kr. frá árinu 1999. Lækkun á milli ára má rekja til lækkunar á skuldbindingum vegna hafnaframkvæmda. Framlag til *Hafnabótasjóðs* vegna sérstaks vörugjalds var 195 millj. kr. og hækkaði um 15 millj. kr. frá fyrra ári.

Loftsamgöngur. Gjöld til þessa málaflökks námu 15% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 eða 1.955 millj. kr. og hækkuðu um 472 millj. kr. á milli ára. Stærsti liðurinn undir þessum málaflökki er *Flugmálastjórn*. Gjöldin námu 1.857 millj. kr. og hækkuðu um 464 millj. kr. milli ára. Gjöld vegna framkvæmda við flugvelli voru 887 millj. kr., hækkuðu um 409 millj. kr. frá árinu 1999. Hækkunina má rekja til framkvæmda við endurnýjun flugbrauta á Reykjavíkflugvelli.

Önnur samgöngumál. Gjöld þessa málaflokks námu 8% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 eða 1.074 millj. kr. og hækkuðu um 659 millj. kr. á milli ára. Undir þennan málaflökk falla aðalskrifstofa samgönguráðuneytisins, Póst- og fjarskiptastofnun og hluti af ýmsum verkefnum ráðuneytisins. Gjöld *Póst- og fjarskiptastofnunar* námu 288 millj. kr. og hækkuðu um 192 millj. kr. frá árinu 1999. Hækkun má einkum rekja til reksturs á strandarstöðvum, sem stofnunin tók við á árinu, en gjöld vegna þeirra námu 163 millj. kr. á árinu 2000. Gerður hefur verið skammtímasamningur til

þriggja ára um að Landssíminn annist reksturinn en eftir það er ráðgert að bjóða þjónustuna út.

Annað. Gjöld þessa málaflokks námu 3% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 eða 409 millj. kr. og lækkuðu um 3 millj. kr. á milli ára. Helstu liðir undir þessum málaflökki eru Ferðamálaráð Íslands og hluti af ýmsum verkefnum ráðuneytisins. Gjöld *Ferðamálaráðs Íslands* voru 200 millj. kr. og hækkuðu um 46 millj. kr. milli ára. Þar vegur þyngst 22 millj. kr. hækkun á framlögum til fjöl-sóttu ferðamannastaða.

32. Gjöld iðnaðarráðuneytis

Gjöld iðnaðarráðuneytis námu 2.631 millj. kr. á árinu 2000 og hækkuðu um 778 millj. kr. eða 42,0% frá árinu á undan. Gjöld ráðuneytisins námu 1,1% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs á árinu 2000 samanborið við 0,9% árið 1999. Gjöld ráðu-

neytisins skiptust þannig að rekstrargjöld námu 17,7%, rekstrartilfærslur 67,1%, stofnkostnaður 1,9% og fjármagnstilfærslur 13,3%.

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjöld iðnaðarráðuneytisins á árinu 2000 samanborið við árið 1999.

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Orkumál.....	1.284	1.074	210	19,6	1.419
Iðnaðarstarfsemi	587	650	-63	-9,7	616
Önnur atvinnumál.....	612	-	612	.	612
Annað.....	147	129	19	14,6	332
Gjöld samtals.....	2.631	1.853	778	42,0	2.979
Viðfangsefnaflokkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður.....	2.230	1.749	481	27,5	2.642
Rekstrargjöld	465	483	-18	-3,8	861
Rekstrartilfærslur.....	1.765	1.266	499	39,4	1.781
Viðhaldskostnaður	-	-	-	.	-
Fjárfesting	401	104	297	...	337
Stofnkostnaður	51	51	-1	-1,1	-13
Fjármagnstilfærslur	350	52	298	...	350
Gjöld samtals.....	2.631	1.853	778	42,0	2.979
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs	1,1	0,9	.	.	1,3

Orkumál. Gjöld til þessa málaflokks námu 49% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Undir þennan málaflokk falla Orkustofnun, Orkusjóður og ýmis orkumál. Gjöldin voru 1.284 millj. kr. á árinu 2000 og er það 210 millj. kr. hærri fjárhæð en árið á undan. Hækkun á milli ára nam 19,6%. Gjöld *Orkustofnunar* hækkuðu úr 175 millj. kr. í 246 millj. kr. eða um 71 millj. kr. milli ára. Framlag til *Orkusjóðs* nam 83 millj. kr. og hækkaði um 6 millj. kr. milli ára. Til *ýmissa orkumála* var varið 955 millj. kr. og hækkaði liðurinn um 133 millj. kr. milli ára. Breytinguna má að mestu rekja til hækkunar á framlögum til niðurgreiðslna á rafhitun, sem nemur 207 millj. kr. eða úr 599 millj. kr. á árinu 1999 í 766 millj. kr. á árinu 2000. Framlög til styrkinga á dreifikerfi lækkuðu um 69 millj. kr. á milli ára og framlög til stuðnings við lagningu á nýjum hitaveitum á köldum svæðum lækkuðu um 31 millj. kr. á milli ára. Jafnframt bættist við nýtt þróunarverkefni, sem nemur 30 millj. kr.

Iðnaðarstarfsemi. Gjöld til þessa málaflokks námu 22% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Undir þennan málaflokk falla aðalskrifstofa iðnaðarráðuneytisins, Iðntæknistofnun Íslands, iðnaðarrannsóknir og stóriðja, Samtök iðnaðarins og Iðja

og iðnaður. Gjöldin námu 587 millj. kr. og lækkuðu um 63 millj. kr. á milli ára. Liðurinn *Iðja og iðnaður* lækkaði úr 216 millj. kr. í 175 millj. kr. eða um 41 millj. kr. á milli ára. Gjöld *Iðntæknistofnunar* lækkuðu um 41 millj. kr. eða úr 132 millj. kr. í 91 millj. kr.

Önnur atvinnumál. Þetta er nýr málaflokkur undir iðnaðarráðuneytinu. Gjöld til þessa málaflokks námu 23% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Undir þennan málaflokk fellur *Byggðastofnun*. Flytjast fjárveitingar til Byggðastofnunar til iðnaðarráðuneytis frá forsætisráðuneyti í samræmi við stjórnarsáttmála ríkisstjórnarinnar. Gjöldin námu 612 millj. kr. fyrir árið 2000, hækkuðu um 50 millj. kr. frá árinu 1999, þá undir forsætisráðuneyti.

Annað. Gjöld til þessa málaflokks námu 6% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Undir þennan málaflokk falla Rannsóknastofnun byggingaiðnaðarins og Einkaleyfastofan. Gjöldin námu 147 millj. kr. og hækkuðu um 19 millj. kr. á milli ára eða um 14,6%. Gjöld *Einkaleyfastofunnar* voru 80 millj. kr., hækkuðu um 15 millj. kr. á milli ára.

33. Gjöld viðskiptaráðuneytis

Gjöld viðskiptaráðuneytis námu 1.404 millj. kr. á árinu 2000 og hækkuðu um 126 millj. kr. eða 9,9% frá árinu á undan. Gjöld ráðuneytisins námu 0,6% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs á árinu 2000 eins og árið 1999. Gjöld ráðuneytisins skipt-

ust þannig að rekstrargjöld námu 46,8%, rekstrar- tilfærslur 49,4% og stofnkostnaður 3,8%.

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjöld viðskiptaráðuneytisins á árinu 2000 samanborið við árið 1999.

Í millj. kr.	Reikn- ingur 2000	Reikn- ingur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Ýmsar þjónustustofnanir ríkisins.....	688	576	112	19,5	767
Annað.....	716	702	14	2,0	716
Gjöld samtals.....	1.404	1.278	126	9,9	1.483
Viðfangsefnaflokkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður.....	1.351	1.275	76	6,0	1.460
Rekstrargjöld.....	657	524	134	25,5	755
Rekstrartilfærslur.....	694	751	-57	-7,6	705
Viðhaldskostnaður.....	-	-	-	.	-
Fjárfesting.....	53	3	50	1.513,5	23
Stofnkostnaður.....	53	3	50	1.513,5	23
Fjármagnstilfærslur.....	-	-	-	.	-
Gjöld samtals.....	1.404	1.278	126	9,9	1.483
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs.....	0,6	0,6	.	.	0,6

Ýmsar þjónustustofnanir ríkisins. Gjöld til þessa málaflokks námu 49% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Helstu stofnanir undir þessum málaflokki eru aðalskrifstofa viðskiptaráðuneytis, Löggildingarstofa, Fjármálaeftirlitið og Samkeppnisstofnun. Gjöldin námu 688 millj. kr og hækkuðu um 112 millj. kr. á milli ára. Hækkun á milli ára nam 19,5%. Gjöld *Fjármálaeftirlitsins* voru 179 millj. kr., hækkun um 15 millj. kr. á milli ára. Gjöld *Löggildingarstofu* voru 235 millj. kr., hækkun um 77 millj. kr. frá árinu 1999. Aukin gjöld má meðal annars rekja til kostnaðar við nýtt húsnæði stofnunarinnar, bæði rekstrar- og stofnkostnaðar. Gjöld *Samkeppnisstofnunar* námu 121 millj. kr. og hækkuðu um 22 millj. kr. frá árinu 1999.

Annað. Gjöld til þessa málaflokks námu 51% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Undir þennan málaflokk falla Flutningssjóður olúvara, Flutningssjóður sements og Samábyrgðin hf. Gjöldin námu 716 millj. kr. og hækkuðu um 14 millj. kr. á milli ára. Hækkunin nam 2%. *Flutningssjóður olúvara* nam 462 millj. kr. og lækkaði um 83 millj. kr. á milli ára. Gjaldfærsla vegna *Flutningssjóðs sements* var 193 millj. kr. og hækkaði um 36 millj. kr. á milli ára. Þann 31. október 2000 var undirritaður samningur milli viðskiptaráðherra og fjögurra bátaábyrgðarfélaga, þar sem félögin keyptu eignarhlut ríkisins í *Samábyrgðinni hf.* Söluverðið nam 171 millj. kr. Bókfærð eign í fyrirtækinu nam rösklega 232 millj. kr. og er tap vegna sölunnar því um 62 millj. kr. og er það fært til gjalda á árinu 2000

34. Gjöld Hagstofu Íslands

Gjöld Hagstofu Íslands námu 378 millj. kr. á árinu 2000 og hækkuðu um 48 millj. kr. eða 14,5% frá árinu á undan. Gjöld ráðuneytisins námu 0,2% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs á árinu 2000 eins og árið 1999. Gjöldin skiptust þannig að

rekstrargjöld námu 95,4% og stofnkostnaður 4,6%.

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjöld Hagstofu Íslands á árinu 2000 samanborið við árið 1999.

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Önnur almenn opinber þjónusta	378	330	48	14,5	370
Gjöld samtals.....	378	330	48	14,5	370
Viðfangsefnaflokkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður.....	361	322	39	12,0	357
Rekstrargjöld	361	322	39	12,0	353
Rekstrartilfærslur.....	0	-	0	.	4
Viðhaldskostnaður	-	-	-	.	-
Fjárfesting	17	8	9	-	13
Stofnkostnaður	17	8	9	-	13
Fjármagnstilfærslur	-	-	-	.	-
Gjöld samtals.....	378	330	48	14,5	370
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs	0,2	0,2	.	.	0,2

Önnur almenn opinber þjónusta. Gjöld Hagstofu Íslands voru 378 millj. kr. og hækkuðu um 48 millj. kr. frá árinu 1999. Stærsti hluti gjaldanna voru rekstrargjöld eða 95,5% af gjöldum ráðuneytisins. Hækkun rekstrargjalda nam 12% milli ára. Hækkunina má meðal annars rekja til kostnaðar sem er til kominn vegna gerðar nýs tölvukerfis

þjóðskrár og fyrirtækjaskrár og breytinga eldri kerfa. Einnig hefur verið unnið að þróun og endurbótum á gerð nýs kjörskrárkerfis. Þá skilaði ráðgerð hagræðing af rekstri nýs kerfis sér ekki fyrr en á seinni hluta ársins. Loks hafa tekjur Hagstofunnar af afnota- og vinnslugjöldum þjóðskrár dregist saman.

35. Gjöld umhverfisráðuneytis

Gjöld umhverfisráðuneytis námu 2.842 millj. kr. á árinu 2000 og hækkuðu um 292 millj. kr. eða 11,4% frá árinu á undan. Gjöld ráðuneytisins námu 1,2% af heildargjöldum A-hluta ríkissjóðs á árinu 2000 samanborið við 1,3% á árinu 1999. Gjöld

ráðuneytisins skiptust þannig að rekstrargjöld námu 52,5%, rekstrartilfærslur 28,0%, stofnkostnaður 3,4% og fjármagnstilfærslur 16,0%.

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjöld umhverfisráðuneytisins á árinu 2000 samanborið við árið 1999.

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Húsnæðis- og skipulagsmál	944	826	118	14,2	983
Hreinsunarmál	671	569	102	17,8	762
Ýmsar þjónustustofnanir ríkisins.....	419	368	51	13,9	377
Opinber þjónusta	809	787	22	2,8	1.499
Gjöld samtals.....	2.842	2.550	292	11,4	3.622
Viðfangsefnaflokkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður.....	2.287	1.988	299	15,1	2.534
Rekstrargjöld	1.491	1.309	182	13,9	1.642
Rekstrartilfærslur.....	796	679	117	17,3	892
Viðhaldskostnaður	1	2	0	-20,3	17
Fjárfesting	553	561	-7	-1,3	1.071
Stofnkostnaður	98	131	-33	-25,1	46
Fjármagnstilfærslur	455	430	26	5,9	1.024
Gjöld samtals.....	2.842	2.550	292	11,4	3.622
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs	1,2	1,3	.	.	1,6

Húsnæði og skipulagsmál. Gjöld þessa málaflokks námu alls 944 millj. kr. eða 33% af heildargjöldum ráðuneytisins. Hækkun milli ára nam 118 millj. kr. eða 14,2%. Helstu liðir undir þessum málaflokki eru aðalskrifstofa umhverfisráðuneytis, Skipulagsstofnun, Landmælingar Íslands, stofnanir vegna náttúruverndar og styrkir vegna fráveitna. Gjöld *aðalskrifstofu ráðuneytisins* voru 177 millj. kr. og hækkuðu um 36 millj. kr. á milli ára. Gjöld *Landmælinga Íslands* voru 153 millj. kr., hækkuðu um 38 millj. kr. Gjöld *Náttúruverndar ríkisins* voru 94 millj. kr., lækkuðu um 8 millj. kr. *Styrkir til fráveitna sveitarfélaga* námu 103 millj. kr. og lækkuðu um 6 millj. kr. Í samræmi við ríkisstjórnarsamþykkt frá 28. júní var sótt um aukafjárheimild vegna *Vistmenningarmiðstöðvar á Sólheimum í Grímsnesi*, að fjárhæð 25 millj. kr. Sólheimar munu bera ábyrgð á byggingu og rekstri

hússins en umhverfisráðuneytið mun vera til ráðgjafar um faglegar áherslur í rekstri.

Hreinsunarmál. Gjöld þessa málaflokks námu 671 millj. kr. á árinu 2000 eða 24% af gjöldum ráðuneytisins og hækkuðu um 17,8% á milli ára. Undir þennan málaflokk falla Spilliefnasjóður og skilagjald til Endurvinnslunnar hf. Gjöld *Spilliefnasjóðs* voru 145 millj. kr., hækkuðu um 27 millj. kr. á milli ára. Framlög til *Endurvinnslunnar* voru 526 millj. kr. og var hækkun milli ára 75 millj. kr.

Ýmsar þjónustustofnanir ríkisins. Gjöld þessa málaflokks námu 15% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000. Gjöldin námu 419 millj. kr. og var hækkun á milli ára 51 millj. kr. eða um 13,9%. Gjöld *Veðurstofu Íslands* námu 406 millj. kr. og er hækkunin 55 millj. kr. á milli ára.

Opinber þjónusta. Gjöld þessa málaflokks námu 28% af gjöldum ráðuneytisins á árinu 2000 eða 809 millj. kr., sem er 22 millj. kr. hækkun frá árinu á undan. Helstu liðir undir þessum mála-flokki eru Náttúrufræðistofnun Íslands, Brunamálastofnun ríkisins, Hollustuvernd ríkisins og Ofanflóðasjóður. *Gjöld Náttúrufræðistofnunar*

Íslands voru 128 millj. kr., hækkun um 12 millj. kr. á milli ára. Gjöld *Hollustuverndar ríkisins* voru 187 millj. kr., lækkun um 7 millj. kr. á milli ára. Gjöld *Brunamálastofnunar ríkisins* voru 104 millj. kr., hækkun um 19 millj. kr. á milli ára. Gjöld *Ofanflóðasjóðs* voru 331 millj. kr. og er það um 13 millj. kr. lækkun frá árinu 1999.

36. Fjármagnskostnaður

Fjármagnskostnaður ríkissjóðs nam alls 15.245 millj. kr. eða um 6,7% af gjöldum ríkissjóðs á árinu 2000. Árið 1999 var þessi kostnaður 15.332 millj. kr. eða um 7,7% af gjöldunum. Lækkun á milli ára nam 87 millj. kr. eða 0,6%. Að raungildi nemur lækkunin 5,3% miðað við breytingu neyslu-verðsvísitölunnar á milli ára. Áfallnir ógjaldfallnir vextir í árslok 2000 voru 2.038 millj. kr. lægri en í árslok árið 1999, hækkuðu um 2.595 millj. kr. á skammtímaskuldum en lækkuðu á langtíma-skuldum um 4.633 millj. kr. Áfallnir ógjaldfallnir

vextir af langtímaskuldum eru vextir af spariskírteinum, en þeir bætast við höfuðstól þeirra á hverju ári og greiðast í einu lagi við innlausn þeirra.

Vaxtabyrði ríkissjóðs hefur lækkað á undanförunum árum í samræmi við lækkun skulda allt frá árinu 1996. Í árslok 1996 námu skuldirnar 271,4 milljörðum króna miðað við verðlag í árslok 2000, lækkuðu í 268,1 milljarð króna í árslok 1997, 260,4 milljarða króna í árslok 1998 og 233,9 milljarða króna í árslok 1999. Í árslok 2000 námu skuldirnar 228,5 milljörðum króna.

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð	%	Fjárheimild/ Frv. til loka- fjálaga 2000
Málefnaflokkar útgjalda					
Önnur útgjöld ríkissjóðs	15.245	15.332	-87	-0,6	15.245
Gjöld samtals.....	15.245	15.332	-87	-0,6	15.245
Viðfangsefnaflokkun útgjalda					
Rekstrarkostnaður.....	15.245	15.332	-87	-0,6	15.245
Rekstrargjöld.....	28	55	-27	-49,5	-
Fjármagnskostnaður	15.217	15.277	-60	-0,4	15.245
Rekstrartilfærslur.....	-	-	-	.	-
Viðhaldskostnaður	-	-	-	.	-
Fjárfesting	-	-	-	.	-
Stofnkostnaður	-	-	-	.	-
Fjármagnstilfærslur	-	-	-	.	-
Gjöld samtals.....	15.245	15.332	-87	-0,6	15.245
Hlutfall af heildargjöldum ríkissjóðs	6,7	7,7	.	.	6,5

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

Eftirfarandi yfirlit sýnir vaxtagjöld og lántökukostnað ríkissjóðs af innlendum og erlendum lánum á árunum 1999 og 2000.

Í millj. kr.	Reikningur 2000	Reikningur 1999	Frávik fjárhæð %		Fjárheimild/ Frv. til loka- fjárlaga 2000
Vextir					
Innlend lán.....	7.423	8.628	-1.205	-14,0	7.423
Erlend lán.....	7.428	6.547	881	13,5	7.428
Vextir af lánum samtals.....	14.851	15.175	-324	-2,1	14.851
Lántökukostnaður					
Innlend lán.....	259	113	146	.	259
Erlend lán.....	135	44	91	.	135
Lántökukostnaður samtals.....	394	157	237	151,0	394
Vextir og lántökukostnaður samtals.....	15.245	15.332	-87	-0,6	15.245

Vaxtagjöld af innlendum lánum námu alls 7.423 millj. kr. á árinu 2000, en innlendar skuldir að meðtöldum áföllnum ógjaldföllnum vöxtum námu alls 107.831 millj. kr. í árslok 1999. Vaxtagjöld af

erlendum lánum námu alls 7.428 millj. kr. á árinu 2000, en erlendar skuldir ríkissjóðs voru alls 118.136 millj. kr. í árslok 1999. Lántökukostnaður ríkissjóðs nam alls 394 millj. kr. á árinu 2000.

37. Hlutabréf og eignarhlutir í fyrirtækjum

Með lögum um fjárreiður ríkisins nr. 88/1997 var ákveðið að færa eignarhluti ríkissjóðs í fyrirtækjum og stofnunum til eignar á efnahagsreikningi. Samkvæmt eldri lögum voru þessar eignir almennt ekki færðar á efnahagsreikning ríkissjóðs nema um hlutafélag væri að ræða. Eftir gildistöku fjárreiðulaganna er það aðeins í undantekningartilvikum sem eignarhlutar eru ekki færðir í efnahagsreikning. Annars vegar þegar um er að ræða eignarhluta í lánastofnunum sem gegna félagslegu hlutverki. Yfirleitt gefur eiginfjárstaða í ársreikningum slíkra stofnana ekki sanna mynd af raunverulegri fjárhagsstöðu þeirra. Hins vegar eru það eignarhlutir í tryggingasjóðum sem hafa það hlutverk að bæta fyrir eignatjón af völdum náttúruhamfara eða önnur stórtjón, komi til þeirra. Í ársreikningum slíkra sjóða endurspeglast tryggingaráhættan ekki í reikningsskilum þeirra og er því ekki talið rétt að sýna eignarhluta í þeim í efnahagsreikningi ríkissjóðs.

Bókun á eignarhluta ríkissjóðs í fyrirtækjum og stofnunum er hagað í samræmi við reglur sem ríkisreikningsnefnd mótaði í tengslum við fjárreiðulögin 1997. Samkvæmt þessum reglum voru mynduð þrjú eignasöfn, þ.e. fyrir ríkisfyrirtæki í B-hluta, lánastofnanir í C-hluta og fjármálastofnanir í D-hluta. Bókfærður eignarhluti í efnahagsreikningi A-hluta ríkissjóðs tók mið af ársreikningum viðkomandi aðila í árslok 1997. Almennt var 80% af eigin fé þessara fyrirtækja og stofnana fært til eignar hjá ríkissjóði í ársbyrjun 1998.

Í undantekningartilvikum lá fyrir úttekt á matsvirði fyrirtækis eða stofnunar, sem var frábrugðið bókfærðu eigin fé, og var hún þá lögð til grundvallar og þá miðað við sama hlutfall, þ.e. 80%. Varfærnisráðmið ráða því að jákvætt eigið fé fyrirtækja er ekki fært inn í efnahagsreikning ríkissjóðs að fullu. Af sömu ástæðum var staða stofnana með neikvæða eiginfjárstöðu tekin inn að fullu í efnahagsreikning ríkissjóðs.

Hvað varðar árlegar færslur á eignarhlutum í fyrirtækjum og stofnunum í B-, C- og D-hluta gilda almennt sömu reglur og í almennum reikningsskilum. Stofnframlög eru að fullu talin til eignar og í árslok er eignin uppfærð í hátt við breytingar á vísitölu neysluverðs. Gert er ráð fyrir að bókfærð eign sé endurmetin árlega og tekið tillit til fjárhagsstöðu viðkomandi aðila. Komi í ljós að bókfærður eignarhluti í fyrirtæki eða stofnun sé hærri en markaðsvirði hans, og sé það ástand talið varanlegt, skal lækka bókfært verðmæti eignarhlutans og það gjaldfært á rekstrarreikningi ríkissjóðs. Á sama hátt er bókfærður eignarhluti í fyrirtæki eða stofnun hækkað liggja fyrir fagleg úttekt er sýni fram á að bókfært eigið fé hafi verið vanmetið og er það fært um tekjur á rekstrarreikningi ríkissjóðs.

Eftirfarandi yfirlit sýnir eignarhluta A-hluta ríkissjóðs í framangreindum fyrirtækjum og stofnunum á árinu 2000.

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

Í millj. kr.	Eign í ársbyrjun	Framlag á árinu	Hagnaður/tap á árinu	Endurmat ársins	Eign í árslok
Eignarhlutir í fyrirtækjum og stofnunum					
Ríkisfyrirtæki B-hluta					
Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins.....	1.069	-	-	45	1.114
Flugstöð Leifs Eiríkssonar *)	332	-341	-	9	-
Fríhöfn á Keflavíkurlflugvelli *).....	206	-212	-	5	-
Happdrætti Háskóla Íslands	9	-	-	0	10
Rafmagnsveitur ríkisins.....	1.840	-	-	77	1.917
Ríkisútvarpið	713	-	-	30	742
Umsýslustofnun varnarmála	78	-	-	3	82
Sinfóníuhljómsveit Íslands	-430	-	-	-18	-448
Ríkisfyrirtæki í B-hluta samtals	3.819	-553	-	151	3.417
Lánastofnanir C-hluta					
Byggðastofnun.....	1.067	-	-	45	1.111
Ferðamálasjóður	96	-	-	4	100
Framleiðnisjóður landbúnaðarins.....	182	-	-	8	189
Hafnarbótasjóður	481	-	-	20	501
Íbúðalánasjóður	5.519	-	-	230	5.749
Lánasjóður landbúnaðarins	1.454	-	-	61	1.514
Nýsköpunarsjóður atvinnulífsins.....	5.187	-	-	217	5.404
Orkusjóður	163	-	-	7	170
Lánastofnanir í C-hluta samtals	14.147	-	-	591	14.738
Fjármálastofnanir í D-hluta					
Samábyrgð Íslands á fiskiskipum.....	227	-171	-62	5	-
Seðlabanki Íslands.....	14.249	-	-	595	14.843
Fjármálastofnanir í D-hluta samtals.....	14.475	-171	-62	600	14.843
Eignarhlutir í fyrirtækjum og stofnunum samtals	32.442	-723	-62	1.342	32.998

Yfirlitið sýnir að í árslok 2000 nam bókfærð eign ríkissjóðs í fyrirtækjum og stofnunum í B-, C- og D-hluta 32.998 millj. kr. Þar af eru eignarhlutar í Seðlabanka Íslands 14.843 millj. kr., Íbúðalánasjóði 5.749 millj. kr. og Nýsköpunarsjóði atvinnulífsins 5.404 millj. kr. Í árslok 1999 nam eignin 32.442 millj. kr. og nam hækkunin á árinu 2000 því 556 millj. kr. Á árinu 2000 féllu út eignarhlutar í þremur fyrirtækjum og stofnunum. Flugstöð Leifs Eiríkssonar og Fríhöfn á Keflavíkurlflugvelli í B-hluta voru sameinuð í nýju hlutafélagi, Flugstöð Leifs Eiríkssonar hf., sem tók til starfa 1. október árið 2000. Bókfærður eignarhlutur ríkissjóðs í þessum fyrirtækjum í B-hluta nam 538 millj. kr. í ársbyrjun 2000. Þá var Samábyrgð Íslands á fiskiskipum í D-hluta seld á árinu

2000 en bókfærð eign í ársbyrjun nam 227 millj. kr.

Um færslu á eignarhluta ríkissjóðs í hlutafélögum og sameignarfélögum gilda almennar reikningsskilareglur. Hvað varðar sameignarfélög er bókhaldsleg meðferð hin sama og lýst er hér að framan um eignarhluta í fyrirtækjum og stofnunum. Hlutafjáreign er almennt færð við kostnaðarverði eða á nafnverði sé það hærra. Í árslok er hlutafé endurmetið samkvæmt breytingum neysluverðs. Sé nafnverð hlutabréfa orðið hærra en nemur uppfærðu verði þeirra vegna útgáfu jöfnunarhlutabréfa, skal þó miða við það. Eftirfarandi yfirlit sýnir bókfærða eign ríkissjóðs í hlutabréfum á árinu 2000.

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

Í millj. kr.	Eign í ársbyrjun	Kaup (+) /sala (-)	Hagnaður/tap á árinu	Endurmat ársins	Eign í árslok
Eign í sameignar- og hlutafélögum					
Félög í E-hluta					
Búnaðarbanki Íslands hf.	3.189	-	-	133	3.322
Flugstöð Leifs Eiríkssonar hf. *)	-	2.500	-	43	2.543
Hitaveita Hjaltadals	15	-	-	1	16
Internet á Íslandi hf.	2	-40	38	0	-
Íslandspóstur hf.	1.548	-	-	65	1.613
Kísiliðjan hf.	67	-	-	3	70
Landsbanki Íslands hf.	5.011	-	-	209	5.220
Landssími Íslands hf.	7.550	-	-	315	7.865
Landsvirkjun	12.985	-	-	542	13.527
Sementsverksmiðjan hf.	481	-	-	20	501
Skráningarstofnan hf.	75	0	-	3	78
Félög í E-hluta samtals.....	30.922	2.460	38	1.334	34.754
Félög í minnihlutaeign					
Barri hf.	13	-	-	1	13
Endurvinnslan hf.	7	-	-	0	7
Flugskóli Íslands hf.	12	-	-	1	13
Hitaveita Suðurnesja.....	1.117	-	-	47	1.164
Íslenska járnblendifélagið hf.	185	63	-	9	257
Íslenskir aðalverktakar hf.	609	-	-	33	641
Orkubú Vestfjarða **).....	-	1.220	-	-	1.220
Steinullarverksmiðjan hf.	89	-	-	6	95
Verðbréfaskráning Íslands hf.	10	-	-	0	10
Stofnfiskur hf.	38	-	-	2	40
Annað.....	4	-	-	0	5
Eignir stofnana í hluta- og sameignarfélagum.....	194	8	-	-	202
Félög í minnihlutaeign samtals.....	2.278	1.291	-	98	3.667
Eign í sameignar- og hlutafélögum samtals ...	33.200	3.751	38	1.432	38.421

*) Fríhöfnin og F.L.E. sameinuð í rekstur hlutafélags, Flugstöð Leifs Eiríkssonar hf., 1. okt. 2000 og efnahagur fyrirtækisins endurmetinn

**) O.V. breytt í hlutafélag 1. júní 2001. Eignarhluti ríkissjóðs 40% færður upp í samræmi við andvirði hlutafjár.

Í yfirlitinu koma fram nokkrar breytingar á eign ríkissjóðs í sameignar- og hlutafélögum á árinu 2000. Í árslok 2000 nam bókfærð eign ríkissjóðs í þessum fyrirtækjum 38.421 millj. kr. samanborið við 32.200 millj. kr. í árslok 1999. Helstu breytingar á milli ára skýrast af stofnun hlutafélags um rekstur Flugstöðvar Leifs Eiríkssonar og sérstaks endurmat á verðmæti Orkubús Vestfjarða. Fram hefur komið að ríkisfyrirtækin Flugstöð Leifs Eiríkssonar og Fríhöfn á Keflavíkurflugvelli voru

sameinuð í nýju hlutafélagi, Flugstöð Leifs Eiríkssonar hf., og tók félagið til starfa 1. október árið 2000. Hlutafé í hinu nýja félagi nemur 2.500 millj. kr. Hinn 1. júní árið 2001 var rekstri Orkubús Vestfjarða breytt í hlutafélag og nemur andvirði hlutafjárins 3.050 millj. kr. Eignarhluti ríkissjóðs í fyrirtækinu, sem nemur 40%, hefur ekki verið bókfærður til þessa í efnahagsreikningi ríkissjóðs en er nú færður upp í árslok 2000, 1.220 millj. kr., í samræmi við andvirði hlutafjárins í hinu nýja félagi.

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

38. Erlent stofnfé

Í millj. kr.	Eign í ársbyrjun	Framlag á árinu	Endurgreitt á árinu	Endurmat ársins	Eign í árslok
Erlent stofnfé					
Alþjóðabankinn (IBRD)	564	-	-	93	656
Alþjóðaframtakstofnunin (IDA)	1.337	95	-	142	1.574
Alþjóðalánasjóðurinn (IFC)	3	-	-	1	4
EFTA vegna iðnþróunar í Portúgal (IDFP)	31	-	-17	-2	11
Lánasjóður V-Norðurlanda	27	-	-	5	32
Norræna umhverfisfjármögnunarfélagið (NEFCO)	45	15	-	5	65
Norræni fjárfestingarbankinn (NIB)	280	8	-	31	318
Norrænn þróunarsjóður (NDF)	219	35	-	28	282
Þróunarbanki Evrópu (EBRD).....	247	25	-	23	295
Erlent stofnfé samtals	2.752	178	-17	325	3.238

Lög um fjárreiður ríkisins gera ráð fyrir að framlög til stofnana og sjóða erlendis, sem eru endurkræf eða fást endurgreidd þegar stofnun eða

sjóður er lagður niður, séu færð til eignar á efnahagsreikningi ríkissjóðs.

39. Veitt löng lán

Í millj. kr.	Staða í ársbyrjun	Ný lán á árinu	Afborganir á árinu	Endurmat ársins	Staða í árslok
Veitt löng lán					
Ríkissjóður A-hluti	133	32	-51	4	117
Ríkisfyrirtæki og lánastofnanir í B- og C-hluta	57.825	5.146	-6.322	3.258	59.906
Ríkisaðilar í D- og E-hluta	7.220	2	-419	320	7.123
Sveitarfélög	950	38	-319	47	715
Fyrirtæki og atvinnuvegir	3.030	263	-389	185	3.090
Einstaklingar, félög og samtök.....	406	-37	-148	6	227
Lánastofnanir	124	-	-19	4	109
Aðrir.....	5	11	-10	-2	3
Veitt löng lán.....	69.693	5.454	-7.677	3.822	71.292
Óbein afskrift veittra langra lána					
Ríkisfyrirtæki og lánastofnanir í B- og C-hluta	-271	-	-12	-	-283
Einstaklingar, félög og samtök.....	-8	-15	-	-	-23
Aðrir.....	-67	-	-	-	-67
Óbein afskrift veittra lána.....	-346	-15	-12	-	-373
Veitt löng lán samtals	69.347	5.439	-7.689	3.822	70.919

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

Staða veittra langra lána A-hluta ríkissjóðs í árslok 2000 nam alls 70.919 millj. kr. Þar af voru 84% til B- og C-hluta aðila, 10% til ríkisaðila í D- og E-hluta, 6% til annarra.

Veitt ný löng lán ríkissjóðs námu alls 5.439 millj. kr. á árinu 2000. Að stærstum hluta er um að ræða endurlánað lánsfé ríkissjóðs til B- og C-hluta aðila eða sem nemur 5.146 millj. kr. Þar af runnu 3.000 millj. kr. til Lánaþjóðs íslenskra námsmanna, 2.063 millj. kr. til Flugstöðvar Leifs Eiríkssonar og 65 millj. kr. til Alþjóðaflugþjónustunnar. Innheimtar afborganir námu alls 7.689 millj. kr., þar af voru 6.322 millj. kr. frá fyrirtækjum og stofnunum í B- og C-hluta. Þar ber hæst afborganir frá

Lánaþjóði íslenskra námsmanna 2.603 millj. kr., Íbúðalánaþjóði 2.454 millj. kr. og Þróunarsjóði sjávarútvegsins 880 millj. kr.

Óbein afskrift af veittum löngum lánum er ákveðin út frá mati á kröfum sem voru til innheimtu og þeim skipt í áhættuflokka út frá upplýsingum um tryggingar fyrir kröfum og mati á greiðslugetu skuldara.

Næsta árs afborganir af veittum löngum lánum færast af langtímakröfum á skammtímakröfur á efnahagsreikningi í árslok. Áætluð fjárhæð vegna þessa nemur 8.297 millj. kr. í árslok 2000.

40. Vöru- og efnisbirgðir

Í millj. kr.	Staða í ársbyrjun	Hreyfingar á árinu	Endurmat ársins	Staða í árslok
Vöru- og efnisbirgðir				
Landspítali – Háskólasjúkrahús	117	99	-	216
Vegagerðin	200	-8	-	192
Námsgagnastofnun	118	13	-	131
Önnur sjúkrahús og heilbrigðisstofnanir	259	-142	-	117
Ýmsar stofnanir fatlaðra	22	-1	-	21
Listasafn Íslands	21	-	-	21
Flugmálastjórn	13	2	-	15
Aðrir	41	22	-	63
Vöru- og efnisbirgðir samtals	791	-15	-	776

Vörukaup ríkisstofnana í A-hluta eru almennt færð til gjalda nema þau séu beinlínis ætluð til endursölu. Hér er um að ræða vöru- og efnisbirgðir hjá tiltölulega fáum ríkisstofnunum í A-hluta og er

almennt ekki um stórvægilegar sveiflur að ræða á milli ára. Hvort birgðir eru færðar til eignar hjá stofnun ræðst því af eðli starfseminnar.

41. Óinnheimtar ríkistekjur

Í millj. kr.	Staða í ársbyrjun	Tekjur ársins	Innheimtar tekjur	Afskriftir	Staða í árslok
Óinnheimtar ríkistekjur					
Skatttekjur.....	39.572	200.651	-193.686	-8.517	38.020
Aðrar rekstrartekjur.....	6.966	19.030	-15.154	-2.833	8.010
Sala eigna.....	-	635	-635	-	-
Fjárframlög.....	5	1.231	-1.234	-	2
Óinnheimtar ríkistekjur samtals.....	46.543	221.547	-210.709	-11.350	46.032

Á þessum lið eru sundurliðaðar *óinnheimtar ríkistekjur* í ársbyrjun og árslok 2000, auk þess sem sýndar eru hreyfingar ríkistekna innan ársins. Heildarfjárhæðin í árslok 2000 nam 46.045 millj.

kr. og lækkuðu útistandandi kröfur um 506 millj. kr. innan ársins eða um 1,1%. Í skýringu 3 kemur fram ítarlegri sundurliðun á þessum kröfum.

42. Skammtímakröfur, aðrar

Í millj. kr.	Staða í ársbyrjun	Hreyfingar ársins, nettó	Endurmat ársins	Staða í árslok
Skammtímakröfur, aðrar				
Innheimtufé fyrir aðra.....	26	-26	-	-
Fyrirfram greidd gjöld.....	118	-22	-	96
Viðskiptareikningar, bráðabirgðalán.....	10.661	-5.080	-46	5.535
Greiðslufrestur virðisaukaskatts í tolli.....	125	-2	-	123
Tryggingarfé vegna gjaldprotaskipta.....	111	12	-	123
Skuldaviðurkenningar vegna aðflutningsgjalda.....	276	167	-	443
Innheimtumenn ríkissjóðs.....	133	165	-	298
Sala hlutafjár í ríkisbönkum.....	5.523	-5.523	-	-
A-hluta stofnanir.....	3.336	381	-23	3.694
Endurlán ríkissjóðs.....	399	-79	-	320
Sveitarfélög.....	322	-68	-	254
Annað, óskipt.....	436	-133	-23	280
Veitt stutt lán.....	1.006	-1.043	39	1
Ríkisaðilar í D- og E- hluta.....	1.000	-1.039	39	-
Fyrirtæki og atvinnuvegir.....	4	0	-	4
Aðrir.....	2	-5	-	-3
Skammtímakröfur, aðrar samtals.....	11.811	-6.171	-7	5.632

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

Mörkin á milli viðskiptareikninga, bráða-
birgðalána og veittra stuttra lána felast í því að til
grundvallar veittu stuttu láni liggur ávallt skulda-
viðurkenning með útgefnu skuldabréfi eða víxli.

Útistandandi kröfur A-hluta stofnana námu alls
5.618 millj. kr. í árslok 2000, lækkuðu um 6.185
millj. kr. á milli ára. Lækkunin skýrist einkum af

innheimtu ríkissjóðs á 5.523 millj. kr. kröfum með
gjaldþaga í janúar árið 2000 vegna sölu hlutabréfa
í ríkisbönkunum á árinu 1999. Þá greiddi Lands-
sími Íslands 1.039 millj. kr. vegna stutts láns sem
ríkissjóður veitti fyrirtækinu á árinu 1999 í
tengslum við endurgreiðslu þess á endurmetnu
virði sínu.

43. Handbært fé, nettó

Í millj. kr.	Staða í ársbyrjun	Hreyfingar ársins, nettó	Endurmat ársins	Staða í árslok
Sjóður				
Ríkisféhirðir.....	5	-2	-	3
Aðrir ríkisaðilar.....	64	91	-	155
Sjóður samtals.....	68	89	-	157
Bankareikningar, innstæður				
Seðlabanki Íslands.....	10.028	1.870	-	11.898
Innlendar innlánsstofnanir.....	3.603	231	-	3.834
Erlendar innlánsstofnanir.....	2.600	-871	182	1.911
Bankainnstæður samtals.....	16.231	1.230	182	17.643
Sjóður og bankainnstæður samtals.....	16.300	1.319	182	17.801
Yfirdráttur bankareikninga				
Seðlabanki Íslands.....	897	-43	-	854
Innlendar innlánsstofnanir.....	49	68	-	117
Yfirdráttur bankareikninga samtals.....	946	25	-	971
Handbært fé, nettó samtals.....	15.354	1.294	182	16.830

Að teknu tilliti til yfirdráttar á bankareikningum
nam *handbært fé* A-hlutans 16.830 millj. kr. í árs-
lok 2000. Þar af nam hlutur ríkisstofnana 6.374
millj. kr. Handbært fé skiptist þannig að 157 millj.
kr. voru í sjóðum og innstæður námu 11.044 millj.

kr. í Seðlabanka Íslands, 3.717 millj. kr. í inn-
lendum innlánsstofnunum og 1.911 millj. kr.
erlendis eða á gjaldeyrisreikningum í innlendum
lánastofnunum.

44. Höfuðstóll

Í millj. kr.	Reikningur 1999	Reikningur 2000
Höfuðstóll		
Höfuðstóll í ársbyrjun	-196.420	-171.609
Breyting á höfuðstól í ársbyrjun	-	-266
Endurmat	1.180	-21.940
Tekjujöfnuður	23.631	-4.286
Höfuðstóll í árslok	-171.609	-198.101

Höfuðstóll ríkissjóðs er ekki skilgreindur með sama hætti og í almennum reikningskilum fyrirtækja. Skýrist það einkum af því að varanlegir rekstrarfjármunir eru gjaldfærðir jafnóðum í reikningsskilum ríkisins en eru ekki eignfærðir í upphafi og afskrifaðir í samræmi við líftíma fjármunarins eins og hjá fyrirtækjum.

Yfirlitið sýnir að höfuðstóll ríkissjóðs var neikvæður um 198.101 millj. kr. í árslok 2000 samanborið við 171.609 millj. kr. í árslok 1999. Staðan versnaði því um 26.492 millj. kr. á milli ára, þar af um 21.940 millj. kr. vegna neikvæðra hreyfinga á endurmatsreikningi og 4.286 millj. kr. vegna tekju-

halla á árinu 2000. Loks námu leiðréttingar á höfuðstólnum 266 millj. kr.

Ríkisábyrgðir: Auk formlegra og reiknaðra skuldbindinga ríkissjóðs hefur hann gengist í ábyrgð fyrir lántökum ýmissa aðila. Þessar skuldbindingar koma ekki fram í efnahagsreikningi ríkissjóðs. Skráðar ríkisábyrgðir hjá Ríkisábyrgðarsjóði námu alls 277.116 millj. kr. í árslok 2000 og hækkuðu um 48.453 millj. króna frá árinu á undan eða um 21,2%. Eftirfarandi yfirlit sýnir hvernig þessar ábyrgðir skiptust eftir lántakendum í árslok 1999 og 2000.

Ríkisreikningur A-hluti 2000 – Skýringar

Í millj.kr.	Eftirstöðvar í árslok 2000	Eftirstöðvar í árslok 1999	Breyting fjárhæð	%
Skráðar ríkisábyrgðir				
Ríkisfyrirtæki og lánastofnanir B- og C-hluta	266.521	218.068	48.453	22,2
Íbúðalánasjóður.....	240.068	194.841	45.227	23,2
Lánasjóður landbúnaðarins.....	9.910	8.752	1.158	13,2
Byggðastofnun.....	7.812	6.079	1.733	28,5
Ríkisútlánpíð	3.260	3.018	242	8,0
Rafmagnsveitur ríkisins.....	2.927	2.315	612	26,4
Ferðamálasjóður	1.014	1.001	13	1,3
Hlutafjárdeild Þróunarsjóðs.....	647	621	26	4,2
Nýsköpunarsjóður atvinnulífsins	576	793	-217	-27,4
Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins.....	165	317	-152	-47,9
Atvinnuþryggingardeild Þróunarsjóðs.....	94	182	-88	-48,4
Lyfjabúð Háskólans.....	48	149	-101	-67,8
E-hluti sameignar- og hlutafélög	6.424	6.416	8	0,1
Landssími Íslands hf./Íslandspóstur hf.	6.424	6.416	8	0,1
Sveitarfélög og fyrirtæki þeirra.....	3.223	3.024	199	6,6
Hitaveitur	3.223	3.024	199	6,6
Atvinnuvegir	903	1.094	-191	-17,5
Samgöngur	95	293	-198	-67,6
Útgerð	-	39	-39	-100,0
Annað.....	808	762	46	6,0
Aðrir	45	61	-16	-26,2
Skráðar ríkisábyrgðir samtals.....	277.116	228.663	48.453	21,2

45. Lífeyrisskuldbindingar

Í millj. kr.	Staða í ársbyrjun	Nýjar skuld- bindingar á árinu	Greiðslur á árinu	Endurmat ársins	Staða í árslok
Lífeyrisskuldbindingar					
Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins (B-deild LSR)	115.730	23.296	-10.350	10.685	139.360
Lífeyrissjóður hjúkrunkvenna (LH).....	10.821	1.640	-1.043	983	12.402
Lífeyrissjóður alþingismanna	3.316	-126	-173	269	3.286
Lífeyrissjóður ráðherra	690	-7	-26	57	714
Lífeyrissjóður sjómanna	-	0	0	-	-
Eftirl.sjóður fyrrv. starfsmanna Útvegsbanka Íslands	2.446	-64	-84	200	2.498
Eftirl.sjóður fyrrv. bankastjóra Útvegsbanka Íslands .	334	0	-29	28	333
Eftirlaun fyrrverandi hæstaréttardómara.....	-	57	-57	-	-
Lífeyrissj. sveitarfélaga vegna samrekstrarstofnana..	4.000	80	-	334	4.413
Lífeyrisskuldbindingar samtals.....	137.338	24.877	-11.764	12.556	163.007

Í skýringum 1 og 30 (fjármálaráðuneyti, önnur útgjöld) er fjallað um lífeyrisskuldbindingar ríkissjóðs og vísast til þeirra liða varðandi útreikninga og færslumeðferð. Hins vegar verður hér fjallað stuttlega um skuldbindingar ríkissjóðs gagnvart Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins og Lífeyrissjóði hjúkrunarfræðinga.

Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins. Samkvæmt ársuppgjöri lífeyrissjóðsins námu heildarskuldbindingar hans 236.367 millj. kr. í árslok 2000. Uppgerðar skuldbindingar launagreiðenda námu 29.026 millj. kr. og aðrar eignir sjóðsins námu 24.225 millj. kr. Skuldbindingar launagreiðenda gagnvart LSR námu því 183.116 millj. kr., þar af nam hlutdeild A-hluta um 85% eða 154.883 millj. kr. Upp í þessar skuldbindingar hefur ríkissjóður greitt fyrirfram til sjóðsins árin 1999 og 2000 samkvæmt sérstöku samkomulagi og nam inneignin alls 15.522 millj. kr. í árslok 2000. Hrein skuldbinding ríkissjóðs gagnvart LSR nam því 139.360 millj. kr. í árslok 2000 samanborið við 115.612 millj. kr. í árslok 1999. Hækkun á árinu 2000 nam því 23.748 millj. kr., þar af voru nýjar skuldbindingar 23.296 millj. kr. og endurmat vegna launabreytinga nam 10.685 millj. kr. en á móti námu greiðslur ríkissjóðs 10.232 millj. kr. til lífeyrissjóðsins. Veigamikil skýring á miklum nýjum skuldbindingum á árinu 2000 eru áhrif kjarasamninga grunnskólakennara og framhaldsskólakenn-

ara í lok árs 2000 og ársbyrjun 2001 vegna kerfisbreytinga á launakerfi þeirra. Nýju samningarnir fólu meðal annars í sér mikla hækkun grunnlauna kennara sem aftur hafa bein áhrif á lífeyrisréttindi þeirra starfsstétta sem falla undir B-deild LSR. Nýjar skuldbindingar ríkissjóðs vegna þessara samninga eru metin á um 11.500 millj. kr. hjá grunnskólakennurum og 2.600 millj. kr. hjá framhaldsskólakennurum.

Lífeyrissjóður hjúkrunarfræðinga. Samkvæmt ársuppgjöri lífeyrissjóðsins námu heildarskuldbindingar hans 25.222 millj. kr. í árslok 2000. Eignir sjóðsins til að mæta skuldbindingum námu 6.190 millj. kr. Skuldbindingar launagreiðenda gagnvart LH námu því 19.032 millj. kr., þar af nam hlutdeild A-hluta ríkissjóðs um 75% eða 14.236 millj. kr. Upp í þessar skuldbindingar hefur ríkissjóður greitt fyrirfram til sjóðsins árin 1999 og 2000 samkvæmt sérstöku samkomulagi og nam inneignin alls 1.834 millj. kr. í árslok 2000. Hrein skuldbinding ríkissjóðs gagnvart LSR nam því 12.402 millj. kr. í árslok 2000 samanborið við 10.788 millj. kr. í árslok 1999. Hækkun á árinu 2000 nam því 1.614 millj. kr., þar af voru nýjar skuldbindingar 1.640 millj. kr. og endurmat vegna launabreytinga nam 983 millj. kr. en á móti námu greiðslur ríkissjóðs 1.009 millj. kr. til lífeyrissjóðsins.

46. Áfallnir ógjaldfallnir vextir, langtímaskuldir

Í millj. kr.	Staða í ársbyrjun	Hreyfingar ársins, nettó	Endurmat ársins	Staða í árslok
Áfallnir ógjaldfallnir vextir.....	20.884	-5.500	867	16.251

Áfallnir ógjaldfallnir langtímavextir eru af spariskírteinum ríkissjóðs. Þeir falla til og bætast

við höfuðstólinn á hverju reikningstímabili, en greiðast við innlausn. Sjá einnig skýringu 50.

47. Tekin löng lán

Í millj. kr.	Staða í ársbyrjun	Ný lán á árinu	Afborganir á árinu	Endurmat ársins	Staða í árslok
Tekin löng lán eftir lánveitendum					
Stofnanir í A-hluta.....	10	-	-2	0	7
Ríkisfyrirtæki og lánastofnanir í B- og C-hluta.....	273	14	-46	12	253
Innlánsstofnanir.....	1.489	-	-1.456	14	48
Lánastofnanir.....	2.052	117	-150	93	2.111
Fyrirtæki og atvinnuvegir.....	37	-	-4	1	34
Einstaklingar, félög og samtök.....	182	54	-31	14	220
Seld markaðsverðbréf, óskipt.....	72.751	7.420	-18.365	2.271	64.077
Erlendir aðilar.....	118.136	32.232	-24.015	12.972	139.325
Tekin löng lán samtals.....	194.930	39.838	-44.070	15.378	206.075
Tekin löng lán eftir gjaldmiðlum					
Innlend löng lán					
Ríkisbréf.....	11.018	3.872	-3.459	-	11.430
Spariskírteini, vísitölutryggð.....	60.131	3.549	-13.325	2.274	52.629
Spariskírteini, gengistryggð.....	1.602	-	-1.581	-3	18
Önnur innlend.....	4.042	185	-1.690	135	2.672
Innlend löng lán samtals.....	76.794	7.605	-20.055	2.406	66.750
Erlend löng lán					
Bandaríkjadollar.....	31.608	12.746	-3.424	6.238	47.167
Þýsk mörk.....	31.477	-	-7.442	1.778	25.814
Japanskt yen.....	17.823	88	-1.337	527	17.101
Bresk pund.....	15.223	-	16	1.186	16.425
Svissneskir frankar.....	9.106	5.228	-4.682	1.337	10.989
Aðrar myntir.....	12.899	14.171	-7.147	1.906	21.829
Erlend löng lán samtals.....	118.136	32.232	-24.015	12.972	139.325
Tekin löng lán samtals.....	194.930	39.838	-44.070	15.378	206.075

Tekin ný löng lán á árinu 2000 námu alls 39.838 millj. kr. og afborganir 44.070 millj. kr. Afborganir umfram lántökur voru því 4.232 millj. kr.

Innlendar lántökur ríkissjóðs til langs tíma reyndust 12.449 millj. kr. lægri en afborganir á árinu 2000. Innlands lánsfjár var einkum aflað með sölu spariskírteina og ríkisbréfa. Innlausn spariskírteina umfram sölu nam 11.357 millj. kr., en lántökur ríkisbréfa umfram afborganir námu 413 millj. kr. Afborganir umfram lántökur á öðrum innlendum lánnum voru 1.505 millj. kr. Erlendar lántökur ríkissjóðs til langs tíma reyndust 8.217 millj. kr. umfram afborganir á árinu 2000.

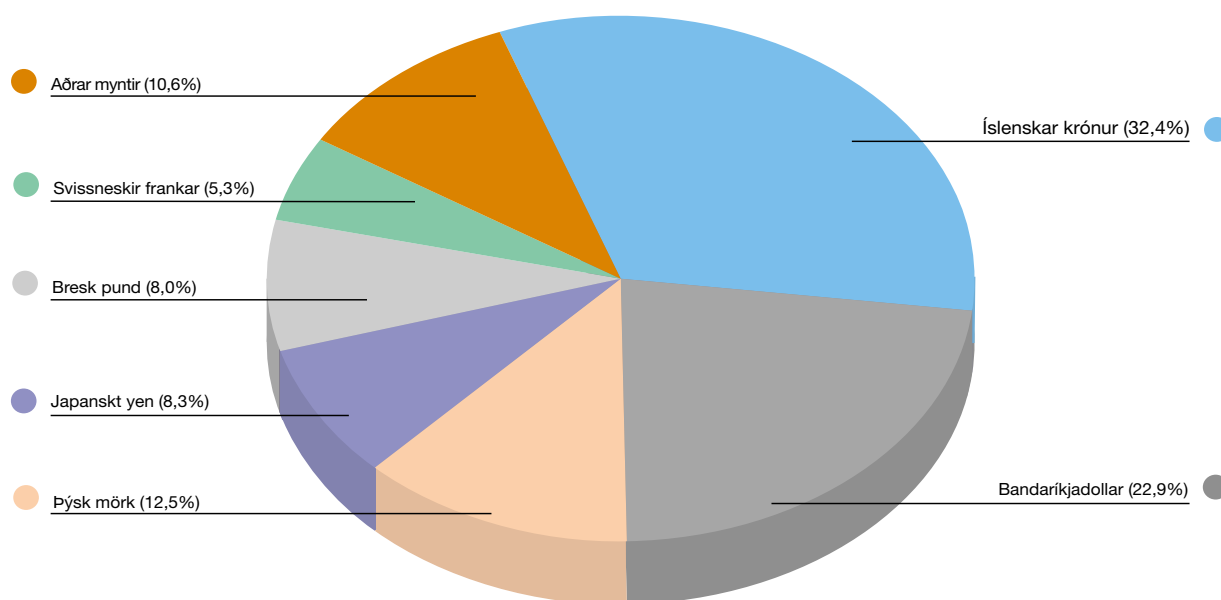
Staða langra lána ríkissjóðs hækkaði úr 194.930 millj. kr. í árslok 1999 í 206.075 millj. kr. í árslok 2000. Hækkun á milli ára nam 11.145

millj. kr. Þar af var 4.232 millj. kr. lækkun vegna afborgana umfram nýjar lántökur og 15.378 millj. kr. hækkun vegna endurmats á lánnum vegna breytinga á verðlagi og gengi.

Innlendar skuldir ríkissjóðs til langs tíma námu 66.750 millj. kr. í árslok 2000, þar af voru spari-skírteini alls 52.647 millj. kr. Erlendar skuldir ríkissjóðs námu 139.325 millj. kr. eða um 67,6% af löngum lánnum í árslok 2000. Af erlendum langtímaskuldum ríkissjóðs í árslok 2000 voru 33,9% í bandaríkjadöllum, 18,5% í þýskum mörkum, 12,3% í japönskum yenum, 11,8% í sterlingspundum og 7,9% í svissneskum frönkum.

Eftirfarandi mynd sýnir samsetningu skulda ríkissjóðs til langs tíma eftir gjaldmiðlum í árslok 2000.

Langtímaskuldir ríkissjóðs í árslok 2000 eftir gjaldmiðlum, %

Næsta árs afborganir af teknum löngum lánnum eru fluttar af langtímaskuldum á skammtímaskuldir á efnahagsreikningi í árslok. Áætluð fjár-

hæð vegna þessa nemur 21.355 millj. kr. í árslok 2000, þar af eru 5.248 millj. kr. af innlendum lánnum og 16.107 millj. kr. af erlendum lánnum.

48. Krafa á ríkistekjur

Í millj. kr.	Staða í ársbyrjun	Hreyfingar ársins, nettó	Endurmat ársins	Staða í árslok
Kröfur á óinnheimtar ríkistekjur				
Markaðar skatttekjur	771	-17	-26	728
Aðrar rekstrartekjur	396	28	-	424
Kröfur á óinnheimtar ríkistekjur samtals.....	1.167	11	-26	1.152

Krafa á ríkistekjur sýnir 1.152 millj. kr. skuld ríkissjóðs í árslok 2000. Hér er um að ræða skuldir ríkissjóðs við aðila utan A-hluta ríkissjóðs sem

eiga kröfu á markaðar tekjur og aðrar rekstrartekjur.

49. Ógreidd gjöld (án vaxta)

Í millj. kr.	Staða í ársbyrjun	Hreyfingar ársins, nettó	Endurmat ársins	Staða í árslok
Ógreidd gjöld				
Ógreitt vegna sjúkrahúsa og sjúkrastofnana.	1.284	313	-	1.597
Ógreitt vegna heilsugæslustöðva.....	42	15	-	57
Ógreitt vegna kirkjugarðsgjalda, sóknargjalda o.fl.....	167	-52	-	115
Ógreitt vegna bygginga fjölbrautaskóla	10	-	-	10
Ógreitt vegna viðbótarlífeyrissparnaðar	138	57	-	195
Ógreitt vegna kaupa á húseignum Sjúkrahúss Rvíkur. .	1.615	-1.744	129	-
Ógreidd gjöld annarra A-hluta stofnana.....	2.913	413	-	3.326
Ógreiddar afurðatjónsbætur riðuveikifjár	50	-	-	50
Ógreiddar hafnaframkvæmdir	494	-276	-	218
Ógreidd gjöld samtals.....	6.713	-1.274	129	5.568

Ógreidd gjöld (án vaxta) eru ýmis áfallin gjöld sem koma til greiðslu eftir að uppgjörstímabili lýkur. Hjá stofnunum í A-hluta má nefna ýmsa

reikninga, sem eru ógreiddir við lok uppgjörárs og tilheyra því ári í kostnaðarlegu tilliti, en eru ekki greiddir fyrr en á næsta reikningsári.

50. Áfallnir ógjaldfallnir vextir, skammtímaskuldir

Í millj. kr.	Staða í ársbyrjun	Hreyfingar ársins, nettó	Endurmat ársins	Staða í árslok
Áfallnir ógjaldfallnir vextir	4.251	2.595	-	6.846

Áfallnir ógjaldfallnir vextir, skammtímaskuldir eru reiknaðir vextir til ársloka 2000 af skuldum ríkissjóðs, sem koma til greiðslu á árinu 2001. Áfallin ógjaldfallin vaxtagjöld ríkissjóðs skiptast í tvennt. Annars vegar eru skammtímaxvextir eins og þeir eru tilgreindir hér að framan. Hins vegar eru

langtímaxvextir, en þeir falla undir langtímaskuld-bindingar (samanber skýringu 46). Mörkin þarna á milli eru að skammtímaxvextirnir koma til greiðslu innan eins árs frá uppgjörstegi, en langtímaxvextirnir síðar.

51. Tekin stutt lán

Í millj. kr.	Staða í ársbyrjun	Ný lán á árinu	Afborganir á árinu	Endurmat ársins	Staða í árslok
Ríkisvixlar					
Ríkisvixlar	9.899	41.054	-44.983	-	5.970
Ríkisvixlar samtals	9.899	41.054	-44.983	-	5.970
Tekin stutt lán, önnur					
Ríkissjóður.....	81	-	-	0	81
A-hluta stofnanir.....	174	40	-60	-	154
Tekin stutt lán, önnur samtals.....	253	40	-60	0	234
Tekin stutt lán samtals.....	10.153	41.094	-45.042	0	6.205

Mismunur á teknum stuttum lánum og öðrum skammtímaskuldum er að skuldaviðurkenning í fomi útgefins skuldabréfs eða vixils, til skemmri tíma en eins árs, er ávallt til staðar fyrir hvert tekið stutt lán

Ríkisvixlar eru skammtímaskuldir til eins árs eða skemur. Uppistaðan í ofangreindum fjárhæðum eru vixlar til þriggja mánaða. Innlausn

umfram sölu nýrra ríkisvixla reyndist 3.929 millj. kr. á árinu 2000. Útistandandi ríkisvixlar í árslok námu 5.970 millj. kr.

Tekin stutt lán, önnur eru að stærstum hluta skuldir stofnana í A-hluta. Þar vega þyngst skuldir Vegagerðarinnar við verktaka vegna framkvæmda en þær námu 140 millj. kr. í árslok 2000.

52. Aðrar skammtímaskuldir

Í millj. kr.	Staða í ársbyrjun	Hreyfingar ársins, nettó	Endurmat ársins	Staða í árslok
Aðrar skammtímaskuldir				
Ríkissjóður	4.724	-1.562	130	3.292
A-hluta stofnanir	3.687	865	1	4.553
Aðrar skammtímaskuldir samtals	8.411	-697	131	7.845

Aðrar skammtímaskuldir eru skuldir á viðskiptareikningum þar sem hvorki skuldabréf eða víxill liggja til grundvallar.

Þessar skuldir námu alls 7.845 millj. kr. í árslok 2000, þar af voru skuldir ríkissjóðs 3.292 millj. kr. og stofnana 4.553 millj. kr. Hjá ríkissjóði vegur þyngst 2.297 millj. kr. skammtímaskuld vegna afdreginnar staðgreiðslu af launum og launatengd gjöld vegna desembermánaðar sem skilað er í jan-

úarmánuði 2001. Þá eru á viðskiptareikningi ríkissjóðs 207 millj. kr. vegna fjármagnstekjuskatts sem á að skila á árinu 2001. Hjá A-hluta stofnunum eru hæstar skammtímaskuldir Tryggingastofnunar ríkisins 1.664 millj. kr., Tollstjórans í Reykjavík 423 millj. kr., Framkvæmdasýslunnar 370 millj. kr., daggjaldastofnana 301 millj. kr. og Alþjóðaflugþjónustunnar 235 millj. kr.

FJÁRMÁLARÁÐUNEYTI
RÍKISBÓKHALD

Ríkisreikningur fyrir árið 2000

Séryfirlit
A-hluta ríkissjóðs

Séryfirlit 1. Tekjur ríkissjóðs – sundurliðun

Í þús. kr	Tekjur 2000	Fjárlög/ Fjáraukalög 2000	Innheimta 2000	Tekjur 1999
I Skatttekjur	200.651.382	205.497.500	193.686.013	187.795.706
1 Skattar á tekjur og hagnað	59.595.041	59.746.000	56.242.199	53.042.633
Skattar á tekjur og hagnað, einstaklingar.....	44.124.782	43.937.000	42.299.382	37.986.695
Tekjuskattur.....	42.853.245	42.451.000	41.029.547	36.854.740
Sérstakur tekjuskattur.....	1.271.536	1.486.000	1.269.835	1.131.955
Skattar á tekjur og hagnað, lögaðilar	9.679.166	10.738.000	8.259.000	9.125.993
Tekjuskattur.....	9.679.166	10.738.000	8.259.000	9.125.993
Skattar á tekjur og hagnað, ótalið annars staðar .	5.791.093	5.071.000	5.683.817	5.929.945
Skattur á fjármagnstekjur og staðgreiðsla	5.217.778	4.500.000	5.140.259	5.359.917
Gjald í Framkvæmdasjóð aldraðra	573.315	571.000	543.558	570.028
2 Tryggingagjöld.....	19.680.215	19.311.000	19.333.023	17.786.663
Tryggingagjald, almennt	15.914.959	15.499.000	15.556.037	13.655.550
Atvinnuþryggingagjald	3.473.048	3.496.000	3.482.067	3.842.536
Ábyrgðargjald atvinnurekenda vegna launa.....	146.584	148.000	144.009	133.206
Slysatryggingaiðgjald útgerðarmanna af launum og aflahlut sjómanna	145.627	168.000	145.454	155.331
Tryggingagjöld, ótalin annars staðar.....	-2	-	5.455	40
3 Eignarskattar	9.871.612	9.757.000	9.809.257	8.449.915
Skattar á hreina eign	5.173.250	5.223.000	5.211.046	4.093.023
Eignarskattur, einstaklingar.....	2.507.807	2.556.000	2.499.371	1.818.655
Sérstakur eignarskattur, einstaklingar.....	277.861	256.000	266.929	184.041
Eignarskattur, lögaðilar	1.975.961	2.013.000	2.025.520	1.729.925
Sérstakur eignarskattur, lögaðilar	411.621	398.000	419.227	360.402
Erfðafjárskattur	764.731	784.000	764.731	598.623
Skattar á fjármagnsviðskipti.....	3.139.644	3.022.000	3.054.908	2.995.380
Stimpilgjald	3.139.644	3.022.000	3.054.908	2.995.380
Sértækir óreglubundnir eignarskattar	163.399	168.000	158.548	143.603
Skipulagsgjald.....	112.507	116.000	107.656	95.111
Umsýslugjald til Fasteignamats ríkisins.....	50.892	52.000	50.892	48.492
Eignarskattar, reglubundnir, ótaldir annars staðar	630.588	560.000	620.024	619.286
Próunarsjóðsgjald	630.588	560.000	620.024	619.286
4 Skattar á viðskipti með vöru og þjónustu	102.844.225	108.170.400	99.946.606	100.823.910
Virðisaukaskattur	71.903.417	77.001.000	68.940.878	70.020.140
Vörugjöld.....	23.583.957	24.224.400	23.678.985	23.953.934
Vörugjald, almennt, af innflutningi	2.177.192	2.331.000	2.149.304	2.270.426
Vörugjald, almennt, af innlendri framleiðslu	697.335	753.000	695.765	687.750
Vörugjald af ökutækjum.....	4.959.795	5.321.000	5.025.135	5.895.953
Vörugjald af bensíni, almennt	2.127.438	1.986.000	2.127.438	1.760.273
Sérstakt vörugjald af bensíni	5.429.639	5.877.000	5.429.639	5.397.732
Markaðseftirlitsgjald á rafföng	36.129	26.000	36.064	31.239
Flutningsjöfnunargjald á sement.....	192.763	150.000	187.990	157.152
Flutningsjöfnunargjald á olíuvörur.....	461.884	485.000	462.229	545.182
Áfengisgjald af innflutningi.....	4.397.397	5.727.000	4.449.528	4.256.602
Áfengisgjald af innlendri framleiðslu.....	1.373.980			
			1.358.634	1.272.076

Séryfirlit 1. Tekjur ríkissjóðs – sundurliðun

Í þús. kr	Tekjur 2000	Fjárlög/ Fjáruka­lög 2000	Innheimta 2000	Tekjur 1999
Skilagjald á einnota umbúðir	525.682	450.000	497.307	451.068
Spilliefnagjald.....	153.989	162.800	149.746	126.054
Sérstakt vörugjald til Hafnabótasjóðs.....	194.531	190.000	198.258	187.699
Höfundarréttargjald	74.328	47.000	70.245	63.088
Búnaðargjald	449.561	333.000	446.598	470.393
Verðtilfærslugjald landbúnaðarins.....	229.042	270.000	270.495	267.204
Verðmiðlunargjald landbúnaðarins.....	86.845	112.300	102.457	100.121
Verðskerðingargjald landbúnaðarins.....	8.559	-	14.246	11.548
Ýmis vörugjöld	7.867	3.300	7.907	2.374
Rekstrarhagnaður ÁTVR, hluti.....	3.120.000	2.908.000	3.120.000	2.908.000
Tollar og aðflutningsgjöld.....	2.702.359	2.551.000	2.651.690	2.527.371
Aðflutningsgjöld, almenn	2.637.486	2.543.800	2.586.860	2.479.118
Ýmis gjöld af innflutningi	64.874	7.200	64.829	48.253
Útflutningsgjöld.....	11.798	17.000	11.356	-53.456
Sértækir þjónustuskattar	1.522.693	1.469.000	1.543.698	1.467.921
Menningarsjóðsgjald.....	79.214	120.000	79.214	92.833
Flugvallagjald	714.916	711.000	713.424	618.610
Forvarnargjald	596.918	500.000	611.981	628.131
Brunavarnagjald.....	124.690	103.000	131.711	123.882
Aðrir sértækir þjónustuskattar	6.956	35.000	7.367	4.465
5 Aðrir skattar á vöru og þjónustu.....	8.122.486	7.992.300	7.914.269	7.209.131
Neyslu- og leyfisskattar á skip og bifreiðar	7.339.389	7.216.000	7.202.431	6.509.050
Bifreiðagjald	2.550.435	2.547.000	2.510.854	2.341.352
Pungaskattur af díselbifreiðum	2.585.532	2.571.000	2.516.153	2.029.975
Pungaskattur, fast árgjald	2.053.549	1.950.000	2.028.878	2.009.273
Vítagjald	86.780	90.000	85.092	68.761
Skipagjald	63.093	58.000	61.453	59.689
Leyfisgjöld	130.050	277.600	125.668	111.156
Leyfi fyrir atvinnustarfsemi og tengd leyfi.....	21.671	64.500	21.631	15.485
Gjöld fyrir veitingu atvinnuréttinda o.fl.....	14.953	3.000	14.861	13.942
Önnur leyfisgjöld.....	93.426	210.100	89.176	81.729
Skráningargjöld.....	199.884	84.900	199.831	184.782
Eftirlitsgjöld	436.123	398.800	369.298	349.289
Ýmsir neyslu- og leyfisskattar	17.040	15.000	17.040	54.854
6 Skattar, ótaldir annars staðar	537.803	520.800	440.660	483.454
Skattar á atvinnurekstur.....	488.731	488.800	429.981	414.529
Iðnaðarmálagjald	184.813	125.000	163.895	174.620
Markaðsgjald	182.676	185.000	178.402	158.164
Framleiðslugjald af áli	52.340	124.000	52.921	47.064
Jöfnunargjald til Póst- og fjarskiptastofnunar	13.931	10.000	9.818	-
Rekstrargjald Póst- og fjarskiptastofnunar	54.182	44.800	13.777	38.191
Aðrir skattar á atvinnurekstur.....	789	-	11.169	-3.510
Sektir á skatttekjur	49.072	32.000	10.678	68.925

Séryfirlit 1. Tekjur ríkissjóðs – sundurliðun

Í þús. kr	Tekjur 2000	Fjárlög/ Fjáraukalög 2000	Innheimta 2000	Tekjur 1999
II Aðrar rekstrartekjur	19.030.346	17.134.800	15.153.830	17.465.152
1 Arðgreiðslur	2.477.241	2.278.000	2.404.096	2.733.474
Hluti af hagnaði Seðlabanka Íslands	667.507	217.000	594.362	594.362
Norræni Fjárfestingarbankinn	24.761		24.761	26.022
Hagnaður Lánasýslu ríkisins	34.696	-	34.696	-
Landssíminn hf.....	564.746	560.000	564.746	564.745
Landsbanki Íslands hf.....	467.500	1.501.000	467.500	338.461
Búnaðarbanki Íslands hf	325.500		325.500	252.000
Landsvirkjun	125.154		125.154	117.402
Rafmagnsveitur ríkisins.....	111.000		111.000	150.000
Reykjavíkurborg	94.027		94.027	-
Íslenskir aðalverktakar hf	39.061		39.061	39.096
Aðrar arðgreiðslur	23.290		23.290	33.946
Frihöfn Keflavíkurflugvelli	-	-	-	340.000
Fjárfestingarbanki atvinnulífsins hf	-	-	-	277.440
2 Vextir og aðrar eignatekjur	10.697.765	10.154.000	7.146.759	9.269.047
Vaxtatekjur og aðrar lánatekjur	10.521.405	10.050.000	6.971.103	9.120.700
Dráttarvextir og álag af ríkissjóðstekjum	5.664.284	5.000.000	2.215.787	4.614.251
Vextir af skammtímakröfum	860.642	550.000	882.419	518.409
Dráttarvextir af lánum	17.655		17.655	13.008
Refsivextir vegna lausafjárbindingar	-		-	7.559
Vextir af langtímakröfum	3.978.825	4.500.000	3.855.242	3.967.473
Aðrar eignatekjur	176.360	104.000	175.656	148.347
Afgjöld ríkisjarða	29.961	17.000	29.257	28.747
Lóðarleiga	42.561	10.000	42.561	28.510
Einkaleyfisgjald Happraðttis Háskóla Íslands.....	103.838	77.000	103.838	91.090
3 Neyslu- og leyfisgjöld fyrir þjónustu	4.579.159	3.440.100	4.456.754	4.313.738
Dómsmálagjöld	68.847	495.000	68.847	47.512
Gjöld fyrir embættisverk sýslumanna o.fl.	391.749	-	391.749	334.930
Áhættugjöld fyrir ríkisábyrgðir	28.738	105.000	28.738	49.124
Ábyrgðargjald ríkisábyrgða	172.466		179.552	200.019
Afnotagjöld Ríkisútvarpsins	1.776.747	1.625.000	1.748.539	1.730.270
Skólagjöld	429.019	-	429.019	404.215
Lendingargjöld	620.250	530.000	603.170	539.503
Prófgjöld.....	55.505	46.400	55.548	50.323
Göngudeildargjöld.....	100.912	100.000	100.912	102.075
Gjöld fyrir einkaleyfi, vörumerki og hönnunarvernd	116.285	57.100	116.506	97.540
Vottorðsgjöld.....	77.254	7.000	76.145	66.699
Aðgangur að opinberum skráum	242.488	194.300	158.521	235.789
Afgreiðslugjald skipa.....	35.665	-	35.662	37.023
Tollafgreiðslugjald	21.841	22.600	22.506	20.099
Auglýsingar í Lögbirtingablaði	23.458	26.000	23.406	21.997
Vegabréf.....	123.321	-	123.321	133.597
Ökuskírteini	75.483	70.400	75.483	74.460
Þinglýsing.....	144.334	157.500	144.334	151.651
Útgáfa skírteina.....	4.817	3.800	4.817	4.373
Ljósrit og endurrit úr embættisbókum.....	69.980	-	69.980	12.539

Séryfirlit 1. Tekjur ríkissjóðs – sundurliðun

Í þús. kr	Tekjur 2000	Fjárlög/ Fjáráukalög 2000	Innheimta 2000	Tekjur 1999
4 Neyslu- og þjónustugjöld fyrir eftirlit o.fl.	628.557	564.200	565.255	541.622
Eftirlitsgjald fjármálaeftirlits.....	192.506	192.300	192.506	199.585
Vinnueftirlitsgjald.....	62.976	46.500	66.989	53.170
Eftirlitsgjöld Loftferðaeftirlitsins	69.722	31.800	55.553	54.571
Flugleiðsögugjald vegna innanlandsflugs.....	-	20.000	-	-
Veðurþjónustugjald vegna innanlandsflugs	-	10.000	-	-
Eftirlitsgjöld Geislavarna ríkisins	7.732	6.200	7.990	6.782
Eftirlitsgjald með tryggingum ferðaskrifstofa	1.140	-	1.140	-
Fisksjúkdómagjald	2.555	2.000	3.010	1.000
Gjald af sláturleyfishöfum	9.674	10.000	10.085	8.922
Heilbrigðiseftirlitsgjald með sláturafurðum	55.693	60.000	5.564	49.407
Mengunareftirlitsgjald	4.276	5.500	4.567	4.124
Umsóknar-, faggildingar- og eftirlitsgjöld	13.605	15.000	9.838	12.904
Vopnaleitargjald.....	61.799	60.300	62.687	39.535
Skoðunargjald kvikmynda.....	6.727	5.000	6.636	4.689
Leyfis og árgjöld Póst- og fjarskiptastofnunar	91.236	72.000	89.386	77.976
Þjónustugjald Lyfjanefndar	32.177	11.600	32.565	17.105
Skráningargjald til Kvótapings	16.739	16.000	16.739	11.852
5 Sektor	508.499	528.000	441.841	589.197
Lögreglustjórasktir	315.070	378.000	293.630	294.834
Dómsektir.....	172.175	105.000	113.760	234.939
Ýmsar sektir	21.254	45.000	34.451	59.424
6 Aðrar aukatekjur	139.126	170.500	139.126	18.074
III Sala eigna	634.783	816.000	4.737.386	11.140.141
Sala fasteigna.....	415.631	-	415.631	486.726
Söluhagnaður	117.378	800.000	4.219.981	10.458.809
Internet á Íslandi	116.935		116.935	-
Eimskip hf. bréf í eigu Þjóðskjalasafns.....	443		443	-
Landsbanki Íslands hf.....	-		2.419.770	2.419.770
Búnaðarbanki Íslands hf.	-		1.682.833	1.682.833
Fjárfestingarbanki atvinnulífsins hf.	-	800.000	-	5.989.873
Áburðarverksmiðjan hf.	-		-	233.411
Íslenskir aðalverktakar hf.	-		-	128.426
Stofnfiskur hf.	-		-	3.600
Hólalax hf.	-		-	896
Sala á stærri vélum og tækjum	-	-	-	25.050
Sala á landi og réttindum.....	101.774	16.000	101.774	169.556
Sala á eignum Jarðasjóðs	64.360	16.000	64.360	110.825
Sala á landi og jarðeignum	-	-	-	7.085
Sala á réttindum.....	5.215	-	5.215	6.305
Önnur eignasala.....	32.199	-	32.199	45.341
IV Fjármagnstilfærslur	-	-	-	-

Séryfirlit 1. Tekjur ríkissjóðs – sundurliðun

Í þús. kr	Tekjur 2000	Fjárlög/ Fjáraukalög 2000	Innheimta 2000	Tekjur 1999
V Fjárframlög	1.231.414	795.700	1.233.560	1.294.083
1 Fjárframlög frá innlendum opinberum aðilum .	1.205.911	772.800	1.205.911	1.271.594
Fjárframlag Happpdrættis HÍ til Háskóla Íslands....	325.000	325.000	325.000	444.142
Hluti Seðlabanka Íslands í rekstri Vísindasjóðs....	145.000	145.000	145.000	145.000
Hluti Seðlabanka í rekstri Þjóðhagsstofnunar	59.800	59.800	59.800	58.500
Umsýslupóknun vegna tekjustofna vegaáætlunar	49.873	48.000	49.873	46.700
Hluti sveitarfélaga í innheimtukostnaði	214.997	137.000	214.997	192.194
Sveitarfélög, viðbótarframlag vegna lífeyris- skuldbindinga.....				
grunnskólakennara	327.940	-	327.940	327.038
Hluti sveitarfélaga í Listaháskóla Íslands.....	74.190	-	74.190	-
Hluti sveitarfélaga í Myndlista- og handíðaskóla Íslands.....	-	51.000	-	48.714
Hluti sveitarfélaga í rekstri Umferðaskólans	9.111	-	9.111	8.651
Vaxtatekjur sjóðs til síldarrannsóknna	-	7.000	-	-
Innheimtupóknum, ýmsir	-	-	-	655
2 Fjárframlög frá erlendum opinberum aðilum og alþjóðastofnunum.....	25.503	22.900	27.648	22.489
Framlag Bandaríkjanna til löggæslu	25.503	22.900	27.648	22.489
VI Sérstakt endurmat á virði ríkisfyrirtækja.....	3.167.250	-	3.167.250	4.938.228
Endurmat á virði Flugstöðvar Leifs Eiríkssonar	1.947.285	-	1.947.285	-
Endurmat á virði Orkubús Vestfjarða.....	1.219.966	-	1.219.966	-
Endurmat á virði Landssíma Íslands hf.	-	-	-	4.938.228
Tekjur alls.....	224.715.176	224.244.000	217.978.039	222.633.310

Skýrifirlit 2. Gjöld ráðuneyta og stofnana

Í þús. kr.	Reikningur 2000	Fjárheimildir/ Frv. til loka- fjárlaga 2000	Fjárlög 2000	Reikningur 1999
00 Æðsta stjórn ríkisins.....	2.149.409	2.196.541	1.996.800	1.875.529
101 Embætti forseta Íslands.....	131.286	124.313	119.400	110.790
201 Alþingi	1.504.317	1.490.871	1.352.900	1.113.835
205 Framkvæmdir á Alþingisreit	28.167	68.502	60.000	200.024
301 Ríkisstjórn	130.798	130.798	109.100	123.609
401 Hæstiréttur	72.239	72.239	65.400	67.742
610 Umboðsmaður Alþingis	63.513	64.698	60.300	51.633
620 Ríkisendurskoðun	219.089	245.120	229.700	207.896
01 Forsætisráðuneyti	1.458.527	1.541.293	1.223.200	1.689.290
101 Forsætisráðuneyti, aðalskrifstofa.....	155.273	143.635	129.800	140.104
190 Ýmis verkefni	807.788	857.462	660.300	413.510
199 Ráðstöfunarfé	-	-	5.000	-
201 Fasteignir forsætisráðuneytis.....	36.987	34.415	28.500	33.182
205 Mannvirkjagerð á Bessastöðum	-	-	-	28.991
211 Þjóðhagsstofnun	117.292	131.217	119.600	117.148
221 Byggðastofnun.....	-	-	-	562.000
231 Norræna ráðherranefndin.....	99.570	102.366	91.900	91.785
241 Umboðsmaður barna.....	18.559	18.036	16.400	15.937
251 Safnahús	100.890	103.957	54.600	18.475
261 Óbyggðanefnd	28.760	21.958	20.400	18.342
271 Ríkislögmaður	33.017	26.986	31.600	40.084
301 Lýðveldissjóður	-	-	-	99.964
902 Þjóðgarðurinn á Þingvöllum.....	55.258	82.261	40.100	109.767
996 Íslenska upplýsingasamfélagið	5.134	19.000	25.000	-
02 Menntamálaráðuneyti	22.459.236	22.984.355	21.699.200	21.368.024
101 Menntamálaráðuneyti, aðalskrifstofa.....	346.366	344.759	331.700	325.703
199 Ráðstöfunarfé	-	6.831	18.000	-
201 Háskóli Íslands.....	3.377.332	3.594.465	2.986.600	3.244.927
202 Tilraunastöð Háskólans að Keldum.....	113.582	151.822	114.100	106.717
203 Raunvísindastofnun Háskólans	187.141	180.168	171.200	170.804
204 Stofnun Sigurðar Nordals	13.222	12.750	12.700	11.847
205 Stofnun Árna Magnússonar á Íslandi	79.920	71.928	73.400	75.596
206 Orðabók Háskólans	23.714	32.252	20.700	20.743
207 Íslensk málstöð	7.035	11.739	14.600	17.493
208 Örnefnastofnun Íslands.....	11.376	13.329	11.700	10.892
210 Háskólinn á Akureyri	391.989	444.549	398.500	433.341
211 Tækniskóli Íslands	334.634	232.242	263.300	297.031
215 Kennaraháskóli Íslands.....	751.425	754.231	635.300	655.628
223 Rannsóknastofnun uppeldis- og menntamála.....	21.283	18.656	17.700	15.686
225 Samvinnuháskólinn	72.400	72.400	58.900	57.100
227 Viðskiptaháskólinn í Reykjavík.....	236.700	236.700	211.900	165.700
228 Listaháskóli Íslands.....	246.197	246.197	156.900	69.053
231 Rannsóknarráð Íslands	60.548	56.909	56.700	52.075
234 Ritlauna- og rannsóknasjóður prófessora	-	-575	75.600	-
235 Rannsóknir og þróun í upplýsingatækni og umhverfismálum	118.513	91.066	85.000	108.934
236 Vísindasjóður.....	165.719	117.370	170.000	176.962
237 Tæknisjóður	197.620	130.796	200.400	213.813

Séryfirlit 2. Gjöld ráðuneyta og stofnana

Í þús. kr.		Reikningur 2000	Fjárheimildir/ Frv. til loka- fjárlaga 2000	Fjárlög 2000	Reikningur 1999
238	Bygginga- og tækjasjóður	29.366	161.798	77.000	70.795
239	Rannsóknarnámssjóður	36.355	16.167	30.000	27.613
269	Háskóla- og vísindastofnanir, viðhald og stofnkostn.	272.908	414.317	254.000	145.383
299	Háskóla- og rannsóknastarfsemi	68.658	127.297	310.800	107.512
301	Menntaskólinn í Reykjavík	227.810	265.489	245.000	241.705
302	Menntaskólinn á Akureyri	177.585	176.547	194.400	198.413
303	Menntaskólinn á Laugarvatni	65.021	61.017	70.700	69.765
304	Menntaskólinn við Hamrahlíð	311.165	347.943	308.600	326.977
305	Menntaskólinn við Sund	213.269	191.507	225.700	246.425
306	Framhaldsskóli Vestfjarða	100.109	91.851	103.300	105.411
307	Menntaskólinn á Egilsstöðum	95.517	99.112	94.700	103.169
308	Menntaskólinn í Kópavogi	362.141	239.997	315.700	362.986
309	Kvennaskólinn í Reykjavík	153.377	158.161	157.700	155.548
316	Fasteignir framhaldsskóla	162.883	125.571	10.000	28.015
317	Sameignir skólanna á Laugarvatni	-	-	-	4.806
318	Framhaldsskólar, stofnkostnaður	285.719	478.290	398.000	471.687
319	Framhaldsskólar, almennt	450.224	608.070	723.400	311.786
350	Fjölbrautaskólinn í Breiðholti	443.103	344.840	430.500	516.046
351	Fjölbrautaskólinn Ármúla	237.302	201.251	235.600	239.223
352	Flensborgarskóli	189.494	166.771	192.600	211.374
353	Fjölbrautaskóli Suðurnesja	213.650	236.305	218.300	244.068
354	Fjölbrautaskóli Vesturlands	215.354	177.780	203.400	232.021
355	Framhaldsskólinn í Vestmannaeyjum	83.506	96.128	86.800	86.981
356	Fjölbrautaskóli Norðurlands vestra	156.911	118.973	138.100	149.957
357	Fjölbrautaskóli Suðurlands	226.106	249.846	252.300	244.660
358	Verkmenntaskóli Austurlands	85.709	90.344	76.000	69.710
359	Verkmenntaskólinn á Akureyri	379.118	350.658	369.500	404.984
360	Fjölbrautaskólinn í Garðabæ	177.897	174.932	175.200	177.480
361	Framhaldsskólinn í A-Skaftafellssýslu	35.513	33.663	34.000	34.627
362	Framhaldsskólinn á Húsavík	56.746	56.855	59.100	58.095
363	Framhaldsskólinn á Laugum	50.438	46.297	52.400	46.043
365	Borgarholtsskóli	221.937	186.064	219.400	213.664
430	Samskiptamiðstöð heyrnarlausra og heyrnarkertra	34.465	26.368	20.700	34.871
441	Fullorðinsfræðsla fatlaðra	82.822	102.190	106.300	94.575
451	Símenntun og fjarvinnsluverkefni	55.289	62.000	76.000	-
506	Vélskóli Íslands	71.445	105.294	97.600	83.451
507	Stýrimannaskólinn í Reykjavík	36.587	32.086	35.000	41.827
514	Iðnskólinn í Reykjavík	603.156	604.916	596.200	578.202
516	Iðnskólinn í Hafnarfirði	172.133	170.587	176.500	121.885
541	Hússtjórnarskólinn í Reykjavík	15.127	15.127	15.200	18.011
551	Hússtjórnarskólinn Hallormsstað	12.900	12.900	12.900	14.365
561	Myndlista- og handiðaskóli Íslands	-	-55.739	-	122.853
562	Leiklistarskóli Íslands	31.856	31.856	44.700	41.000
563	Tónlistarskólinn í Reykjavík	12.585	13.592	14.500	14.100
564	Listdansskólinn	53.269	15.406	28.300	38.381
571	Sjómannaskólahúsið	32.520	32.275	33.500	34.319
581	Verslunarskóli Íslands	354.000	354.000	288.500	367.836
606	Framhaldsskólinn Skógum	-	-	-	13.036
610	Fasteignir héraðsskóla	35.559	34.010	17.300	15.563

Ríkisreikningur A-hluti 2000

Séryfirlit 2. Gjöld ráðuneyta og stofnana

Í þús. kr.		Reikningur 2000	Fjárheimildir/ Frv. til loka- fjárlaga 2000	Fjárlög 2000	Reikningur 1999
720	Grunnskólar, almennt.....	80.025	100.394	115.700	91.923
725	Námshagnastofnun.....	246.357	263.483	266.200	313.123
804	Kvikmyndaskoðun.....	10.229	1.975	7.000	9.953
872	Lánasjóður íslenskra námsmanna.....	1.910.000	1.910.000	1.910.000	1.780.000
884	Jöfnun á námskostnaði.....	348.727	370.183	344.200	239.479
902	Þjóðminjasafn Íslands.....	164.794	150.832	157.200	208.902
903	Þjóðskjalasafn Íslands.....	83.842	85.624	90.500	71.684
905	Landsbókasafn Íslands - Háskólabókasafn.....	320.705	370.454	317.700	282.279
906	Listasafn Einars Jónssonar.....	8.449	10.685	9.100	9.077
907	Listasafn Íslands.....	73.892	98.597	77.400	62.966
909	Blindrabókasafn Íslands.....	48.487	44.227	41.600	39.504
919	Söfn, ýmis framlög.....	33.817	36.789	34.500	20.831
950	Rekstrarhagræðing.....	-	12.735	-	-
969	Menningarstofnanir, viðhald og stofnkostnaður.....	677.600	697.156	388.000	512.984
971	Ríkisútvarpið.....	1.776.747	1.776.747	1.625.000	1.730.270
972	Íslenski dansflokkurinn.....	54.692	40.469	57.000	59.556
973	Þjóðleikhús.....	444.000	444.000	378.000	365.570
974	Sinfóníuhljómsveit Íslands.....	181.562	181.562	169.300	155.004
975	Menningarsjóður útvarpsstöðva.....	79.214	79.214	120.000	92.833
976	Menningarsjóður.....	13.211	6.472	13.000	12.779
978	Listasjóðir.....	198.927	208.016	164.500	171.091
979	Húsafriðunarsjóður.....	10.984	-7.151	28.500	61.186
980	Listskreytingasjóður.....	6.554	18.126	8.000	1.144
981	Kvikmyndasjóður.....	189.318	188.878	205.800	171.067
982	Listir, framlög.....	497.616	521.472	439.700	402.954
983	Ýmis fræðistörf.....	53.416	53.079	42.000	21.547
984	Norræn samvinna.....	23.865	29.587	31.500	14.826
985	Alþjóðleg samskipti.....	345.572	331.999	313.100	295.032
988	Æskulýðsmál.....	46.163	50.377	47.500	43.615
989	Ýmis íþróttamál.....	181.232	187.943	173.900	160.570
995	Tungutækni.....	741	40.000	-	-
996	Íslenska upplýsingasamfélagið.....	102.261	108.070	136.000	113.149
999	Ýmislegt.....	100.916	101.068	77.000	81.878
03	Utanríkisráðuneyti.....	4.807.020	5.451.623	3.778.000	3.634.790
101	Utanríkisráðuneyti, aðalskrifstofa.....	688.830	658.292	575.900	573.572
190	Ýmis verkefni.....	321.548	168.705	184.000	91.603
199	Ráðstöfunarfé.....	-	-	5.000	-
201	Sýslumaðurinn á Keflavíkflugvelli.....	470.503	443.432	376.700	370.992
211	Flugmálastjórn Keflavíkflugvelli.....	511.570	679.690	442.400	414.736
301	Sendiráð Íslands í Berlín.....	59.145	58.700	58.000	55.272
302	Sendiráð Íslands í Kaupmannahöfn.....	37.841	39.800	39.200	37.226
303	Sendiráð Íslands í London.....	55.597	64.560	62.600	43.021
304	Sendiráð Íslands í Moskvu.....	62.838	53.100	52.500	49.308
305	Sendiráð Íslands í Osló.....	41.962	41.000	39.700	38.665
306	Sendiráð Íslands í París og fastanefnd hjá OECD, UNESCO og FAO.....	84.281	89.300	88.700	70.976
307	Sendiráð Íslands í Stokkhólmi.....	30.942	35.200	34.600	29.488
308	Sendiráð Íslands í Washington.....	71.632	61.900	60.600	39.488

Séryfirlit 2. Gjöld ráðuneyta og stofnana

Í þús. kr.		Reikningur 2000	Fjárheimildir/ Frv. til loka- fjárlaga 2000	Fjárlög 2000	Reikningur 1999
309	Fastanefnd Íslands hjá Sameinuðu þjóðunum og aðalræðismaður Íslands í New York	99.478	87.700	86.400	78.953
310	Sendiráð Íslands í Brussel og hjá Evrópusambandinu	86.345	87.500	86.200	83.434
311	Fastanefnd Íslands hjá Norður-Atlantshafsbandalaginu	68.151	68.900	67.000	72.969
312	Fastanefnd Íslands hjá alþjóðastofnunum og EFTA í Genf.....	62.547	61.100	59.800	60.704
313	Fastanefnd Íslands hjá Öryggis- og samvinnustofnun Evrópu	26.524	29.200	28.600	20.546
314	Sendiráð Íslands í Peking	62.851	59.000	58.400	57.508
315	Aðalræðismannsskrifstofa Íslands í Winnipeg	23.527	20.100	19.600	1.284
317	Sendiráð Íslands í Helsinki.....	33.612	42.300	41.400	27.467
318	Fastanefnd Íslands hjá Evrópuráðinu	29.786	31.400	30.800	41.819
320	Sendiráð, almennt.....	787.215	1.218.709	144.600	494.474
390	Þróunarsamvinnustofnun Íslands	298.595	305.213	294.000	228.410
391	Þróunarmál og alþjóðleg hjálparstarfsemi	146.687	217.708	163.700	173.546
401	Alþjóðastofnanir	470.543	654.643	477.600	315.807
611	Útflutningsráð Íslands	174.471	174.471	176.000	163.521
996	Íslenska upplýsingasamfélagið	-	-	24.000	-
04	Landbúnaðarráðuneyti.....	9.502.476	9.106.639	8.971.400	9.345.643
101	Landbúnaðarráðuneyti, aðalskrifstofa	127.223	126.025	118.800	120.348
190	Ýmis verkefni	121.191	116.451	89.000	213.723
199	Ráðstöfunarfé	-	-	6.000	-
211	Rannsóknastofnun landbúnaðarins	182.800	198.187	171.700	177.450
221	Veiðimálastofnun.....	38.157	35.901	35.900	30.823
222	Veiðimálastjóri	13.572	13.665	13.900	13.534
233	Yfirdýralæknir.....	322.649	203.460	265.200	278.280
236	Aðfangaeftirlit ríkisins.....	12.600	17.851	13.100	13.365
261	Landbúnaðarháskólinn á Hvanneyri í Borgarfirði.....	139.649	95.392	132.600	141.706
271	Hólaskóli á Hólum í Hjaltadal.....	149.886	126.165	125.600	123.725
283	Garðyrkjuskóli ríkisins	106.185	88.418	85.800	76.357
293	Hagþjónusta landbúnaðarins.....	15.232	14.601	15.200	14.720
311	Landgræðsla ríkisins.....	231.056	235.760	246.200	263.530
321	Skógrækt ríkisins	191.247	152.637	177.400	195.889
324	Landgræðslusjóður	-	-	-	-86.279
331	Héraðsskógar.....	78.493	86.285	77.900	63.647
341	Átak í landgræðslu og skógrækt	89.122	99.906	101.000	96.386
343	Landshlutabundin skógrækt	96.987	97.337	99.000	30.089
801	Greiðslur vegna mjólkurframleiðslu	3.596.533	3.596.533	3.558.000	3.464.126
805	Greiðslur vegna sauðfjárframleiðslu	2.339.875	2.185.578	2.215.000	2.381.564
811	Bændasamtök Íslands	262.400	262.400	262.400	249.200
813	Framleiðsluráð landbúnaðarins.....	-	-	-	-1.037
818	Búnaðarsjóður.....	265.616	265.616	183.000	252.421
821	Framleiðnisjóður landbúnaðarins.....	170.000	170.000	170.000	175.000
823	Lánasjóður landbúnaðarins	183.945	183.945	150.000	169.158
824	Verðmiðlun landbúnaðarvара	94.445	94.445	112.300	100.121
826	Stofnverndarsjóður búfjár	638	638	1.000	665
827	Fóðursjóður.....	377.576	377.576	340.000	309.869
829	Útflutningsgjald á hross	12.119	12.119	16.000	7.278

Skýrifirlit 2. Gjöld ráðuneyta og stofnana

Í þús. kr.	Reikningur 2000	Fjárheimildir/ Frv. til loka- fjárlaga 2000	Fjárlög 2000	Reikningur 1999
831 Jarðasjóður og Jarðeignir ríkisins.....	84.065	3.709	43.500	252.869
840 Lán til fiskeldis	12.526	12.526	-	21.985
841 Fiskeldisrannsóknir	22.900	22.900	22.900	22.900
843 Fiskræktarsjóður	12.992	62.782	15.000	14.202
851 Greiðslur vegna riðuveiki	37.832	37.832	52.000	44.530
891 Sérstakar greiðslur í landbúnaði	112.966	110.000	56.000	113.500
05 Sjávarútvegsráðuneyti	2.508.409	3.245.375	2.453.200	2.505.482
101 Sjávarútvegsráðuneyti, aðalskrifstofa	128.167	134.090	127.100	133.421
190 Ýmis verkefni	172.166	215.411	151.300	133.622
199 Ráðstöfunarfé	-	980	3.000	-
202 Hafrannsóknastofnunin	852.708	916.006	832.800	752.590
203 Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins.....	132.149	107.768	111.900	124.851
204 Fiskistofa	443.468	497.521	396.600	397.219
207 Gjaldtökusjóður ólögmeats sjávarafla	22.148	71.658	45.000	25.948
208 Bygging hafrannsóknaskips.....	-862	-34.551	-	33.395
209 Byggingarsjóður hafrannsóknaskips.....	176	300.176	-	124.663
210 Sjóður til síldarrannsókna	-	-	7.000	-
211 Kvótaping	10.317	17.609	16.000	12.527
213 Verðlagsstofa skiptaverðs.....	15.501	27.159	21.300	17.512
215 Gengismunasjóður	4.178	45.541	-	9.931
216 Gæða- og orkufjársgjóður	1.875	12.490	-	3.374
217 Sjávarspendýrasjóður	-54	3.067	-	-26
218 Veiðarfærarannsóknir	-5.286	8.638	-	13.965
219 Tækjasjóður matvælarannsóknna.....	1.920	14.310	-	3.910
272 Bygging rannsóknastofnana sjávarútvegsins	27.175	52.123	5.600	14.759
273 Sjávarútvegshús, undirbúningur	-4.541	57.102	-	-5.756
274 Húsbyggingarsjóður.....	-4.666	59.327	-	-4.045
811 Þróunarsjóður sjávarútvegsins.....	629.796	629.796	650.000	619.987
901 Skrifstofa rannsóknastofnana atvinnuveganna.....	82.074	109.154	85.600	93.636
06 Dóms- og kirkjumálaráðuneyti	11.573.779	11.701.970	10.891.500	10.797.011
101 Dóms- og kirkjumálaráðuneyti, aðalskrifstofa	184.266	185.253	173.700	187.733
102 Stjórnartíðindi.....	13.801	14.062	3.800	-187
103 Lagasafn	-858	17.846	-	3.428
105 Lögbirtingablað	24.520	56.448	26.000	23.592
111 Kosningar	1.981	1.981	1.600	34.024
190 Ýmis verkefni	65.578	101.572	56.100	63.672
199 Ráðstöfunarfé	-	-	8.000	-
201 Hæstiréttur	50.036	47.144	48.300	55.728
210 Héraðsdómstólar	532.774	510.750	506.300	501.217
231 Málskostnaður í opinberum málum	235.828	235.828	92.300	88.208
232 Opinber réttaraðstoð	70.905	70.905	45.600	61.961
235 Bætur brotápola.....	20.880	20.880	40.000	17.772
251 Persónuvernd.....	16.506	34.500	-	-
301 Ríkissaksóknari	68.206	77.007	65.000	60.273
303 Ríkislögreglustjóri.....	528.454	427.740	333.000	324.856
305 Lögregluskóli ríkisins.....	94.492	108.045	96.400	77.241
311 Lögreglustjórinn í Reykjavík	1.594.369	1.569.482	1.482.600	1.623.646
321 Almannaþing ríkisins	48.618	49.135	50.900	51.016

Séryfirlit 2. Gjöld ráðuneyta og stofnana

Í þús. kr.		Reikningur 2000	Fjárheimildir/ Frv. til loka- fjárlaga 2000	Fjárlög 2000	Reikningur 1999
325	Neyðarsímsvörun	59.343	61.363	57.700	54.762
331	Umferðarráð	103.408	109.888	88.900	82.816
341	Áfengis- og fíkniefnamál	133	5.000	48.500	6.115
390	Ýmis löggæslumál	8.866	42.035	49.500	173.343
391	Húsnæði löggæslustofnana	4.668	15.422	10.000	6.200
395	Landhelgisgæsla Íslands	898.450	876.379	840.300	842.709
396	Landhelgissjóður Íslands	16.420	29.836	-	14.685
397	Schengen samstarf	105.672	189.600	199.600	113.169
398	Útlendingaeftirlitið	80.817	49.591	67.000	45.143
411	Sýslumaðurinn í Reykjavík	188.980	185.681	182.100	181.566
412	Sýslumaðurinn á Akranesi	97.559	106.483	92.200	98.021
413	Sýslumaðurinn í Borgarnesi	80.063	73.920	76.200	77.000
414	Sýslumaðurinn í Stykkishólmi	97.248	97.668	94.700	95.504
415	Sýslumaðurinn í Búðardal	21.648	23.076	21.500	22.405
416	Sýslumaðurinn á Patreksfirði	58.973	43.521	49.800	56.157
417	Sýslumaðurinn í Bolungarvík	30.218	29.554	27.300	28.439
418	Sýslumaðurinn á Ísafirði	124.542	124.516	114.100	121.113
419	Sýslumaðurinn á Hólmavík	33.063	33.593	30.200	29.362
420	Sýslumaðurinn á Blönduósi	77.892	82.433	72.000	75.317
421	Sýslumaðurinn á Sauðárkróki	85.050	79.445	75.100	88.785
422	Sýslumaðurinn á Siglufirði	49.148	50.472	41.600	43.112
423	Sýslumaðurinn á Ólafsfirði	27.984	28.070	29.200	27.659
424	Sýslumaðurinn á Akureyri	256.597	266.394	247.500	257.443
425	Sýslumaðurinn á Húsavík	107.617	113.313	103.800	106.224
426	Sýslumaðurinn á Seyðisfirði	116.446	113.182	104.000	108.298
427	Sýslumaðurinn í Neskaupstað	-	-	34.400	37.774
428	Sýslumaðurinn á Eskifirði	106.484	116.570	74.800	73.157
429	Sýslumaðurinn á Höfn í Hornafirði	49.103	46.292	45.200	46.767
430	Sýslumaðurinn í Vík í Mýrdal	36.251	32.850	32.400	32.710
431	Sýslumaðurinn á Hvolsvelli	57.300	54.633	53.300	55.335
432	Sýslumaðurinn í Vestmannaeyjum	111.535	123.217	99.200	101.875
433	Sýslumaðurinn á Selfossi	216.927	173.228	183.000	204.724
434	Sýslumaðurinn í Keflavík	297.612	274.779	271.200	285.143
436	Sýslumaðurinn í Hafnarfirði	324.517	344.987	303.600	309.648
437	Sýslumaðurinn í Kópavogi	228.712	238.644	218.000	215.330
490	Ýmis rekstrarkostnaður sýslumannsembætta	182.764	161.875	203.100	148.834
491	Húsnæði og búnaður sýslumanna	167.427	188.706	147.800	90.366
501	Fangelsismálastofnun ríkisins	490.971	517.235	495.100	470.447
591	Fangelsisbyggingar	3.700	11.585	7.000	32.130
701	Biskup Íslands	773.352	793.773	749.700	731.786
705	Kirkjumálasjóður	130.970	130.970	130.100	119.597
707	Kristnisjóður	41.200	41.200	41.200	40.000
733	Kirkjugarðsgjöld	548.297	548.297	530.000	487.424
735	Sóknargjöld	1.311.071	1.311.071	1.294.000	1.188.637
736	Jöfnunarsjóður sókna	214.421	214.421	213.000	195.801
996	Íslenska upplýsingasamfélagið	-	18.624	13.000	-
07	Félagsmálaráðuneyti	11.266.292	11.242.558	11.201.800	11.483.076
101	Félagsmálaráðuneyti, aðalskrifstofa	158.965	161.727	145.600	154.656
199	Ráðstöfunarfé	-	-	5.000	-

Skýrifirlit 2. Gjöld ráðuneyta og stofnana

Í þús. kr.	Reikningur 2000	Fjárheimildir/ Frv. til loka- fjárlaga 2000	Fjárlög 2000	Reikningur 1999	
205	Íbúðalánasjóður, leiguíbúðir	100.000	100.000	100.000	242.704
302	Ríkissáttasemjari	74.199	72.138	39.100	19.966
311	Jafnréttisráð	30.508	36.808	37.900	36.466
313	Jafnréttisstofa	14.291	14.100	-	-
331	Vinnueftirlit ríkisins	253.344	298.883	226.500	238.208
400	Barnaverndarstofa	484.278	507.996	472.500	364.183
401	Barnaverndarráð	13.409	14.581	14.700	12.492
700	Málefni fatlaðra	131.183	169.032	181.400	138.066
701	Málefni fatlaðra, Reykjavík	804.870	718.576	755.000	705.085
702	Málefni fatlaðra, Reykjanesi	607.691	618.614	600.000	534.290
703	Málefni fatlaðra, Vesturlandi	128.286	128.333	126.900	118.920
704	Málefni fatlaðra, Vestfjörðum	99.875	97.590	85.400	77.721
705	Málefni fatlaðra, Norðurlandi vestra	151.566	151.511	146.100	140.447
706	Málefni fatlaðra, Norðurlandi eystra	388.529	400.638	345.200	337.897
707	Málefni fatlaðra, Austurlandi	125.463	127.673	119.400	102.399
708	Málefni fatlaðra, Suðurlandi	226.210	204.740	203.900	190.924
711	Styrktarfélag vangefinna	352.600	352.600	312.900	273.701
720	Skálatúnsheimilið, Mosfellsbæ	148.600	148.600	142.600	138.200
722	Sólheimar Grímsnesi	126.000	126.000	121.300	117.800
750	Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins	121.851	103.520	113.600	117.907
795	Framkvæmdasjóður fatlaðra	295.884	305.056	235.000	246.168
801	Jöfnunarsjóður sveitarfélaga	4.464.609	4.464.609	3.755.000	4.347.844
950	Rekstrarhagræðing	-	8.676	11.000	-
971	Erfðafjárjóður	21.107	-111.972	-	141.995
972	Bjargráðasjóður Íslands	30.000	30.000	30.000	35.000
980	Vinnumálastofnun	134.059	166.208	137.900	143.584
981	Vinnumál	29.394	40.941	32.800	49.803
982	Ábyrgðasjóður launa	104.135	104.135	100.000	115.479
984	Atvinnuleysistryggingasjóður	1.288.580	1.288.580	2.343.000	1.934.907
985	Félagsmálaskóli alpýðu	21.600	21.600	21.600	23.200
987	Tryggingasjóður sjálfstætt starfandi einstaklinga	3.735	3.735	26.700	2.268
999	Félagsmál, ýmis starfsemi	331.474	367.329	213.800	380.795
08	Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneyti	78.479.090	77.894.647	73.667.100	72.620.716
101	Heilbrigðis og tryggingamálaráðuneyti, aðalskrifst..	251.983	248.174	227.900	241.479
199	Ráðstöfunarfé	-	-	8.000	-
201	Tryggingastofnun ríkisins	663.405	593.366	644.200	644.106
203	Bætur samkvæmt lögum um félagslega aðstoð	5.442.981	5.424.176	5.486.300	4.909.686
204	Lífeyristryggingar	20.258.032	20.258.032	18.780.000	17.530.375
206	Sjúkratryggingar	10.873.040	10.873.040	9.331.100	9.865.360
207	Verkgreiðslur til sjúkrahúsa og heilsugæslustöðva..	-	-	720.000	-
208	Slysatryggingar	521.246	521.246	590.000	473.778
214	Eftirlaunasjóður aldraðra	199.892	199.892	225.000	219.120
301	Landlæknir	161.416	120.085	108.000	130.468
311	Héraðslæknir í Reykjavík	22.521	28.508	17.600	17.370
315	Héraðslæknir á Norðurlandi eystra	10.087	10.595	9.400	10.344
324	Heyrnar- og talmeinaastöð Íslands	118.678	94.872	102.600	80.884
326	Sjónstöð Íslands	53.022	47.449	48.600	45.975
327	Geislavarnir ríkisins	34.368	33.614	32.000	30.402
330	Manneldisráð	12.010	12.474	11.800	11.034

Séryfirlit 2. Gjöld ráðuneyta og stofnana

Í þús. kr.		Reikningur 2000	Fjárheimildir/ Frv. til loka- fjárlaga 2000	Fjárlög 2000	Reikningur 1999
340	Málefni fatlaðra	67.875	82.808	68.800	74.328
358	Fjórðungssjúkrahúsið Akureyri.....	2.228.449	2.182.613	2.113.000	2.071.129
368	Sólvangur, Hafnarfirði.....	360.523	377.578	348.500	334.375
370	Sjúkrahús með fjölbætta starfsemi.....	47.013	133.393	72.600	17.253
373	Sjúkrahús í Reykjavík.....	18.945.353	18.574.517	17.482.000	17.650.965
378	Læknishéraðasjóður.....	7.158	10.897	2.500	398
379	Sjúkrahús, óskipt	-13.526	71.974	87.000	1.622.145
381	Sjúkrahús og læknisbústaðir	242.691	167.884	253.400	270.949
385	Framkvæmdasjóður aldraðra.....	564.201	534.887	550.000	553.149
393	Lyfjamál.....	7.564	7.457	7.600	5.106
395	Lyfjaeftirlit ríkisins.....	25.085	16.012	20.600	61.116
396	Lyfjanefnd.....	65.710	67.644	47.100	55.230
399	Heilbrigðismál, ýmis starfsemi.....	479.111	484.945	407.700	464.759
400	St. Jósefsspítali, Hafnarfirði	471.027	427.123	431.800	441.053
408	Sunnuhlíð, Kópavogi.....	185.065	185.065	173.700	186.300
409	Hjúkrunarheimilið Skjól	392.518	392.518	371.700	362.300
410	Hjúkrunarheimilið Eir.....	421.977	421.977	400.000	380.500
411	Garðvangur, Garði.....	150.550	150.550	141.300	141.300
412	Hjúkrunarheimilið Skógarbær	314.101	314.101	293.700	305.500
413	Hjúkrunarheimilið Droplaugarstöðum	251.797	251.797	225.700	222.800
414	Hjúkrunarheimilið Lundur, Hellu.....	72.423	72.423	69.200	66.600
415	Hjúkrunarheimilið Hulduhlíð, Eskifirði	56.958	56.958	54.300	55.800
416	Hjúkrunarheimilið Hornbrekka, Ólafsfirði.....	68.457	68.457	65.400	63.000
417	Hjúkrunarheimilið Naust, Þórshöfn	23.930	23.930	22.800	26.000
420	Samtök áhugamanna um áfengisvandamálið	342.100	342.100	329.100	284.100
421	Víðines.....	150.318	150.318	129.300	123.900
422	Hlaðgerðarkot	53.700	53.700	48.300	47.900
430	Sjálfsbjörg, hjúkrunar- og endurhæfingarstofnun	249.100	249.100	233.300	224.900
431	Heilsustofnun Náttúruvæðingafélags Íslands	283.500	283.500	255.700	251.200
432	Vistheimilið Bjarg.....	30.600	30.600	29.100	27.900
435	Hlein, heimili fyrir heilaskaddaða	57.000	57.000	53.300	55.000
490	Vistun ósakhæfra afbrotamanna.....	111.623	109.330	102.100	106.158
495	Daggjaldastofnanir	3.699.907	3.699.907	3.538.500	3.087.036
496	Reynslusveitarfélagið Akureyri.....	321.046	321.046	300.900	223.400
497	Reynslusveitarfélagið Hornafjörður.....	124.553	124.553	120.000	122.200
500	Heilsugæslustöðvar, almennt.....	77.352	124.373	366.000	55.395
501	Sjúkraflutningar	290.593	305.293	298.800	275.908
505	Heilsugæsla í Reykjavík	755.150	688.149	605.500	588.087
510	Heilsuverndarstöðin í Reykjavík.....	402.619	396.164	341.100	401.801
515	Heilsugæslustöðin Lágmúla í Reykjavík	90.700	90.700	67.500	69.739
517	Læknavaktin.....	154.500	154.500	138.000	133.142
522	Heilsugæslustöðin Borgarnesi	60.773	62.197	57.500	59.159
524	Heilsugæslustöðin Ólafsvík.....	48.950	48.687	42.000	51.608
525	Heilsugæslustöðin Grundarfirði	25.876	25.935	22.000	21.738
526	Heilsugæslustöðin Búðardal	43.567	45.181	36.800	41.485
551	Heilsugæslustöðin Ólafsfirði	28.808	30.296	21.500	25.058
552	Heilsugæslustöðin Dalvík.....	39.822	41.524	37.100	40.683
553	Reynslusveitarfélagið Akureyri.....	262.675	262.675	189.600	169.209
568	Reynslusveitarfélagið Hornafjörður.....	58.340	58.340	49.600	49.250

Séryfirlit 2. Gjöld ráðuneyta og stofnana

Í þús. kr.		Reikningur 2000	Fjárheimildir/ Frv. til loka- fjárlaga 2000	Fjárlög 2000	Reikningur 1999
571	Heilsugæslustöðin Kirkjubæjarklaustri.....	20.750	22.860	20.200	20.993
572	Heilsugæslustöðin Vík í Mýrdal.....	22.992	23.120	22.600	23.199
574	Heilsugæslustöðin Rangárpingi.....	56.400	55.988	51.300	54.456
576	Heilsugæslustöðin Laugarási.....	38.643	38.881	35.400	40.657
578	Heilsugæslustöðin Hveragerði.....	27.076	31.128	18.000	23.043
579	Heilsugæslustöðin Þorlákshöfn.....	19.808	23.503	19.600	19.753
582	Heilsugæslustöðin Hafnarfirði.....	175.075	168.695	159.100	159.483
583	Heilsugæslustöðin Garðabæ.....	74.651	79.264	67.800	58.589
584	Heilsugæsla í Kópavogi.....	208.120	201.012	182.500	170.548
585	Heilsugæslustöðin Seltjarnarnesi.....	117.496	115.565	110.800	103.163
586	Heilsugæslustöðin Reykjalundi.....	85.088	77.774	68.900	70.815
621	Forvarnasjóður.....	67.864	69.963	70.600	66.913
711	Heilbrigðisstofnunin Akranesi.....	853.183	763.719	770.000	805.678
715	St. Fransiskusspítali, Stykkishólmi.....	209.800	209.800	190.900	211.282
721	Heilbrigðisstofnunin Patreksfirði.....	141.065	133.005	132.300	128.149
725	Heilbrigðisstofnunin Ísafjarðarbæ.....	446.975	445.452	438.500	428.224
731	Heilbrigðisstofnunin Bolungarvík.....	77.149	87.873	81.400	77.041
735	Heilbrigðisstofnunin Hólmavík.....	72.953	61.643	63.800	67.599
741	Heilbrigðisstofnunin Hvammstanga.....	154.241	155.678	146.700	135.182
745	Heilbrigðisstofnunin Blönduósi.....	227.450	235.694	213.900	203.365
751	Heilbrigðisstofnunin Sauðárkróki.....	426.675	466.463	430.600	398.805
755	Heilbrigðisstofnunin Siglufirði.....	219.103	234.560	215.600	212.500
761	Heilbrigðisstofnunin Húsavík.....	469.470	449.839	426.000	443.323
777	Heilbrigðisstofnun Austurlands.....	860.327	913.321	800.700	809.160
781	Heilbrigðisstofnunin Vestmannaeyjum.....	339.988	346.326	334.700	333.648
785	Heilbrigðisstofnunin Selfossi.....	544.178	536.203	486.800	513.740
791	Heilbrigðisstofnunin Suðurnesjum.....	668.092	608.280	590.900	641.040
996	Íslenska upplýsingasamfélagið.....	32.616	40.839	52.000	11.910
09	Fjármálaráðuneyti.....	48.981.311	49.754.448	24.533.400	30.431.121
101	Fjármálaráðuneyti, aðalskrifstofa.....	356.650	365.721	354.000	353.341
103	Ríkisbókhald.....	221.486	224.953	201.500	208.058
104	Ríkisfjárhirsla.....	40.627	55.023	41.800	35.375
199	Ráðstöfunarfé.....	-	10.762	6.000	-
201	Ríkisskattstjóri.....	432.826	435.097	437.000	418.512
202	Skattstofan í Reykjavík.....	268.655	274.961	259.200	251.015
203	Skattstofa Vesturlands.....	45.881	46.130	37.900	40.070
204	Skattstofa Vestfjarða.....	26.949	26.681	26.100	25.340
205	Skattstofa Norðurlands vestra.....	26.759	27.052	27.400	26.882
206	Skattstofa Norðurlands eystra.....	61.648	62.582	59.500	60.191
207	Skattstofa Austurlands.....	31.611	34.080	31.700	31.800
208	Skattstofa Suðurlands.....	41.739	40.728	39.800	44.106
209	Skattstofa Vestmannaeyja.....	18.836	18.735	15.700	17.183
211	Skattstofa Reykjaness.....	140.470	145.944	140.000	136.519
212	Skatta- og tollamál, ýmis útgjöld.....	39.871	123.909	127.200	44.554
214	Yfirskattanefnd.....	92.476	112.114	82.100	70.005
215	Skattrannsóknarstjóri ríkisins.....	88.168	87.679	86.800	70.865
250	Innheimtukostnaður.....	205.546	205.546	147.300	165.993
261	Ríkistollstjóri.....	162.960	199.819	142.300	149.739

Séryfirlit 2. Gjöld ráðuneyta og stofnana

Í þús. kr.		Reikningur 2000	Fjárheimildir/ Frv. til loka- fjárlaga 2000	Fjárlög 2000	Reikningur 1999
262	Tollstjórinn í Reykjavík.....	656.766	653.949	565.000	576.420
381	Lífeyrisskuldbindingar, eftirlaun	23.594.609	23.594.609	6.055.000	11.445.244
385	Mótframlag vegna viðbótarlífeyrissparnaðar	176.784	176.784	-	137.600
402	Fasteignamat ríkisins	319.745	308.749	258.500	214.040
481	Útgjöld samkvæmt heimildarákvæðum	564	564	240.000	-577
711	Afskriftir skattkrafna	11.350.652	11.350.652	4.000.000	4.534.322
721	Fjármagnstekjuskattur	533.442	533.442	550.000	1.451.517
811	Barnabætur	3.702.135	3.702.135	3.630.000	3.942.416
821	Vaxtabætur.....	4.308.650	4.308.650	4.180.000	3.949.694
901	Framkvæmdasýslan.....	-9.623	31.819	3.800	-1.450
905	Ríkiskaup	-3.053	-457	-	9.188
950	Rekstrarhagræðing	-	27.100	-	-
972	Lánasýsla ríkisins	21.206	18.625	54.600	88.975
973	Tapaðar kröfur og tjónabætur.....	1.902	1.902	210.000	14.202
980	Rekstrarfélag stjórnarráðsbygginga við Arnarhól	13.164	14.419	15.600	19.661
981	Ýmsar fasteignir ríkissjóðs.....	306.157	349.092	18.000	539.570
984	Fasteignir ríkissjóðs	117.326	166.004	-	42.281
989	Launa- og verðlagsmál	-	-	1.110.000	-
990	Ríkisstjórnarákvarðanir	-	25.879	100.000	-
995	Skýrsluvélakostnaður.....	655.265	855.055	688.500	646.234
996	Íslenska upplýsingasamfélagið	2.276	12.000	8.000	-
999	Ýmis verkefni	930.188	1.125.959	583.100	672.234
10	Samgönguráðuneyti.....	13.315.294	14.287.131	12.513.400	11.908.403
101	Samgönguráðuneyti, aðalskrifstofa	165.091	148.351	151.700	160.673
190	Ýmis verkefni	352.345	478.140	361.800	353.085
199	Ráðstöfunarfé	-	5.000	5.000	-
211	Vegagerðin	9.694.763	9.909.236	9.349.000	8.666.510
214	Akraborg, farþegaferja	-	-	-	8.828
335	Siglingastofnun Íslands.....	444.578	1.058.087	837.700	792.436
336	Hafnabótasjóður	194.531	194.531	-	178.752
471	Flugmálastjórn	1.857.409	1.892.597	1.481.900	1.393.180
473	Alþjóðaflugþjónustan	98.010	-44.197	-	82.987
481	Rannsóknanefnd flugslysa.....	19.695	18.188	18.400	18.295
512	Póst- og fjarskiptastofnunin.....	288.499	427.436	116.800	96.083
651	Ferðamálaráð	200.373	199.762	191.100	153.573
996	Íslenska upplýsingasamfélagið	-	-	-	4.000
11	Iðnaðarráðuneyti	2.630.725	2.979.487	2.465.900	1.852.714
101	Iðnaðarráðuneyti, aðalskrifstofa.....	83.805	80.657	75.000	80.757
102	Einkaleyfastofnan.....	80.161	200.634	57.100	64.840
199	Ráðstöfunarfé	-	-	8.000	-
201	Iðntæknistofnun Íslands.....	91.189	105.469	115.900	132.685
203	Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins	62.007	76.081	62.800	63.806
240	Iðnaðarrannsóknir og stóriðja.....	73.695	80.035	14.300	54.083
245	Samtök iðnaðarins	168.672	168.672	125.000	166.343
251	Endurgreiðslur vegna kvikmyndagerðar á Íslandi....	212	50.000	50.000	-
299	Iðja og iðnaður, framlög.....	174.883	186.464	177.100	216.249
301	Orkustofnun	245.856	324.169	220.400	174.640

Ríkisreikningur A-hluti 2000

Skýrifirlit 2. Gjöld ráðuneyta og stofnana

Í þús. kr.	Reikningur 2000	Fjárheimildir/ Frv. til loka- fjárlaga 2000	Fjárlög 2000	Reikningur 1999
371 Orkusjóður	83.300	83.300	83.300	77.300
399 Ýmis orkumál	954.945	1.012.006	975.000	822.011
411 Byggðastofnun.....	612.000	612.000	502.000	-
12 Viðskiptaráðuneyti	1.404.321	1.482.741	1.259.500	1.278.090
101 Viðskiptaráðuneyti, aðalskrifstofa	112.286	108.239	98.600	99.989
190 Ýmis verkefni	26.713	34.572	34.700	40.344
199 Ráðstöfunarfé	-	-	3.000	-
302 Löggildingarstofa	234.719	252.664	165.100	158.072
402 Fjármálaeftirlitið.....	178.730	231.104	202.700	163.987
490 Samábyrgðin hf.....	61.554	61.554	-	-
811 Flutningssjóður olúvara.....	461.884	461.884	485.000	545.182
821 Flutningssjóður sements.....	192.763	192.763	150.000	157.152
902 Samkeppnisstofnun	120.672	124.961	105.400	98.364
999 Ýmis viðskiptamál.....	15.000	15.000	15.000	15.000
13 Hagstofa Íslands	378.387	369.934	336.700	330.495
101 Hagstofa Íslands, aðalskrifstofa	378.387	369.934	330.700	330.495
996 Íslenska upplýsingasamfélagið	-	-	6.000	-
14 Umhverfisráðuneyti.....	2.841.767	3.621.857	2.767.600	2.549.952
101 Umhverfisráðuneyti, aðalskrifstofa	195.841	198.832	150.100	172.508
190 Ýmis verkefni	101.868	116.179	132.600	108.535
199 Ráðstöfunarfé	-	-	5.000	-
202 Náttúruvísindastöðin við Mývatn.....	9.108	8.762	6.300	5.374
205 Náttúruvernd ríkisins.....	94.014	81.963	92.500	101.579
210 Veiðistjóri.....	61.603	64.494	55.900	55.165
213 Hreindýraráð	19.517	19.759	15.000	14.980
215 Vismenningarmiðstöð á Sólheimum í Grímsnesi....	25.000	25.000	-	-
221 Hollustuvernd ríkisins.....	186.652	185.509	181.400	193.446
281 Styrkir til fráveitna sveitarfélaga.....	102.643	102.643	100.000	108.415
283 Hreinsun umhverfis	-	100.000	-	-
285 Spilliefnasjóður.....	144.880	136.766	162.800	117.971
289 Endurvinnslan hf., skilagjald	525.682	525.682	450.000	451.068
301 Skipulagsstofnun	177.220	188.699	214.000	141.147
310 Landmælingar Íslands.....	165.988	180.561	169.200	132.051
321 Brunamálastofnun ríkisins.....	104.204	233.255	87.000	85.684
381 Ofanflóðasjóður.....	330.656	901.069	400.000	343.192
401 Náttúrufræðistofnun Íslands	127.766	115.904	133.300	115.882
403 Náttúrustofur.....	34.737	40.563	33.600	34.375
407 Stofnun Vilhjálms Stefánssonar	24.853	22.464	15.700	14.526
410 Veðurstofa Íslands	405.536	369.752	349.200	350.056
996 Íslenska upplýsingasamfélagið	4.000	4.000	14.000	4.000
19 Vaxtagjöld ríkissjóðs.....	15.245.062	15.245.062	13.400.000	15.332.081
801 Vaxtagjöld ríkissjóðs	15.245.062	15.245.062	13.400.000	15.332.081
Gjöld samtals	229.001.105	233.105.661	193.158.700	199.002.415

Sérfirlit 3. Eignaskrá ríkisins yfir varanlega rekstrarfjármuni

Samkvæmt 14. gr. laga nr. 88/1997, um fjárreiður ríkisins, skal færa varanlega rekstrarfjármuni ríkisaðila í A-hluta til gjalda á kaupári þeirra. Hins vegar segir í 15. gr. sömu laga að halda skuli sérstaka skrá um varanlega rekstrarfjármuni í eigu A-hluta stofnana og birta niðurstöður hennar með ríkisreikningi.

Ríkisbókhaldi var falin umsjá með gerð eignarskrár yfir varanlega rekstrarfjármuni á árinu 1996, en fyrir þann tíma var slík skrá aðeins til hjá tiltölulega fáum stofnunum. Snemma árs 1996 var dreift hugbúnaði til ríkisstofnana til skráningar á varanlegum rekstrarfjármunum og má heita að slík eignaskrá sé til í nánast öllum A-hluta stofnunum. Flestar stofnanir nota búnaðinn og er skráin varðveitt í hverri stofnun til viðhalds og uppfærslu og eru niðurstöður hennar sendar Ríkisbókhaldi árlega.

Stofnanir ríkisins eru mjög mismunandi að stærð og gerð og starfsemi þeirra af ólíkum toga. Því hefur enn ekki tekist að uppfylla allar kröfur sem margar stofnanir gera í tengslum við verkefnið. Líklegt er þó að talsverðar breytingar verði á eignaskránni á komandi árum í þá átt að auka möguleika stofnana til að aðlaga hana að eigin þörfum.

Skránni er skipt í tvo hluta, A og B. Í B-skrá eru færðar verðminni eignir, en í A-skrá eru eignir með endurstofnverð 100.000 kr. og þar yfir. Niðurstöður A-skrárinnar eru birtar eftir eignaflokkum í meðfylgjandi yfirliti. Ríkisbókhald birtir þessar niðurstöður með fyrirvara þar sem nokkrar stofnanir hafa ekki skilað inn eignaskrá. Stofnanir sem skila eiga skrá um eignastöðu í árslok 2000 eru 306, en 296 þeirra eða tæp 97% skiluðu niðurstöðum til Ríkisbókhalds. Eignaskrá er til í þeim stofnunum sem eftir standa en ýmsir tæknilegir örðugleikar komu í veg fyrir að unnt yrði að uppfæra skrána á réttum tíma.

Ljóst er af yfirlitinu að starfsemi ríkisins er margbreytileg og kemur að flestum sviðum þjóðlífsins. Yfirlitið gefur vísendingar um eignastöðu A-hluta ríkisstofnana í varanlegum rekstrarfjármunum en varast ber að draga af því afdráttarlausar ályktanir, þar sem mat á verðmæti eigna er háð fjölmörgum þáttum. Rétt er til dæmis að vekja athygli á að safngripir lista-, bóka- og minjasafna eru ekki færðir í þessa skrá, enda halda slíkar stofnanir sérstakar skrár fyrir safnmuni sína.

Eignir í skránni eru framreiknaðar samkvæmt byggingarvísitölu og síðan afskrifaðar. Afskriftahlutfall er mismunandi eftir eignaflokkum. Endurstofnverð skráðra eigna í árslok 2000 nam um 38,5 milljörðum króna en áætlað verðmæti þeirra var um 13,7 milljarðar króna. Hæst endurstofnverð liggur í skipum og flugvélum eða um 13,4 milljarðar króna, og í lækninga- og rannsóknatækjum um 9,7 milljarðar króna. Áætlað verðmæti einstakra eigna er aldrei lægra en 10% af endurstofnverði.

Gera verður ráð fyrir að nokkur ár til viðbótar þurfi til að þróa heildstæða eignaskrá fyrir ríkið, en með tímanum verður skráin áreiðanlegri því að nú eru upplýsingar um kaup á eignum skráðar hjá stofnunum á hverju ári. Mikilvægi heildstæðrar eignaskrár ríkisins er ekki einungis fólgið í aukinni skilvirkni, bættri eignastýringu og nýtingu fjármuna, heldur fæst einnig betri grundvöllur fyrir samanburð á rekstri ríkisstofnana og annarrar starfsemi í landinu. Heildstæð skrá yfir allar eignir ríkisins er á hinn bóginn ekki til en skráning fasteigna ríkisins er að hluta í höndum Framkvæmdasýslu ríkisins og að hluta hjá landbúnaðarráðuneytinu. Stefnt er að því að á næstu árum verði unnt að birta einnig upplýsingar um fasteignir í ríkisreikningi.

Skýrifirlit 3. Eignaskrá ríkisins yfir varanlega rekstrarfjármuni

Í millj. kr.	Endurmetið kaupverð í ársbyrjun	Kaup ársins	Endurmetið kaupverð í árslok	Uppsafnaðar afskriftir fyrrí ára	Afskriftir ársins	Verðmæti í árslok
Hús- og skrifstofubúnaður	4.485	710	5.316	-2.853	-594	1.870
Húsgögn	1.448	173	1.669	-1.028	-120	521
Skrifstofuvélar	318	38	367	-178	-44	145
Einmenningstölvur	1.111	243	1.389	-659	-163	567
Prentarar	154	29	174	-79	-43	53
Annar tölvubúnaður	1.453	228	1.717	-908	-225	584
Áhöld og tæki.....	2.935	224	3.251	-2.125	-228	898
Eldhús- og ræstingatæki	564	23	608	-396	-80	132
Fjölmíðlunartæki	352	41	406	-288	-15	103
Síma- og fjarskiptabúnaður	515	80	613	-368	-40	206
Tæki til verkn.kennslu í framhaldssk. ...	509	18	545	-345	-39	161
Önnur áhöld og tæki	994	63	1.080	-730	-54	297
Lækninga- og rannsóknatæki	9.063	311	9.699	-5.383	-962	3.354
Lækningatæki	4.587	82	4.832	-3.470	-431	931
Mælitæki	631	40	695	-423	-96	176
Rannsóknartæki.....	1.085	153	1.278	-656	-110	512
Röntgentæki	493	9	520	-351	-22	147
Tæki til sjúkráþjálfunar	49	6	56	-31	-3	23
Hjúkrunartæki	322	19	351	-266	-7	78
Önnur rannsóknatæki	1.896	2	1.966	-186	-293	1.487
Skip og flugvélar.....	11.286	1.741	13.423	-7.636	-303	5.484
Ferjur	2.466	-	2.554	-513	-152	1.889
Rannsóknaskip	744	1.713	2.479	-681	-10	1.789
Sjómælingaskip	109	-	113	-59	-7	47
Varðskip	3.774	-	3.908	-3.517	-	391
Önnur skip	13	28	41	-7	-1	33
Flugvélar	4.179	-	4.328	-2.858	-134	1.336
Bífreiddar	2.437	226	2.722	-1.493	-170	1.058
Fólksbífreiddar	544	48	609	-271	-28	309
Jeppabífreiddar	297	31	337	-158	-17	163
Sendibífreiddar	286	64	360	-119	-26	214
Vörubífreiddar	575	45	641	-425	-28	187
Aðrar bífreiddar	735	37	775	-520	-71	184
Vinnuvélar og tæki.....	3.434	68	3.624	-2.952	-85	587
Gröfur	16	5	22	-12	-1	9
Vegheflar	455	0	472	-392	-13	67
Aðrar vinnuvélar.....	2.164	49	2.289	-1.900	-26	363
Vélasamstæður.....	123	3	131	-82	-7	42
Önnur farartæki og vélar	676	11	710	-566	-38	106
Aðrar eignir	354	56	423	-	-3	420
Listaverk	105	4	113	-	-	113
Aðrar eignir	249	52	310	-	-3	308
Samtals.....	33.994	3.337	38.457	-22.442	-2.344	13.671

FJÁRMÁLARÁÐUNEYTI
RÍKISBÓKHALD

Ríkisreikningur fyrir árið 2000

Ríkisaðilar utan
A-hluta ríkissjóðs

Ríkisaðilar utan A-hluta ríkissjóðs

Í lögum nr. 88/1997 um fjárreiður ríkisins er kveðið á um að í ríkisreikningi skuli birta samandregna útgáfu eða lykiltölur úr ársreikningum ríkisfyrirtækja í B-hluta, lánastofnana í C-hluta, fjármálastofnana í D-hluta og hlutafélaga og sameignarfélaga í E-hluta. Markmiðið með þessu er að ná saman á einn stað heildstæðum upplýsingum um fjárhag allra ríkisaðila.

Í heildaryfirliti ríkisreiknings eru birtar lykiltölur úr ársreikningum þessara aðila á árinu 2000. Ákveðið var að birta afmarkaðar upplýsingar úr þessum reikningum að þessu sinni og kann það að eiga eftir að taka breytingum í framtíðinni. Reiknuð eru tvö hlutföll út frá þeim gögnum sem koma fram í töflunum, þ.e. arðsemi eiginfjár og hlutfall eigin fjár af heildareignum. Ekki er ástæða

til að fjölyrða frekar um töflurnar, þær skýra sig að miklu leyti sjálfar.

Í sundurliðunaryfirliti ríkisreiknings koma fram ítarlegari upplýsingar um fjárhag ríkisaðila utan A-hluta. Þar er sýndur rekstrar- og efnahagsreikningur ásamt sjóðsstreymi hvers og eins þessara aðila á árinu 2000. Hjá B- og C-hluta aðilum miðast framsetningin meðal annars við að sýna niðurstöðutölur ársins í samanburði við áætlun fjárlaga og ársins á undan. Framsetning fyrir D- og E-hluta sýnir samanburð við árið 1999.

Eftirfarandi yfirlit sýnir nokkrar heildartölur fyrir hvern hluta samkvæmt niðurstöðutölum úr ársreikningum ársins 2000.

Í millj. kr.	Rekstrar- afkoma ársins	Eignir 31.12	Skuldir 31.12	Eigið fé 31.12
Ríkisfyrirtæki í B-hluta	3.224	25.882	11.489	14.393
Lánastofnanir í C-hluta	562	395.898	354.807	41.095
Fjármálastofnanir í D-hluta	-393	111.722	81.987	29.735
Sameignar- og hlutafélög í E-hluta.....	46	543.264	466.175	77.089

Niðurstöðutölur úr reikningum framangreindra fyrirtækja og stofnana sýna að afkoman var afar misjöfn hjá þeim á árinu 2000. Ekki verður fjallað um afkomu fyrirtækjanna hér eða reynt að meta hana. Þó er rétt að benda á að inni í þessum tölum eru bókfærðar eignir, og þar með eigið fé, Lána-

sjóðs íslenskra námsmanna í C-hluta og Tryggingasjóðs viðskiptabanka og Viðlagatryggingar Íslands í D-hluta. Í efnahagsreikningi A-hluta ríkissjóðs er ekki bókfærður neinn eignarhluti í þessum stofnunum vegna eðlis starfsemi þeirra.

Ríkisreikningur B-hluti 2000

B-hluti. Ríkisfyrirtæki 2000

Í millj. kr.	Rekstur		Efnahagur í árslok 2000				Arður í ríkis-sjóð
	Framlag úr ríkis-sjóði	Hagnaður (-Tap)	Fastafjár-munir	Veltufjár-munir	Eigið fé	Skuldir	
Happdrætti Háskóla Íslands	-	452	736	397	283	850	-
Ríkisútvarpið	1.827	-92	3.859	597	894	3.562	-
Þjóðleikhúsið	484	-52	1.565	32	434	1.163	-
Sinfóníuhljómsveit Íslands	182	-147	885	98	-17	1.000	-
Fríhöfn á Keflavíkurlugvelli	-	254	-	-	-	-	-
Flugstöð Leifs Eiríkssonar	-	-146	-	-	-	-	-
Ratsjárstofnun	-	135	248	318	210	357	-
Umsýslustofnun varnarmála	-	-10	114	14	67	61	1
Tryggingastofnun, frjálsar slysatryggingar	-	0	-	16	16	-	-
Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins	-	3.040	865	1.793	1.839	819	3.120
Rafmagnsveitur ríkisins	111	-210	12.877	1.468	10.667	3.677	111

Í millj. kr.	Sjóðstreymi			Lykilstærðir	
	Handbært fé frá rekstri	Fjár-festing	Fjár-mögnun	Arðsemi eigin fjár, %	Eigið fé sem % af heildar-eignum
Happdrætti Háskóla Íslands	502	-114	-348	159,7	25,0
Ríkisútvarpið	19	-727	-27	-10,3	20,1
Þjóðleikhúsið	-12	-35	41	-12,0	27,2
Sinfóníuhljómsveit Íslands	-3	-	-	864,7	-17,3
Fríhöfn á Keflavíkurlugvelli	-	-	-	-	-
Flugstöð Leifs Eiríkssonar	-	-	-	-	-
Ratsjárstofnun	247	-97	-19	64,3	37,1
Umsýslustofnun varnarmála	4	-	-1	-14,9	52,3
Tryggingastofnun, frjálsar slysatryggingar	-	-	-	0,0	100,0
Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins	3.181	-21	-3.331	165,3	69,2
Rafmagnsveitur ríkisins	845	-845	12	-2,0	74,4

Ríkisreikningur C-hluti 2000

C-hluti. Lánastofnanir ríkisins 2000

Í millj. kr.	Rekstur		Efnahagur í árslok 2000			
	Framlag úr ríkis-sjóði	Hagnaður (-Tap)	Útlán	Aðrar eignir	Heildarskuldur	Eigið fé
Byggðastofnun.....	602	177	9.511	955	8.724	1.743
Lánasjóður íslenskra námsmanna	1.910	380	46.218	823	24.964	22.077
Framleiðnisjóður landbúnaðarins.....	215	3	15	317	47	285
Lánasjóður landbúnaðarins.....	183	24	13.565	214	10.983	2.796
Próunarsjóður sjávarútvegsins.....	630	-196	3.317	925	5.840	-1.598
Íbúðalánasjóður.....	100	468	298.695	12.341	302.682	8.354
Hafnabótasjóður.....	195	-24	244	368	10	602
Ferðamálasjóður	-	-40	1.248	37	1.206	80
Orkusjóður.....	83	-57	77	116	37	157
Nýsköpunarsjóður atvinnulífsins	-	-173	2.547	4.365	314	6.599

Í millj. kr.	Sjóðstreymi			Lykilstærðir	
	Handbært fé frá rekstri	Fjár-festing	Fjár-mögnun	Arðsemi eigin fjár, %	Eigið fé sem % af heildar-eignum
Byggðastofnun.....	667	-999	415	13,5	17,4
Byggðastofnun.....	656	-1.733	795	10,2	16,7
Lánasjóður íslenskra námsmanna	459	-869	675	1,7	46,9
Framleiðnisjóður landbúnaðarins.....	33	6	-	1,1	85,8
Lánasjóður landbúnaðarins.....	198	-1.011	771	0,9	20,3
Próunarsjóður sjávarútvegsins.....	-53	414	-898	12,3	-37,7
Íbúðalánasjóður.....	1.241	-34.446	31.916	5,6	2,7
Hafnabótasjóður.....	31	18	-	-4,0	98,4
Ferðamálasjóður	-5	-22	24	-50,0	6,2
Orkusjóður.....	-11	10	-4	-36,3	81,3
Nýsköpunarsjóður atvinnulífsins	-220	-495	-2	-2,6	95,5

Ríkisreikningur D-hluti 2000

D-hluti. Fjármálastofnanir ríkisins 2000

Í millj. kr.	Rekstur		Efnahagur í árslok 2000				
	Tekju- og eigna- skattur	Hagnaður (-Tap)	Fjár- festingar	Aðrar eignir	Vátrygg- inga- skuld	Aðrar skuldir	Eigið fé
Bankar							
Seðlabanki Íslands *).....	668	1.034	-	102.076	-	80.474	21.602
Tryggingastarfsemi							
Tryggingasjóður viðskiptabanka	-	109	3.019	26	-	61	2.984
Viðlagatrygging Íslands.....	-	-1.536	2.675	3.926	1.369	83	5.149

*) Arður Seðlabanka í ríkissjóð vegna ársins 2000 er felldur hér undir tekju- og eignarskatta.

Í millj. kr.	Sjóðstreymi			Lykilstærðir		
	Handbært fé frá rekstri	Fjár- festing	Fjár- mögnun	Arðsemi eigin fjár, %	Eigið fé sem % af heildar- eignum	Heildar- skuldir
Bankar						
Seðlabanki Íslands.....	2.825	-10.827	10.272	4,8	21,2	80.474
Tryggingastarfsemi						
Tryggingasjóður viðskiptabanka.....		3,7	98,0	61
Viðlagatrygging Íslands.....	-867	247	-	-29,8	78,0	1.452

Ríkisreikningur E-hluti 2000

E-hluti. Hlutafélög og sameignarfélag að hálfu eða meira í eigu ríkissjóðs 2000

Í millj. kr.	Rekstur			Efnahagur í árslok 2000				
	Eigna- hlutur ríkissjóðs 31.12.	Tekju- og eigna- skattar	Hagnaður (-Tap)	Fastafjm/ útlán banka	Veltufjm/ aðrar eignir	Eigið fé	Skuldir	Arður
Fjármálastarfsemi								
Búnaðarbanki Íslands.....	73,8%	13	202	109.887	35.196	8.009	137.074	326
Landsbanki Íslands.....	71,9%	517	955	169.374	69.920	13.639	225.655	468
Almennur atvinnurekstur								
Flugkerfi hf.	100,0%	2	2	27	30	34	23	-
Flugstöð Leifs Eiríkssonar hf. ...	100,0%	44	73	9.035	2.278	3.395	7.918	-
Íslandspóstur hf.	100,0%	5	-18	2.320	2.317	2.106	2.531	-
Landssími Íslands hf.	100,0%	460	149	22.705	5.420	13.316	14.809	565
Sementsverksmiðjan hf.	100,0%	14	70	1.086	743	1.096	733	-
Sjúkrahúsapótekið ehf.	100,0%	-	9	31	72	43	60	-
Hitaveita Hjaltadals.....	94,0%	-	1	10	10	19	1	-
Breiðafjarðarferjan Baldur hf. ...	80,0%	-	-15	21	3	-9	33	-
Kísiliðjan hf.	51,0%	1	-47	360	330	626	64	5
Skráningarstofan hf.	97,3%	19	31	309	184	311	182	3
Landsvirkjun	50,0%	-	-1.366	106.745	4.851	34.504	77.092	125

Í millj. kr.	Sjóðstreymi			Lykilstærðir	
	Handbært fé frá rekstri	Fjár- festing	Fjár- mögnun	Arðsemi eigin fjár, %	Eigið fé sem % af heildar- eignum
Fjármálastarfsemi					
Búnaðarbanki Íslands.....	3.177	-28.532	20.145	2,5	5,5
Landsbanki Íslands.....	-2.618	-37.136	32.776	7,0	5,7
Almennur atvinnurekstur					
Flugkerfi hf.	20	-16	-2	5,9	59,6
Flugstöð Leifs Eiríkssonar hf.	371	-1.513	504	2,2	30,0
Íslandspóstur hf.	183	-252	399	-0,9	45,4
Landssími Íslands hf.	4.767	-6.365	1.390	1,1	47,3
Sementsverksmiðjan hf.	199	-192	-17	6,4	59,9
Sjúkrahúsapótekið ehf.	14	-24	-	20,9	41,7
Hitaveita Hjaltadals.....	-1	-	-	5,3	95,0
Breiðafjarðarferjan Baldur hf.	-3	-	-	166,7	-37,5
Kísiliðjan hf.	-22	-18	-10	-7,5	90,7
Skráningarstofan hf.	91	-11	-20	10,0	63,1
Landsvirkjun.....	3.751	-6.400	2.438	-4,0	30,9

